MOBLES MOBLES
J. LOPEZ
44, Carme, 44
MOBLES MOBLES

LA PUBLICITAT

ANY LII.—NUM. 17.608.—PREU: 10 CENTIMS
BARCELONA, DIMECRES, 17 DE SETEMBRE DE 1930
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: CORTS CATALANES, 580. TELEFON 14016
TALLERS D'IMPRENTA: CARRER BARBARA, 11 I 13.—TELEFON 10668

LLET CONDENSADA
EL PAGÈS

CRONICA

Un aspecte de la catalanització

En caure la dictadura era natural que es produís una reacció hostil, violenta, contra tot allò que treballava per fer-la present a la memòria dels ciutadans que havien sentit directament o indirectament els efectes de l'arbitrarietat que la inspirava. Era inevitable, doncs, que el primer impuls popular fós de destruir tots aquells senyals que pretenien perpetuar la petulància dels plançons de dictador que el règim havia escampat per tot arreu. Làpides amb noms que no tenien altra història que la tristíssima de l'adhesió interessada a un poder conquistat fora de la llei, que detentaven injustament un lloc en la vida pública, caigueren, una darrera l'altra, i foren rehabilitades les que eren un homenatge popular a homes illustres, que recordaven un fet eminent, o responien a una tradició respectada a través de les vicissituds urbanes. Aquesta reparació imposada per la dignitat ciutadana fou unànime. Catalunya no sentí amb menor intensitat aquest impuls de justícia, i a tots els pobles ha estat possible de registrar rehabilitacions d'aquest ordre.

Però si fora de Catalunya el legítim impuls reparador podia donar-se per satisfet amb la reintegració d'una nomenclatura depreciada, suprimida per la vanitat ridícula dels que gaudien de la impunitat oficial, dintre de la nostra àrea lingüística el criteri de reparació és insuficient. És just que a Barcelona, com als pobles i ciutats de Catalunya, els Ajuntaments i els particulars amb autoritat per fer-ho hagin reintegrat els noms tradicionals usurpats per una denominació pervinguda. Cal, però, que tots plegats recordem que restablir allò que havia estat destruït no vol dir pas intensificar ni estendre les manifestacions externes de la catalanitat. Per això no ens hauríem de satisfer de reconquistar el que ja teníem, sinó que hauríem d'afegir-hi novetats que signifiquessin conquistes positives.

Ha estat reconegut a les Corporacions el dret d'usar l'idioma amb unes limitacions que l'inhabiliten per als actes de relació corporativa de caràcter oficial. I bé: contra aquesta restricció caldria oposar-hi una difusió més activa del català en la via pública. Els Ajuntaments, els particulars, ara haurien de tenir més punt que mai a fer sensible, plàsticament, la robustesa de l'ideal de Catalunya. Determinats símbols, com determinades expansions patriòtiques, ens interessen relativament si no els sabem assistits per una voluntat unànime d'imposar-los contra tot. En canvi, l'acció lenta, penetrant i contínua de la catalanització dels rètols públics i particulars, sense tenir res d'heroica ni d'espectacular, és d'una eficàcia molt més consistent que la de molts actes de caràcter torrencial que ho regiren tot i no fertilitzen res.

CARLES CAPDEVILA

Després de la primera dictadura

Una extradició que no ha d'ésser concedida

Els qui hem viscut a França durant la dictadura de Primo de Rivera sabem — sovint per experiència— el grau d'inefable companyonia que ha unit els diferents governs francesos amb la dictadura espanyola. A canvi d'un migrat ajut dins la S. D. N. per part del delegat espanyol, els ministres francesos no han tingut cap inconvenient a mancar a la tradició liberal de França sempre que s'ha tractat de tenir content el salvador d'Espanya, pacificador del Marroc i autor de tantes i tan benèfiques concessions de serveis públics.

Es així, que l'Unamuno estigué a punt d'ésser tret d'Hendaia; que fou desterrat l'Ortega i Gasset; que s'intentà privar a Blasco Ibáñez de seguir la seva campanya; que fou estúpidament vigilat, molestat i visitat per la policia l'amic Joan Casanoves, i que tots nosaltres —jo entre ells— fórem detinguts, algunes vegades per motius tan insignificants (és el meu cas) com el d'ésser amics de l'Ortega i de l'Espiá. Per aquesta mateixa complaença, un país que ha passat set anys sota règim de dictadura, no ha estat obligat a sortir de la S. D. N. com hauria calgut, segons el Pacte de Versalles; ans al contrari, rebé una injecció de prestigi gràcies a la influència de Briand, en ésser designat Madrid com indret per a celebrar una reunió del Consell de l'entitat anomenada pacifista.

Caigut Primo de Rivera, àdhuc desaparegut del registre civil dels vius, semblava lògic que el govern francès rectifiqués o almenys no continués aquella poc lloable conducta observada durant els anys ignominiosos. Dissortadament, no ha estat així.

Damunt les planes del diari esquerrà de París "L'Oeuvre", edició de diumenge passat, llegim que dos espanyols residents a França, condemnats en altre temps per la Dictadura, es veuen ara amenaçats d'extradició. Els esmentats espanyols es diuen Ponç i Blanco.

El primer, és un cambrer de café; Blanco, un obrer. Tots dos són persones honrades, d'una absoluta probitat, i no han estat mai condemnats per delictes comuns. No hi ha contra ells cap acusació provada. L'únic càrrec que hom els fa, és el d'haver pres part en una baralla entre uns sindicalistes i la policia, fa quatre anys. Però això ho diu la policia; els interessats no foren detinguts en el moment d'ocórrer els fets dels quals es veuen acusats. No hi ha més prova contra d'ells que un senzill atestat policiac.

L'acusació, per la seva part, no ha concretat cap càrrec definit contra aquests senyors. Diu, vagament, que prengueren part en la baralla. Res més.

Sense altre fonament que aquest, ha estat cursada una demanda d'extradició; i, també sense cap altre fonament, el tribunal de Montpeller ha emès dictamen favorable a la petició.

Què decidirà el govern francès? Hom no ho pot preveure, encara; però cal donar la veu d'alarma. Hi ha antecedents que ens autoritzen a témer-ho tot, d'uns governants tan dòcils als desigs de llurs veins.

Aquesta extradició no ha d'ésser concedida. Hem de fer tot el que calgui per tal que no ho sigui. Els senyors Ponç i Blanco —no ho oblidin els ministres francesos— foren reclamats per un govern de força, que es veié obligat a abandonar el poder, davant la indignació que les seves illegalitats, les seves arbitrarietats, les seves injustícies, aixecà arreu d'Espanya. Lliurar aquests detinguts a les autoritats espanyoles, fóra contribuir a la supervivència de les malifetes dictatorials, encara després de morta i soterrada la primera dictadura.

Els detinguts no poden ésser acusats de res. No hi ha cap prova contra d'ells. No hi ha cap motiu, ni tan sols per a mantenir-los empresonats un dia més.

La solució que doni França a aquest cas ens proporcionarà l'avinentesa d'escatir si el govern francès es decideix, per fi, a fer honor a la tradició de llibertat i justícia de la veïna República, o si s'entesta a mantenir el règim de reprovable complaença en què ha viscut durant la dictadura de Primo de Rivera.

ARTUR PERUCHO

—Colònies escolars? Per mi no hi ha més colònies que les que produeixen colonials.

FULL DE DIETARI

SINTRA

Tanmateix em semblaria manear a tots els deures si tancava aquestes notes de viatge sense dir una paraula de Sintra. Anar a Lisboa i no arribar-se a Sintra, és com anar a París i no arribar fins a Versalles. Ara: convé no exagerar l'abast d'aquesta comparança; l'encís de l'antiga residència reial portuguesa no té res a veure amb el de l'antiga residència de Lluís XIV. Si aquesta impressiona per la majestuosa ordenació del palau i del parc, en què la natura sucumbeix d'una manera gloriosa, Sintra és la natura, si no en la seva puresa, almenys en un delicios abandó que us guanya immediatament el cor.

Imagineu, sobre un puig espadat, cada tarda, entelat per la boira, un vessant cobert de boscos d'una exuberància rara, extraordinària, en la qual veïnegen les espècies vegetals del nord amb les del migdia, un no sé què de morese amb un no sé què de pirenenc o d'alpí, i tot agermanat, fos pastat d'una manera a la vegada desconcertant i harmoniosa. I, muntanya avall, el vessant boscós transformant-se sense violència en una vall riallera de conreus i de vinyes — la vall de Collares —, i, encara, a l'oest, la ratlla brillant de l'Atlàntic. Ah, que n'és de bell!

Un antic proverbi esnanyol que el Baedeker no oblida de retreure, pondera així l'encís d'aquest paratge: "Dejar a Cintra y ver el mundo entero — es, con verdad, caminar en capuchero."

Aquesta hipèrbole, sens dubte, va ésser concebuda per algun home de la *meseta*, de Castella o d'Extremadura. Avesat a la plana sense arbres i a l'enlluernament furiós dels blatars, en trobar-se dins la suau claror de Sintra, voltat de llimoners, de pins, d'alzines, de freixes, de roures, d'eucaliptus i de camèlies devia perdre el cap.

No cal pas ésser víctima d'un contrast així violent per trobar-se bressat per una sobtada melodia en entrar dins la regió de Sintra i pujar, per un camí sinuós, fins al Castell de Pena que corona amb la seva mole ombrívola un dels cims de la serra. Quan en davallàvem, la boira de cap al tard encomanava als arbres, als templets i als estanys poblats de cignes una irrealitat de somni. Era l'hora de la *saudade*.

CARLES SOLDEVILA

Plaça del Regomir, número 2

La placeta del Regomir no té en ella mateixa gran coses de particular si no és el caràcter intens de pur barcelonisme que l'amara i els sorolls de vell barcelonisme que hi perduren. Per a un esperit lleuger o distret allò més sobresortint de la placeta del Regomir és una vetusta delegació de policia, que és precisament el que més desaparença aquell indret. Als encontorns, a tocar, hi ha, però, coses dignes d'atenció. Hi ha el carrer de Calella, que tot i ésser un carrer de diverses cases, com tots els carrers, només en té una, la que porta el número u, naturalment.

Davant l'illa carrer de Calella hi ha el de Sant Simplici, i a vuit o deu metres de camí aquest carrer us deixa al sorprenent Pati d'En Llimona. Encara, a tocar de la placeta, el Regomir us permetrà d'apreciar una casa del segle XVIII amb hiperbòlic portal barroc rococó.

Moltes altres coses edificants i curioses hi ha pels encontorns de la gentil placeta del Regomir, però el més notable d'aquest plaent reconet de la Barcelona vella és el que resplendeix al bell mig de la pròpia placeta del Regomir, sense que ningú no se n'adoni, ni tan sols nosaltres mateixos quan per allí ronsejàvem en funcions de descobridors de la Barcelona antiga. Aquesta cosa resplendent és la casa número dos de la placeta del Regomir.

Es una casa relativament modesta; prou modesta perquè, ocultada la part baixa, que és la més important, pel fustam facial d'una botiga de passamaner, durant moltíssims anys tota la casa es confongués en la banalitat vuitcentista de les altres cases de la placeta. En deslligar el passamaner la botiga, un bisuter la llogà. (Bisuter, fals "bijoutier", venedor d'orfebreria d'imitació, quincaller-orfebre, venedor d'orfebreria falsa i manufacturada, etc., etc.: per si els neologismes bisuter, bisuteria sóu viables). Doncs bé: en voler reformar el bisuter la botiga del passamaner, descobrí al dessota del fustam les pedres senzilles però bellíssimes de la part baixa de l'edifici: home de gust rectificat, com ha d'ésser aquest bisuter, en lloc de construir una nova façana de fusta moderna per a la seva botiga, preferí conservar l'originària façana de pedra. I ara, gràcies al noble gest del bisuter, podem admirar la façana d'aquesta casa número dos en tota la seva integritat.

Es una casa de quatre pisos, d'estil neo-clàssic, d'aquell neo-clàssic tan depurat i tan ple de refinaments gairebé imperceptibles que els arquitectes barcelonins saberen practicar amb paradoxal mestratge des de les acabalies del segle XVIII fins cap allà a l'any 1870, ço és, durant cent anys, quan totes les altres valors intellectuals catalanes es troben arrossegades. L'edifici és construït amb superb aparell de pedra rosa jaspiada de tons bruns, pedra rarissima a Barcelona, la qual, per tant, calgué fer venir expressament des de llunyes terres. Aquest detall ens confirma en la creença que el primer propietari d'aquesta casa de lloguer, el qui al començament del segle XIX la féu construir, o el ser arquitecte, o tots dos, eren homes no gens banals.

Un exquisit ordre jònic faisona la part baixa de la casa en qüestió, la qual és de tres cossos, un que correspon a l'entrada de l'escala i dos que corresponen a les botigues que s'obren a banda i banda. Dues pilastres estriades i amb bells capitells separen l'escala de les botigues, i dues iguals mitges pilastres clouen els extrems. L'arquitecte hauria pogut construir en aquests extrems pilastres senceres només estrenyent de poquíssims centímetres els tres portals, però això hauria produït desproporció i, per tal raó l'arquitecte s'aturà i adoptà l'admirable solució de les mitges pilastres. —Ah, que bé que està aquesta solució tan ingènua i simpel dintre la sapiència! Es gairebé res, i tanmateix és l'element principal de la resplendor d'aquesta façana exquisida.— Aneu-ho a veure, que no us en penedireu. Es una magnífica lliçó d'estil; no solament d'estil arquitectònic, sinó d'estil per a totes les coses de la vida. I com aquesta troballa lleu i radiant n'hi ha d'altres en la casa número dos de la placeta del Regomir: l'enquadrament dels balcons, que és per a fer morir d'enveja els simplificadors sistemàtics o maniàtics de l'arquitectura moderna, el motlluratge, la distribució d'obertures, l'acabament, etc.

Esgarrifa ara de pensar que cap altre passamaner o bisuter hagués mutilat en el curs de cent anys aquestes pedres per tal de millor adaptar-hi unes fustes. O que algun dels successius propietaris hagués sentit la pruïja de pintar o gratar la façana. Tinc entès que en morir la senyora de Moya, propietària de l'actual palau del marquès de Comilles que hi ha davant del Banc Hispano-Colonial, deixà als seus hereus aquell casal sota condició que mai les façanes no en serien gratades ni pintades. ¿Per què, doncs, en temps tan reculats els barcelonins tenien el bon gust de fer-se construir cases tan belles com el palau Moya, com la casa número dos de la placeta del Regomir, com la Plaça Reial i com tantes d'altres, i en canvi els barcelonins d'ara es fan construir cases comunament lletges, o enderroquen aquelles tan admirables del temps antic, o les pinten o les graten sense pietat?

JOAN SACS

COMENTARI

La Plaça d'Espanya

Sota el títol: "La plaça d'Espanya centre actiu de Barcelona", l'arquitecte Nicolau M. Rubió i Tuduri ha publicat un fascicle amb un estudi d'urbanització i edificis en col·laboració amb Raimon Duran Reynals, arquitecte.

Aquest estudi ha vingut amb una gran oportunitat. Fa uns quants mesos que la ciutat posseeix Montjuïc i cal saber si aquesta herència de l'Exposició li ve gran. I mentre esperem la creació de l'organisme urbanístic superior, segons proposició del senyor Martí Esteve aprovada per l'Ajuntament, és útil que els nostres urbanistes comencin a estudiar els grans problemes de la Barcelona futura. Ja era hora que els regidors i els propietaris no poguessin fer malbé la ciutat amb urbanitzacions mesquines que han compromès la bellesa de Barcelona i ens costaran una fortuna.

El nostre arquitecte jardiner, Nicolau M. Rubió i Tuduri, planteja i resol un problema de múltiples aspectes. El primer dels objectius és defensar el parc de Montjuïc contra la probable invasió d'una multitud de torretes o de cases de dispeses de vuit o nou pisos. El segon objectiu que es proposa En Rubió i Tuduri és resoldre el problema econòmic de Montjuïc. Quan es va començar a parlar de la utilització de Montjuïc com a zona de l'Exposició ja va calcular-se que una part dels terrenys urbanitzats serien revenuts després de la clausura del certamen. Aquesta era una de les bases econòmiques de l'Exposició. Però si cal defensar la part alta de la muntanya, tot comptant que la principal defensa l'ofereix la naturalesa d'un terreny en desnivell i per conseqüent de construcció poc remuneradora, és difícil de lluitar contra l'edificació dels voltants de la plaça d'Espanya. Per altra part — i aquest és el tercer problema que resol el senyor Rubió — la situació estratègica dels terrenys que llinden amb la plaça d'Espanya és tan excellent que tot aconsella de construir un barri en un indret tan ben dotat de comunicacions vials i subterrànies.

El preu del terreny que limita l'Avinguda del Marquès de Comilles, la plaça d'Espanya, els carrers de Lleida i de Mèxic, el calcula el projectista en 17.033.600 pessetes. Rubió i Tuduri i Duran Reynals proposen — i el projecte sembla que seria per als propietaris d'un rendiment superior al que donarien unes cases vulgars — la construcció d'un barri de cases altes. Sis d'aquestes cases tindrien façana escalonada a l'Avinguda Maria Cristina i es resoldrien en unes torres gratacels d'una trentena de pisos. El projecte d'aquestes sis torres gratacels és de planta de creu grega i l'estil lliga molt amb un gust italianitzant.

Es impossible de predir si el projecte es farà o no, però no és exagerat avançar que si no s'executa un pla de conjunt — i pocs projectes igualaran aquest en grandiositat, bon gust i sentit pràctic — hi haurà el perill d'esguerrar per sempre més un barri d'un esdevenidor brillantíssim. Mentre escric aquestes ratlles se'm diu que tota la regió on els arquitectes Rubió Tuduri i Duran Renyals projecten un barri que faria molt d'honor a Barcelona és de propietat de l'Ajuntament. Ja hi ha qui té fets els plans d'una o diverses cases de set o vuit pisos. I és evident que entre un projecte de conjunt, amb sis gratacels per torna, o una barriada caòtica de cases vulgars, no hi ha vacil·lació admissible. És feina de l'Ajuntament, o millor dit de l'organisme suprem d'urbanització projectat, evitar que la porta de Montjuïc sigui d'una lletjor definitiva i coordinar voluntats i interessos.—M. B.

Per terres de Portugal

La "ria" d'Aveiro

Un dels més curiosos fenòmens geogràfics del litoral peninsular és sens dubte la "ria" d'Aveiro. Recorda quelcom els estanys de la costa rossellonenca, però amb una diferència a favor seu: una intensitat de vida humana ben superior.

Feia temps que volíem conèixer-la. Aprofitàrem la nostra presència als cursos de vacances de la Universitat de Coimbra, per tal de destinar-hi una de les excursions del dissabte, l'objecte de les quals és donar a conèixer als deixebles, diversos d'ells estrangers, la terra de Portugal. I no hem hagut de penedir-nos.

Fem-ne una lleugera descripció.

La "ria" està separada de l'Atlàntic per un cordó litoral. Té una llargada de 47 quilòmetres de Nord a Sud, per una amplada que varia de tres i mig a set quilòmetres.

Riquesa d'humanitat única. L'home s'acumula amb densitat extraordinària en una sèrie de petites poblacions —la pintoresca Aveiro, mig veneciana, amb els seus canals: Ovar, Ilhavo, Murtosa, Estarreja...—. A més, per tot arreu pullulen les cases isolades.

En efecte, la vida hi és intensa. L'home de la "ria" i de les zones veïnes viu de la mar i viu de la terra. Tot ho aprofita. De la "ria" treu el peix, com el treu de la zona marítima propera. En treu, a més, el "moliço", sediment que és profitosament utilitzat com a adob per als conreus de la regió terrestre que la volta. Aquesta —anomenada la Marinha o Borda d'Agua— és una zona d'acumulació d'éssers humans, on hom cria bestiar bovi (raça "marinhoa") i on no hi ha un pam de terra que no estigui conreuat.

La "ria" no ha arribat a la seva prosperitat actual senzillament per l'esforç isolat de la naturalesa. La mà de l'home hi ha intervingut poderosament.

La llacuna no existia en l'Antigor. El cordó litoral es formà a l'Edat Mitjana. Hi col·laboraren els aluvions del Vouga —el riu que desaigua a la "ria"— i els corrents marítims. Això durà centúries. Però en el segle XVII el cordó litoral pren tal extensió que amenaça amb tancar la "ria". I aquell port, tan pròsper abans, es veu isolat.

Unes xifres ens donaran un tast eloqüent d'aquesta tragèdia geogràfica. De 1619 a 1624 hi entren doscents vuitanta vaixells —anglesos, francesos, flamencs, espanyols. Això fa un promedi de 46 navilis anuals. Del total, 102 eren velers anglesos procedents de Terranova amb bacallà.

Al segle XVIII, la tragèdia s'ha consumat: el port d'Aveiro, pràcticament, és mort. En tot el segle XVIII a penes entraren 238 vaixells: mitja anual, 2'31

Aquestes xifres han estat publicades per l'actual comandant del port, el comandant Rocha e Cunha, que està fent amb un esperit estrictament geogràfic l'estudi acurat de la "ria", de la seva evolució física i humana.

(Diguem entre parèntesis que el comandant Rocha e Cunha, home de gran cultura, que ha viatjat molt i que us parla del Japó amb la mateixa naturalitat que si es tractés del propi Portugal, és un àmic de Catalunya: i afegirem que li agrada molt Barcelona, on ha estat diverses vegades, la darrera, com a comandant del "Vasco da Gama", amb ocasió de la inauguració de l'Exposició.)

La vella burgesia mercantil ha desaparegut a les acabalies del segle XVII. En el següent ve una altra classe a substituir-se a les ruïnes que s'han anat acumulant: el tancament de la "ria" té per conseqüència l'aparició de la malària amb caràcter endèmic. Aveiro, en olèna decadència, està pràcticament abandonada... ¡Tot és tristesa i misèria!

Però gràcies a l'esforç de dos enginyers, el segle passat en veu la resurrecció. Hom fa un canal al cordó litoral. Les aigües de la "ria" tenen sortida, es regularitzen; l'home hi torna. I a tal punt, que avui és, amb la de Porto, la zona més densament poblada de tota la nostra Península... Així ressuscità la regió de la "ria".

Algunes dades ens demostraran eloqüentment aquesta resurrecció.

La pesca comptava en 1927 amb 3.050 vaixells. El nombre de pescadors arriba avui als 6.200. La xifra dels que viuen de les indústries annexes a la pesca i a la "ria" —fàbriques de conserves, "pesca" del "moliço", transports, etc.— és encara més considerable. La pesca d'alt bord hi assoleix també un alt grau de prosperitat, i avui, més de la tercera part dels velers portuguesos que van a Terranova, a la pesca del bacallà, tenen llur base a Aveiro.

Aquestes xifres ens revelen palesament l'activitat que ha substituït a la misèria i a la depressió de fa cent anys. Es un cas ben eloqüent de com l'activitat humana pot transformar certes condicions adverses del medi geogràfic i de com l'home sap adaptar-se admirablement als elements que li ofereix la naturalesa. Aquest "cas" geogràfic, tan ric d'ensenyaments, faria segurament les delícies del meu amic Pau Vila, sempre a l'aguait dels fenòmens humans en relació amb el medi ambient...

Té Aveiro, a més, una cosa que la fa particularment simpàtica a un geògraf: la cura amb què els estudis geogràfics hi sòn conduits. A més del comandant Rocha e Cunha, que amb tant d'amor estudia, segons hem dit, l'evolució física i humana de la "ria", al Liceu (Institut) hom coneixa la geografia amb cura i competència especials. El professor José Barata, amb no pocs sacrificis i esforços, ha aconseguit organitzar-hi un seminari geogràfic, amb nombrosos mapes, i una biblioteca que va creixent. El seu entusiasme li ha fet emprendre suara un viatge d'un semestre a Bèlgica i a París, on s'ha dedicat a l'estudi de les institucions i de la pedagogia geogràfica. Així el Liceu d'Aveiro té el rar privilegi de comptar amb un professor entusiasta i perfectament preparat.

Ja deia jo que Aveiro mereixia totes les simpaties d'un geògraf...

GONÇAL DE REPARAZ (fill)
Coimbra, setembre 1930.

—D'aquesta sí que pot ben dir-se que es rendeix sempre i no morí mai, com la vella guàrdia.

("Il Travasso", Roma.)

BORSA - FINANCES

Un discurs del ministre d'Afers Estrangers de Suècia sobre la col·laboració entre els països septentrionals d'Europa

En el Congrés interescandinau, recentment celebrat al Palau Kronborger, de Helsingor, el baró Ramel, ministre de Negocis Estrangers de Suècia, va pronunciar un interessant discurs sobre la naturalesa de les relacions internacionals i la importància d'una íntima col·laboració entre els països nòrdics.

"Des de mitjans del segle XVIII —va dir el ministre— la principal missió dels homes d'Estat i diplomàtics europeus consistia a celebrar tractats d'aliança i procurar reforçar la posició del propi país dintre del comerç europeu. Aquests tractats eren moltes vegades efímers, gairebé mai eren inspirats pels principis d'una política veritablement previsora i acostumaven a no tenir quasi mai en compte els sentiments dels pobles i les afinitats existents entre alguns d'ells. Tal fou el sistema que va prevaler fins a esclatar la guerra mundial.

"La fundació de la Societat de Nacions — seguí dient el ministre — cal suposar que vingué a posar terme a aquest sistema, encara que, per dissort, no sigui encara molt gran la confiança que es pugui tenir en la força real de la institució ginebrina. Però existeix, en canvi, un grup d'Estats, la vida de relació dels quals es desenrotlla en harmonia completa amb els principis de la Societat de Nacions, grup integrat pels països septentrionals d'Europa. La col·laboració lliurement establerta entre ells equival a una realització dels principis de la Societat de Nacions. Gràcies a aquesta col·laboració, nascuda d'una íntima noció de parentiu, d'una cultura i d'ideals, alhora que d'interessos, comuns, i d'una gran analogia entre els idiomes, els països septentrionals d'Europa constitueixen avui un factor de gran influència, amb el qual cal comptar. Però aquesta comunitat d'acció establerta entre els països nòrdics no pot, per la seva naturalesa, desvetllar recels de cap mena a l'estranger. Al contrari: entre tots els ideals comuns als països septentrionals d'Europa, el més fort de tots ells és l'amor a la pau. Contribuir a què la pau regni a la terra, és el principi i la finalitat — tota la substància i tot l'orgull, ensems — de la política estrangera practicada pels Estats nòrdics. I les bases de la pau han d'ésser les mateixes en què es recolzi la seva organització social: el Dret i la Justícia. Per la seva adhesió infrangible a aquests ideals, els països escandinaus han aconseguit conquistar la posició en certa manera privilegiada que actualment ocupen dintre del comici mundial de les nacions, posició que estan disposats a conservar i a reforçar i tot, si cal. Sols així els serà possible als països escandinaus conservar llur actual prestigi com a nacions que lluiten desinteressadament pel triomf definitiu de la pau i del dret."

El ministre acabà el seu discurs, aclamat amb entusiasme per l'auditori, reproduït i elogiat de prés per tota la premsa, amb la peroració següent:

"Els nostres països no tenen, cada un d'ells de per si, categoria de gran potència, però junts, i gràcies a llur elevada cultura, a la importància de llurs indústries, a llur prosperitat econòmica, a llur consciència democràtica i a llur idealisme polític, formen una unitat interestatal que cap gran potència no es pot permetre d'ignorar."

La baixa de la juta i les seves repercussions en els mercats

Un telegrama d'agència fa dos dies que anunciava les pèrdues enormes que s'han sofert a Calcutta a conseqüència de la baixa de preus de la juta.

Segons el director del "Bureau" d'Agricultura de la província de Bengala on es cull aquesta fibra, enguany s'ha obtingut una xifra rècord en la collita, que s'estima en 11.213.000 bales, les quals, afegides a les existències de la collita anterior, eleva el disponible a més de dotze milions de bales.

Això ha fet que, segons els càlculs més optimistes, s'estimés que almenys el sobrant per a les necessitats del consum mundial ha d'estimar-se en un milió de bales.

D'altres estimen que aquesta superproducció depassarà de molt aquesta xifra, ja que, segons ells, les necessitats màximes de juta han d'estimar-se així: Calcutta, 5.500.000 bales; Anglaterra, 800.000; Amèrica, 700.000, i Continent europeu, 2.000.000.

O sigui que tot plegat es redueix el consum a nou milions de bales.

Com pot veure's, les xifres són poc falagueres per a l'esdevenidor de la juta. El cas és que el preu que venia aguantant-se sobre les 2 lliures esterlines per tona, per a les classes primeres, ha baixat a 15 lliures en tres dies. Això és, que ha perdut la quarta part del seu preu, amb la consegüent ruïna de tot el mercat bengalí.

A Dundee i a Londres, on les posicions eren més aviat alcistes, la baixa ha produït igualment pèrdues considerables, car en aquells mercats s'especula fortament amb la fibra bengalí.

Les conseqüències d'aquesta davallada són difícils de preveure, car des d'ara no farà més que aguditzar la crisi que passen els colliters de totes les fibres, particularment les de Filipines, Java i Est Africà, on es resistia la crisi, creient que s'havia arribat als límits.

Entre els països productors de fil i cànem, com Itàlia i Holanda, ja afectats pel "dumping" de Rússia, la davallada de la juta està cridada també a produir grans trastorns.

Els pagaments d'Hisenda

La Delegació d'Hisenda ha assenyalat per a avui els següents pagaments: "Aprestos Reunidos, S. A.", 930'73 pessetes; Alfons Altemires, 500; Dionisi Aguilar, 1.000; Teodosi Aznar, 612'30; Manuel de Busquera, 300; Dolors Costa, 35; Artur Claveria, 7.250; Francesc Díaz, 100; Manuel Fàbregues, 1.000; Amant Garcia Conde, 208; Claudi Garcia Nieto, 208; Joan Garcia Belda, 1.000; Pau Marià, 500; Teodor Molins, 7.084; Josep Mañosa, 1.500; Josep Pastor, 2.600; Jordi Pino, 101.134'33; Manuel Pérez Andreu, 1.547'55; Josep Sánchez Franco, 113; Administració Principal de Correus, 9.761'72; cap Centre Telègrafs, 2.863; Josep Real, 1.050'06; Octavi Cholmet, 4.808'40; Celestí Julià, 120'10; Antoni Molins, 177'52; Rafel Prats, 745'25; Roig i Weist S. A., 68'55; Ricard Torrebadella, 1.621'75.

Aquest número ha passat per la censura governativa

Conferència de Joan P. Fàbregues

Aquesta nit a les deu tindrà lloc a l'Ateneu Enciclopèdic Popular (Carme, 30 i 32) la conferència organitzada per la Secció d'Estudis Polítics, Econòmics i Socials, a càrrec de Joan P. Fàbregues, sobre el tema "La transformació econòmica i social d'Europa".

COLER I TORRA G.^MANS

BANQUERS

BITLLETS

Francesos, 36'80 per 100.
Anglesos, 45'50 ptes.
Italians, 48'70 per 100.
Belgues, 128'50 per 100.
Suïssos, 179 per 100.
Portuguesos, 0'37 ptes.
Alemanya (Reichsmark), 2'20 íd.
Àustria (schilling), 1'30 pessetes.
Txecoslovàquia, 26'75 per 100.
Holandesos, 3'60 ptes.
Grècia, 11 per 100.
Suècia, 2'45 pessetes.
Noruega, 2'45 ídem.
Dinamarca, 2'43 íd.
Finlàndia, 22 per 100.
Romania, 5 per 100.
Bulgària, 6 per 100.
Turquia, 4 pessetes.
Estats Units, 0'25 ídem.
Canadà, 9'15 ídem.
Argentina, 3'20 íd.
Uruguais, 7'25 pessetes.
Xilens, 1 pesseta.
Brasilers, 0'80 pessetes.
Bolivians, 2'50 pessetes.
Colombians, 8 pessetes.
Peruans, 26 pessetes.
Paraguais, 0'10 íd.
Veneçuela, 1'65 íd.
Japonesos, 4'45 íd.
Algerins, 36'55 per 100.
Egipte, 45'75 ptes.
Filipines, 4'28 íd.
Hongria, 1'59 íd.

OR

Alfons, 175 per 100.
Unces, 175 per 100.
4 i 2 duros, 175 per 100.
1 duro, 8'10 pessetes.
Isabel, 176 per 100.
Francs, 174 per 100.

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pel

[B]ANC DE CATALUNYA

MADRID

Interior 4 %	72'25
Amortitzable 5 % 1920	97'00
» 5 % 1927 lliure	100'75
» 5 % 1927 amb i.	
Cèdules Crèdit Local 6 %	
» » » 5 1/2 %	
» » » 6 %	98'90
Accions Banc d'Espanya	
» Banc Crèdit Local	
» Sucrera preferents	
» Sucrera ordinàries	71'75
» Felguera	
» Nord	
» Alacant	514'00
» Andaluses	
» Explosius	1086'00
» Petrolis	

BORSES ESTRANGERES

PARIS

Accions Nord d'Espanya	1860
Accions Crèdit Lyonnais	
Banque de Paris	2675
Banque de l'Union	1780
Société Générale	1698
Cie. Générale Electricité	3328
Peñarroya	787
Rio Tinto	4420
Wagons Lits	400
Etablissements Kuhlmann	847
Electricité & Gas du Nord	1085
Citroën Maubeuge	3780
Dock Nouveaux	17850

LONDRES

ACCIONS

CHADE	14 1/2
Barcelona Traction ord.	31 1/2
Brasilian Traction ord.	37
Hydroelectric Securities	39 1/8
Mexican Light & Power ord	68
» » » pre	78
Ebro ord	9
Primitive Gas B. Aires	25

OBLIGACIONS

Colombia 1913	92
Uruguai 3 1/2 %	64 1/2
Brasil 4 % 1910	46 1/2
» 5 % 1914	73 3/4
» 5 % [illegible]	87 1/4
» 6 1/2 % 1927	80 1/2
Mèxic 4 % 1899	24
6 1/2 % Barcelona Traction	103
6 1/2 % » »	47
Argentina cèdules 6 %	97
Mexican Tramways	12

BRUSSEL·LES

CHADE	
Sofina	
Banque de Bruxelles	1010
Banque Belge pour l'étranger	1163
Barcelona Traction	1065
Ebro ordinàries	1605
Katanga	4980
Electrobel	
Société Gén. de Belgique	418 3/4
Angleur Athus	385
Sodina	21500

BERLIN

Banc ser. A-G	867
» Gesfurel	199 3/4
» A. E. G.	184
» Farben	147 1/4
» Harpener	109 1/2
» Deutsche Bank	121 1/4
» Dresdner Bank	121
Diskontogesellschaft Ani.	
B. A. T.	99 1/2
Reichsbank	230 1/2
Hapag	75
Phoenix	88 3/8
Norddeutscher Lloyd	86 1/2
Siemens und Halske	199 1/2
Deutsche Ablösungsanleihe	
4 1/2 10 Hamburger Hip.	787

ZURIC

CHADE sèries A-B-C	1890
» D	374
» E	368
» [illegible]	87
Accions sevillanes	495
Cèdules Argentines	88
[illegible]	368
Italo Argentina	1363
Elektrobank	1040
Motor Columbus	
[illegible] Guadalquivir part.	
» » accions	

Dr. Bremon

De tornada, s'ha encarregat novament de la consulta. — RAIGS X, RADIUM. - BALMES, 102. De 4 a 6

ANUNCIS MERCANTILS

COMPANYIA HISPANO-AMERICANA D'ELECTRICITAT, S. A.

A partir del dia 1 d'octubre de 1930, quedarà obert als següents Bancs:

Banc Central, Madrid;
Banc Urquijo, Madrid;
Banc de Biscaia, Madrid;
S. A. Arnús-Garí, Barcelona;
Banc de Biscaia, Bilbao;
Crédit Suisse, Zuric;
Banque de Bruxelles, Brusselles;
Cassel & Cie. Brusselles;
Banque Centrale Anversoise, Anvers;
Mendelssohn & C.ª Amsterdam, Amsterdam;
Nederlandsche Handel Maatschappij N. V., Amsterdam;
Deutsche Bank und Disconto Gesellschaft Filial Amsterdam, Amsterdam;
Handel Maatschappij H. Albert de Bary & C.ª N. V., Amsterdam;

el pagament del cupó núm. 41, venciment 1 octubre 1930, de les obligacions 6 per 100 emeses per aquesta Companyia a 22 de juny de 1920, a raó de **Pessetes 7'11 per obligació**

Madrid, 15 de setembre de 1930. — El secretari del Consell d'Administració, **Miquel Vidal i Guardiola.**

ELS TRIBUNALS

Ha estat ratificat l'acte d'empresonament contra els dos pistolers de Badalona

Pel Jutjat de la Concepció s'ha ratificat l'acte de presó decretada contra els dos individus del Sindicat Lliure, autors de l'agressió a uns obrers de la Badalonesa.

Se'ls ha assenyalat la fiança de mil pessetes en metàl·lic per a gaudir de la llibertat provisional.

ASSENYALAMENTS PER A AVUI

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera.—Terceria: Pere Cardús contra Miquel Valls.

Sala segona.—Incident: Francesc de Pasqual contra Joan Baptista Campos.

Major quantia: Ramon Trulls contra Antoni Marçal.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera. — Drassanes. — Un oral per lesions contra Lluís Barbenys.

Secció segona.—Concepció.— Un oral per estafa contra Vicenta Armans.

Un altre oral per furt contra Francesc Martín.

Un altre oral per lesions contra Florenci Garcia.

Secció tercera.—Llotja.—Un oral per estafa contra Remigi Riera.

Un altre oral contra Josep Ferrer.

Secció quarta.—Universitat. — Un oral per lesions contra Llorenç Latorre.

Un altre oral per danys contra Isidre Barrio.

ADVERTIMENT

Advertim a les persones que els interessi la publicació immediata de les notes que ens envien que els originals han de dirigir-se tots a la Redacció, Corts Catalanes, 589, principal, abans de les nou del vespre. Els que ens arribin més tard d'aquesta hora o vagin adreçats a la impremta del diari, Barbarà, 11 i 13, no seran publicats fins al cap de quaranta-vuit hores.

BORSA DE BARCELONA

VALORS A TERME

Borsí matí: Nords, 109'30, 108'75; Alacants, 102'30; Andalusos, 48'10; Tramvies, 114, 114'50; Docks, 25, 24'75; Colonial, 108'50, 107'50; Banc de Catalunya, 115'75, 115'50; Aigües, 215, 213'50; Explosius, 206'50, 206; Aeri Montserrat, 80'75, 80'50, 81; Mines Rif, 114, 112'50, 113'75; Petrolis, 10'60, 10'50; Filipines, 440, 437; Fords, 205, 204, 205; Chade, 672, 671.

Borsa tarda: Nords, 109, 108'80, 109'30, 109'10; Alacants, 48, 48'40, 48'20; Tramvies, 115'25; Aeri Montserrat, 82, 84'75; Banc de Catalunya, 116, 115, 115'50; Colonial, 108'50, 108'25; Aigües, 214'50, 214'25, 214'75, 214'50; Filipines, 440, 441, 439; Chade, 677, 676, 677; Chade sèrie E, 130; Explosius, 207'50, 207'75; Mines Rif, 114, 114'50; Fords, 207, 206, 207; Asiands, 152; Felgueres, 99; Petrolis, 10'60, 10'50.

Borsí vespre: Nords, 109'30; Alacants, 102'25; Andalusos, 48'35; Colonial, 108'25, 109'25; Plates, 40'50; Banc de Catalunya, 116'50; Aigües, 215; Aeri Montserrat, 85'50, 86'25, 86; Petrolis, 10'70, 10'65; Filipines, 441, 442; Fords, 207.

COMPTAT: Valors encara no compresos en el Butlletí Oficial

Ajuntament de Granada	91'00
C.ª General del Suro Preferents	76'00
Rets Llevant	81'75
Llum, Força Llevant	100'75

MANCOMUNITAT, DIPUTACIÓ I AJUNTAMENTS

Mancomunitat 1916	80'00
» 1920	77'00
Obligns. Prov. 6 %	99'50
C. C. Comunal	80'00
Diputacions velles	84'75
Ajunt. Badalona	93'50
Ajunt. Barc. antre.	75'50
» 1906 B	78'00
» 1906 C	78'00
» 1907 D	75'50
» 1910 D	76'00
» 1912 B	74'00
» 1912 E	73'50
» 1912 F	73'00
» 1912 B	76'00
» 1916 B	78'00
» 1917 B	76'50
» 1918 B	76'50
» 1919 B	77'00
» 1920 B	76'50
» 1921 6 %	84'25
» 1922 6 % Exp	100'50
» 1922 5 %	80'25
Eixample 1907	95'50
» 1918	91'00
» 1907	83'00
Bons Reforma	79'75
Ajunt. València 6 %	83'50
» Sevilla Exp	95'00
» Màlaga	100'25

DIVERSOS

Port Barcna. 1905	97'00
» 1903	97'00
Melilla	109'50
Sevilla	96'50
Gijón Musel	98'00
Marroc 5 %	91'00
Banc Hipotecari 5 %	97'85
» » 6 %	109'50
Caixa d'Emissions	89'50
C. Local 6 %	99'15
C. G. Local 5 1/2	91'75
C. C. ocal Interpr.	85'50
Cèdules Argentines	8'28

DEUTES DE L'ESTAT

Interior, 4 %	A	72'20
» »	B	72'10
» »	C	71'95
» »	D	71'90
» »	E	71'90
» »	F	71'90
» »	G H	71'80
Exterior 4 %	A	84'10
» »	B	83'50
» »	C	84'30
» »	D	83'00
» »	E	83'50
» »	F	82'48
» »	G H	
Amor. 1920 5 %	A	93'00
» »	B	91'90
» »	C	91'90
» »	D	91'75
» »	E	93'20
» »	F	97'10
Amor. 1927 5 %	A	84'10
» »	B	84'20
» »	C	84'25
» »	D	82'85
» »	E	84'00

(amb impostos)

Amor. 1926 5 %	A	101'00
» »	B	100'75
» »	C	101'00
» »	D	100'50
» »	E	100'50
Amor. 1927 5 %	A	100'95
» »	B	100'85
» »	C	100'85
» »	D	100'85
» »	E	98'00
» »	F	100'95
Deute Ferroviari		100'95

(sen e impostos)

OBLIGS. FERROCARRILS

Nord 1.ª hip. 3 %	71'00
» 2.ª » »	70'50
» 3.ª » »	71'35
Nord 4.ª sèrie	70'75
Nord 5.ª hip. 3 %	70'75
Pamplona	71'00
Prioritat	72'65
Lleida a Reus	75'50
Astúries 1.ª	70'50
» 2.ª	69'35
» 3.ª	71'00
Segovia 3 %	67'25
Almansa 4 %	79'50
» Adherits	70'00
Sant Joan 3 %	71'75
Alsasua 4 1/2 %	80'85
Osca 4 %	70'00
Nord 6 %	103'00
Valencianes 5 1/2	97'75
Alar-Santander	92'00
Alacant 1.ª 3 %	40'45
» 2.ª 3 %	77'00
» 3.ª 3 %	66'85
M. S. A. A 5 %	94'50
» B 4 1/2 %	83'85
» C 4 %	77'50
» D 4 %	81'55
» E 4 1/2 %	89'75
» F 5 %	93'75
» G 6 %	101'65
» H	
» L	99'75
Francès 2 1/4 %	102'00
» 2 1/4 %	111'00
Directes 2 1/4 %	33'25
Badajoz 5 %	60'00
Orense primitiva	100'50
» prioritat 3 %	48'50
Andal. 1.ª fix 3 %	60'00
» 1.ª variable	56'35
» 2.ª fix 3 %	36'30
» 2.ª variable	58'75
» 1904	86'50
» B 4 1/2 %	86'00
Andalusos 6 %	73'00
Groc fix	84'50
» variable	38'00
Gris fix	24'00
» variable	36'50
Secundaris 4 %	24'00
Manresa Berga 5 %	67'00
Sarrià a Barna 6 %	84'00
	100'00

Fer. Catalunya 6 %	72'50
» » 6 %	99'00
F. C. Catalans vells	
» » Bons	
Tànger a Fez 6 %	100'35
Cremallera 6 %	9[illegible]
Gran Metro 6 %	94'00
Transversal 6 %	87'50

OBLIGS. INDUSTRIALS

C. de Tramvies 4 %	78'00
» » 5 %	92'75
Tram. B. S. O. 5 %	79'50
» » 5 %	93'00
» S. Andreu 4 %	78'50
C. E. El. 1912 5 %	94'75
» 1926 6 %	100'75
Unió Elèctrica 6 %	101'25
Aigües Barna. 5 %	94'00
» » D 6 %	103'25
» València 6 %	100'35
Catalana Gas i El.	
» B 4 1/2 %	88'50
» F 4 1/2 %	87'75
» G 6 %	101'75
Energia 5 %	94'50
» 6 %	100'50
» Bons 6 %	103'25
E. Mot. 6 %	98'00
S. P. F. Bons 7 %	100'00
H. A. Elec. 6 %	103'00
H. A. El. Bons 6 %	115'00
Transatlàntica 6 %	81'75
» 6 % 1920	97'25
» 6 % 1922	100'00
» 5 1/2 % esp.	92'25
» 5 1/2 % ens.	93'00
Cooperativa Fl. El.	96'75
S. Cons. Naval 6 %	100'50
» » Bons 5 %	101'00
U. Naval Llevant	99'50
Asland 5 %	45'00
Asland 7 %	101'00
» 6 %	100'50
[illegible] 6 %	101'25

F. d'Obres 6 1/2 %	93'00
» » 5 %	90'00
» » 1928	100'50
Cons. i Pavim. 6 %	90'00
Productes Pirelli 6 %	98'00
Colonial Oblig. 6 %	102'00
Potassa Súria 7 %	103'00
Regants Ebre 5 %	92'75
» Llevant 6 %	100'75
» Bons 6 %	102'35
» S. G. 6 %	96'50
Ferrería Mod. 7 %	91'50
Alts F. i Acer 6 %	100'00
Sucrera Esp.ª 6 %	100'50
U. Salinera Esp.ª	102'50

ACCIONS

Banc d'Espanya	594'00
Banc de Catalunya	115'00
Canal Ebre	[illegible]
Petrolis	123'00
Catalana G.	120'00
» E.	148'50
» F. pf. 6 %	101'75
C. Transatlàntica O.	20'00
» » P.	68'00
Espanya Industrial	258'00
Hispano Suïssa	180'00
Hulleres	192'50
Indúst. Agrícoles	310'00
M. T. Marítima	98'50
Transmediterrània	238'00
Telefònica 7 % P.	107'75
Fun. Montjuïc O.	89'00
» » Pdr.	[illegible]
T. Barna. S. A. Ord.	120'00
T. Barna. S.A. P 7 %	106'50
T. Barna. S.A. P 6 %	98'25

NOTA. — Els canvis assenyalats amb un asterisc (*) són canvis anteriors.

BORSA PARIS

	Tanca	Obertura
Londres	123'74	123'75
Nova York	25'46	25'455
Bèlgica	355	355
Espanya	271'37	271'75
Itàlia	133'25	133'35
Suïssa	494	494
Dinamarca		
Holanda	102475	102525
Noruega		
Suècia	684'50	
Praga	75'70	
Romania		
Hongria		
Viena	358'50	
Alemanya	606'50	606'50

Borsa Londres

Nova York	48617
Holanda	120693
França	12375
Bèlgica	343585
Itàlia	9286
Alemanya	204019
Suïssa	250598
Espanya	46350
Dinamarca	181819
Suècia	180688
Noruega	181678
Lisboa	10826
Praga	16375
Àustria	344106
Argentina	4087
Rio Janeiro	501
Montevideo	4025
Xile	3971
Buenos Aires	

DIVISES

Borsa de Barcelona

	Mínim	Màxim
Francs	36'75	36'93
Suïssos	182'45	182'45
Belgues or	131'10	131'10
Lires	49'25	49'25
Lliures	45'40	45'70
Dòlars	9'38 1/4	9'40 1/2
Peso argentí		
Marcs	2'24	2'24

Alfons	165'00
Isabel	165'00
Unces i 1/2 unces	165'00
Petites	165'00
Francs	165'00
Lliures	41'00
Dòlars	8'50
Quilo de plata	90'00
Quilo de platí	11'000

DADES FACILITADES PER LA CASA JOAQUIM SITGES PADROSA

ARTICLE MERCAT	MESOS	TANQUES Precedent	TANQUES D'avui	Alça	Baixa
Cafè Nova York	Setembre	6.70	6.40		10
	Desembre	6.59	6.30		9
	Gener	6.20	6.05		5
Sucre Nova York	Setembre	1.10	1.11	1	
	Desembre	1.16	1.18	2	
	Gener	1.19	1.21	2	
Sucre Londres	Octubre	7.3	7.6		3
Blat Xicago	Setembre	80	80 1/2	1/2	
	Desembre	85 1/2	87 1/2	2	
	Març	90 7/8	90 7/8	2	
Moresc Xicago	Setembre	91 3/8	91 7/8	1/2	
	Desembre	86 1/2	[illegible]	3/8	
	Març	87 1/4	88	3/4	
Blat Liverpool	Octubre	6.7 3/4	6.6 1/2		1 1/4
	Desembre	7.1 3/8	7.0		1 3/8
	Març	7.1 3/8	7.0		1 3/8
Metalls Londres					
Coure comptat		47.07.6	46.05.0		
» 3 mesos		46.15.0	46.05.0		
Estany comptat		137.15.0	134.00.0	7.6	8.6
» 3 mesos		135.05.0	135.10.0	1.3	12.6
Plom comptat		18.02.6	18.01.3		2.6
» termini		18.07.6	18.01.3		1.3
Zinc comptat		15.13.9	15.13.9		
» termini		16.07.6	15.05.0		2.6

MERCAT DE LLOTJA

CEREALS

BLATS

Aragó i Navarra nou	48 1/2 a 50
Castella superior	» 48 1/2
Castella corrent	46 1/2 » 46
Castella empedrats	43 1/2 » 44
Manxa	» 46 1/2
Extremadura corrent	» 43
Extremadura cruixent	» 44
Penedès i comarca nou	49 » 42
Urgell	» 47

(Preus en pessetes els 100 quilos sense sac damunt vagó origen)

MORESC, ORDI I CIVADA

Moresc Plata a rebre	47 a 47 1/2
Moresc Plata dispo.	49 » 49 1/2
Moresc Danubi	43 1/2 » 44
Ordi Valencia i Manxa	
Ordi Urgell comarca	34 1/2 » 35
Civada Extremadura	34 » 34 1/2
Civada Manxa	
Escaiola	100 » 105

ARRÒS

Bomba Calasparra	100 a 105
Bomba	105 » 110
Selecte	60 » 68
Matisat	59 » 61
Benlloch O.	58 » 60
Trencat	46 » 48
Farina d'arròs	46 » 46

LLEGUMS

Faves mallorquines	60 » 61
Faves menorquines	70 » 70
Llenties	100 a 125
Faves estrangeres	
Faves menorquines	60 » 61
Faves Extrem. i Andal.	
Faves i Mahonès	60 » 61
Favons Extrem. i And.	50 1/2 a 51
Favons estrangers	58 » 60
Veces estrangeres	46 1/2 » 60
Veces Andalusia noves	43 » 47
Erps	40 1/2 » 41
Titos	45 » 46 1/2
Guixons	44 » 46

MONGETES

Alicantes	70 a 75
Asturies	92 » 95
Castella tipus Barco	130 » 132
Castella corrent	110 » 120
Mallorca	102 » 108
Prat	100 » 108
Urgell i comarca	96 » 100
València c. clases	98 » 100

CIGRONS

Saúc	190 a 205
Blancs ar. alf. 44/46	150 » 152
Blancs ar. alf. 48/50	143 » 145
Blancs ar. alf. 50/54	130 » 140
Blancs ar. alf. 58/60	117 » 118
Blancs ar. alf. 60/66	110 » 112
Pelons	90 » 95
Mexicans s. tamany	130 » 190

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona)

FARINES

Força	90 a 93
Extra local	68 » 70
Corrent local	63 » 64
Extra blanca Castella	68 » 70
Blanca corrent Castella	62 » 64
Ruta	48 » 50

(Preus en pessetes sac de 100 quilos damunt carro Barcelona)

DESPULLES

Número 3	20 a 21
Número 4	22 » 24
Segones	21 » 22
Terceres	18 » 19
Quartes	17 » 18

(Preus en pessetes, sac de 60 quilos, damunt carro Barcelona)

Menut (primera)	17 1/2 a 18
Segones	17 » 17 1/2
Pesó	13 » 14

(Preus en rals la quartera de 70 litres sense sac damunt carro Barcelona)

ALTRES GÈNERES

GARROFES

Xipre	
Vora Vinaroç	33 1/2 a 34
Negra Castelló	33 1/2 » 34
Negra Malafera	33 1/2 » 34
Roja	30 1/2 » 31
Eivissa	» 35
Mallorca	» 35

(Preus en rals els 42 quilos, sense sac damunt carro Barcelona)

Polpa remolatxa estra.	44 a 45
Polpa remolatxa país	38 » 39
Turtó de coco	39 » 39
Farina de llinosa	38 » 39

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona)

Alfals vell	7 a 8
Alfals nou	6 » 7
Palla Urgell	5 » 5 1/2
Palla curta	4 » 4 1/2
Fulla d'olivera	
Trepadella	

(Preus en pessetes els 40 quilos, damunt carro Barcelona)

OFERTES DIRECTES DE PROCEDENCIA

Ordi Aragó i Navarra	
Erps nous	a 34
Tijuls i quilos	
Veces Màlaga nov. s. s.	48 » 49
Favons país nous	44 » 45
Faves país noves	44 » 45
Ordi Urgell i comarca	32 » 32 1/2
Civada Manxa	
Civada Extremadura	» 36

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt vagó origen)

ARRIBADES

CENTRE COTONER DE BARCELONA

LIVERPOOL							
Tanca anterior	6.21	6.04	6.14	6.22	6.30	5.94	6.06
Obertura		6.02	Nom	6.21	6.28	5.93	Nom
Segon telegrama	6.25	6.01	6.11	6.20	6.27	5.93	Nom
Tanca		6.03	6.12	6.21	6.29	5.93	5.99
Alça	1						
Baixa	1	1	2	1	1	1	1

NOVA YORK	Disp.						
Tanca anterior	10.93	11.21	11.24	11.45	11.62	10.91	11.16
Obertura		11.23	11.21	11.35	11.57	10.93	11.15
Segon telegrama		11.26	11.21	11.36	11.54	10.07	Nom
Tanca	10.95	11.19	11.38	11.55	11.71	10.94	11.14
Alça			11	10	9	3	4
Baixa	2						

NOVA ORLEANS							
Tanca anterior	10.63	11.16	11.30	11.47	11.65	10.95	11.09
Segon telegrama							
Obertura		Nom	11.24			10.94	11.15
Tanca	10.71	11.23	11.37	11.53	11.70	10.96	11.15
Alça	8	7	7	6	5	6	7.21
Baixa							

EGIPTE (Liverpool)	Uppers Nov.	Uppers Gener	Sakellar. Nov.	Sakellar. Gener
Tanca anterior	7.21	7.31	9.41	9.54
Obertura				
Segon telegrama				
Tanca	7.31	9.26	9.50	6
Alça			1	4
Baixa				

	Alexandria (tanques del dia)			
Uppers	13.36	13.54	13.93	
Sakellar.	10.05	10.02	20.40	

Disponible en plaça: Good Middling (Standard Universal) Uppers 145, 144, 144. Base tanca anterior. Impost del Comitè: 4'50 ptes.

Arrib. als EE. UU. en el dia	78.000 b/s. contra	64.000 b/s. l'any an[terior]	
Arrib. als EE. UU. des d'1 d'agost	7.887.000	»	1.057.000
Vendes a Liverpool	4.000	»	7.000
Transferències	4'86		

LAVABOS
BANYERES
WATERS
BIDETS
DUTXES
ESCALFADORS
CAMBRES DE BANY

PREUS REDUÏTS

JAUME SAURET
7, PELAYO, 7

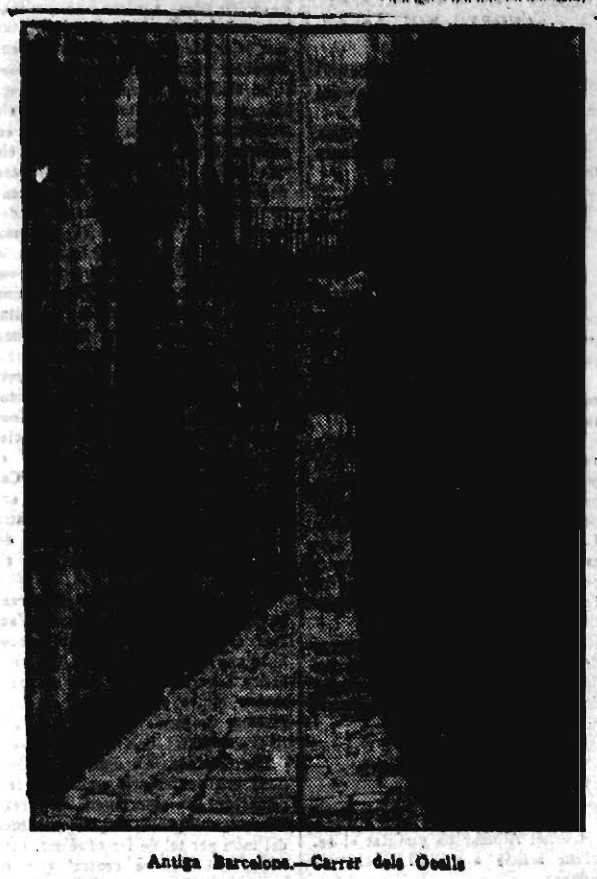

Antiga Barcelona.—Carrer dels Ocells

Bloc del transeünt

LA CUSTODIA DE LA SEU DE BARCELONA

Hem d'agrair al senyor Jaume Masferrer l'atenció que ens ha dispensat en respondre (Vegi's LA PUBLICITAT del 10 del present mes) la pregunta que des d'aquesta secció (LA PUBLICITAT dels dies 12 i 29-VIII) ens permetérem d'adreçar-li respecte de l'afirmació feta en el seu llibre La joia catalana d'ésser un tal Ferran Ferrer l'autor de la custòdia de la nostra Seu.

Fem constar, així mateix, la nostra gratitud al senyor Masferrer i al feier senyor Ramon Sunyer pels seus oferiments de mostrar-nos el llibre, en un text del qual el senyor Masferrer, segons sembla, pretén recolzar la seva esmentada afirmació.

Ja ens perdonaran els esmentats senyors si no fem ús dels seus oferiments. Creiem que no cal per la senzilla i poderosa raó que, de fa temps, posseïm i tenim llegit el llibre El Corpus Christi y las custodias procesionales de España, *del senyor Anselmo Gascón de Gotor.*

Per això lamentem gen de veres—tot estimant la bona intenció d'ilustrar-nos que ens prodiga el senyor Masferrer—la molèstia que s'ha, pres de transcriure en tota la seva extensió la portada del llibre, fins a l'extrem de copiar el número del telèfon —ja caducat!—de la tipografia on imprimiren l'obra l'any 1916.

Aquesta escrupolositat en transcriure textos hauríem volgut que el senyor Masferrer l'hagués esmerçada en copiar literalment, sense cap omissió, els paràgrafs per ell citats del llibre del senyor Gascón de Gotor, en els quals voldria fonamentar la seva afirmació.

Ens permetem expressar-nos així, perquè, en cotejar la transcripció del senyor Masferrer amb el text original, ens ha sorprès (i fet gràcia) que suprimeixi un nom i el final del segon paràgraf copiat: el nom, al de Gerardo, que precedeix al cognom de l'orfebre Ferrer, i el final, silenciat, que diu: "El simple examen del pie (de la custòdia) evidencia estos adiitamentos (els obrats per Ferrer) por la mezcla en él de elementos góticos y del renacimiento".

Si el nom de l'orfebre Ferrer era el de Gerardo *(Guerau o Grau, segons el paràgraf inserat pel senyor Masferrer, ¿per què el vehatejà amb el nom de Ferran? I si l'obra de Guerau Ferrer fou la de realitzar "addiitamentos", segons el mateix text, ¿com el senyor Masferrer pogué lògicament interpretar o deduir que "tota la bateriniat de l'actual custòdia de la Seu barcelonina era obra de l'orfèbre Ferrer"?*

La part més essencial de l'estudi que el senyor Gascón de Gotor, en el seu llibre, dedica a la nostra custòdia, no és res que una síntesi o traducció de diferents punts de l'interessantíssim treball publicat per l'admirable mossèn Josep Gudiol a la "Revista artística" núm. 224 de La Veu de Catalunya *de 1r de juny de 1914, que tenim al davant, i en el qual l'eminent arqueòleg diu que fa l'estudi de la nostra custòdia combinant dades que gairebé totes deu a la generositat de l'arxiver de la nostra Catedral, mossèn Josep Mas, aquest humil i bon sacerdot, obstinat treballador i infatigable recercador dels nostres darrers. L'obra extensa i meritíssima del qual no hem estimat encara prou justament ni hem valorat la seva exemplaritat tant com es mereix, que és molt!ssima.*

Després de la resposta del senyor Masferrer i en contra de l'afirmació que fa en el seu llibre, podem concloure:

Primer. Què en la història de la nostra orfebreria, Ferran Ferrer és inexistent.

Segon. Que continuem ignorant qui sigui l'autor de la custòdia barcelonina.

El moviment marítim

VAIXELLS ENTRATS

Vapor anglès "Media", amb càrrega general, de Calcuta.

Vapor americà "Exchange", en last, de Filadèlfia.

Vapor norueg "Augvald", amb càrrega general, de Palamós.

Vapor alemany "Kronos", amb càrrega general, de Bremen.

Vapor espanyol "Maria Mercedes", amb càrrega general i 13 passatgers, de Palma.

Vapor espanyol "Rey Jaime I", amb càrrega general i 183 passatgers, de Palma.

Vapor espanyol "Cervera", amb càrrega general, de Palamós.

Vapor espanyol "Ampurdàn", amb càrrega general, de Rosès.

Vapor norueg "Arna", amb càrrega general, de Nova York.

VAIXELLS DESPATXATS

Vapor espanyol "María Mercedes", amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor espanyol "Rey Jaime I", amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor espanyol "Monte Toro", amb càrrega general, cap a Eivissa.

Vapor espanyol "Manuel Arnús", amb càrrega general, cap a Marsella.

Vapor espanyol "Ramón Alonso R.", en last, cap a Casablanca.

Vapor anglès "Media", amb càrrega general, cap a València.

Vapor espanyol "Altube Mendi", amb càrrega general, cap a Bilbao.

Vapor alemany "Falkenstein" amb automòbils, cap a Gènova.

Aquest número ha passat per la censura governativa

NOTICIARI

LA PUBLICITAT

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

	Ptes.
Barcelona, mes	2'50
Península Ibèrica, trimestre	7'50
Amèrica llatina "	8'50
Altres països "	25'—

SERVEI METEOROLÒGIC DE CATALUNYA

Situació general atmosfèrica d'Europa a les set del dia 16 de setembre de 1930:

A Irlanda, Dinamarca i golf de Vendée, es troben centrades tres importants depressions barométriques que produïxen mal temps amb pluges tempestuoses i vents forts a les illes Britàniques, Escandinàvia, Països Bassos, Europa central i Itàlia.

Les màximes quantitats de pluja recollida han estat de 14 millimetres a Bratislava, 10 a Salsburg i Pembrocke i 9 a Zara.

Sota els efectes dels vents del nord establerts entre Noruega i Irlanda s'ha iniciat un notable descens de la temperatura a les illes Britàniques, i es registren mínimums de 6 a 8 graus a les costes angleses de la mar del Nord.

A la península Ibèrica també ha baixat la temperatura però el temps és bo amb cel asserenat i vents flaixos.

Estat del temps a Catalunya a les vuit:

Règim vents forts del nord a l'Empordà, i cel lleugerament nuvolós des de l'Ebre fins el Pirineu. Per la resta de la regió els vents són flaixos i el cel està asserenat per còmplet.

Les mínimes temperatures han estat de 2 graus a l'Estangento, 3 a Capdella i 4 a Ribes. La màxima d'ahir fou de 30 graus a Seròs.

Cabal del Segre a Camarasa, 39 metres cúbics per segon.

Cabal del Noguera a Tremp, 24 metres cúbics per segon.

JOIES VERITABLE OCASIO
per a comprar a bon preu ahora a la Joieria Magriñà, Tallers, 41

SERVEI METEOROLÒGIC DE L'OBSERVATORI DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Dia 16 de setembre de 1930.

Hores d'observació: 7, 13, 18.

Baròmetre a zero i al nivell de la mar: millimetres, 764.3, 763.6, 763.3; millibars, 1019.6, 1018.1, 1017.7. Termòmetre a l'ombra: sec, 19.2, 24.4, 23.0; humit, 13.8, 18.2, 17.0. Humitat (centèsimes de saturació), 81, 51, 58. Vent: direcció, NW, SW, SSW; velocitat (m. per segon), 4, 5, 1. Estat del cel, nuvolós, asserenat, asserenat. Classe de núvols, Ci i ACu, O, Ci. Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 25.0; mínima, 17.4. Idem arran de terra, 21.0. Oscil·lació termomètrica, 7.6. Temperatura mitjana, 21.2. Recorregut del vent en igual període, 161 quilòmetres.

Marian Anton, habitant al carrer de Ballen, denuncià que li havien furtat de casa seva un revòlver que guardava.

Demà, dijous, a les dotze del migdia, tindrà lloc a l'Associació de Consignataris (Avinguda del Marquès de l'Argentera) el solemne acte d'imposar la medalla del Treball al senyor Agapit Blasco Mora, president de la Germandat de Sant Pere Pescador.

Ha sortit cap a San Sebastián i Santander el senyor Joan Cots i Ponç, secretari de la Federació Industrial d'Auto-Transports de Catalunya.

Batxillerat universitari, aprovats 65 % Liceu Garcigoy, València, 244

Els lladres feren una visita a casa de Joan Llorenç, habitant al carrer de Fresser, i li varen robar 1.995 pessetes que guardava en un armari i joies el valor de les quals no pot encara precisar.

Ahir, poc després de les tres de la tarda, posà fi a la seva vida, llançant-se a un pati, des d'una finestra del quart pis de la casa número 35 del carrer de la Travessera, Joan Font Nogueres, de 20 anys.

Habitava com a hoste a l'esmentada casa.

Fou recollit encara amb vida i portat al dispensari de Gràcia, on morí.

No es coneixen las causes que el portaren a adoptar tan desesperada resolució.

El jutjat de guàrdia acudí al benèfic centre i ordenà el trasllat del cadàver al dipòsit de l'Hospital Clínic.

Pel mateix forense del districte de la Universitat han estat donats d'alta, completament guarits, els bombers Félix Sáez, Ramon Verdum i Ramon Calvo, que estaven a la Clínica del Pilar i que resultaren ferits en bolcar l'auto-bomba a la Diagonal.

Al carrer de Jacquard, de la barriada de Sans, foren detingut Francesc Joan Josa i un fill seu de poca edat, sobre els quals es tenien sospites de dedicar-se a l'expendició de moneda falsa. Registrat el nen, li foren trobades quarenta monedes llegítimes de cinc pessetes cada una. El pare negà que estigués enterat que el seu fill portés les dites monedes, però aquest, segons la policia, manifestà que el seu pare el tenia atemoritzat i que l'obligava a passar moneda falsa als mercats.

Afegí que, a més a més, el seu pare li havia recomanat que si alguna vegada el detenia la policia, no digués mai que les monedes les hi lliurava ell.

BANQUETS I FESTES
Restaurant del Parc

Al carrer de les Corts, cantonada a la d'Aribau, un automòbil atropellà a Angel Gascon Nieves, de 31 anys.

Li va produir lesions al cap.

Fou assistit al dispensari del carrer de Sepúlveda, on les qualificaren de pronòstic reservat.

Un altre accident semblant es registrà al carrer de Sans.

La víctima, Antoni Pérez Martínez, de 45 anys, sofrí ferides contuses a la cama i peu dreta.

Al dispensari d'Hostafrancs li prestaren assistència i qualificaren el seu estat de pronòstic reservat.

Tapioques i Purés
FIGUERES
són els millors del món

D'INTERES PER ALS RECLUTES DE CUOTA

Hem rebut la següent nota del Govern militar:

"Nuevamente se hace presente para conocimiento de los interesados y a fin de evitar perjuicios irreparables, que, con motivo de recientes instrucciones referentes a acogerse a los beneficios de cuota y elección de Cuerpo se previene que todos los individuos que se acojan a los expresados beneficios, y los que ya tienen hecho el pago en Hacienda y que, por falta de documentos, no han presentado sus instancias en el Gobierno militar, han de presentarlos unos y otros antes del día 25 del mes actual, no siendo admitidas las que se presenten después de la mencionada fecha, perdiendo por consiguiente las cantidades que por el primer plazo hayan ingresado en la Hacienda."

Per a estudiar l'organització i funcionament dels establiments destinats a l'assistència materna i infantil, han sortit cap a França, Bèlgica i Suïssa, la senyora Antònia Ferreres, vídua de Grau, i la senyoreta Angels Martí Ramos, de l'"Amparo Maternal", d'aquesta ciutat.

D'un tren procedent de Tarragona, prop de l'estació de Gavà, un nen de quatre anys caigué a la via i es causà ferides greus. Fou traslladat a l'Hospital Clínic.

COL·LEGIALS
Colònies, quines, dentifrics, raspalls, pintes, esponges, guants fricció, estoigs complets de neteja i d'altres articles d'higiene personal
J. URIACH I C.ª, S. A.
Bruc, 49 Telèfon 24640

Al carrer de Pelai, a Francesc Monat, li varen prendre la cartera amb 800 pessetes i mil francs.

La nena de quatre anys Carme González caigué en una sèquia de Can Tunis i morí ofegada.

Fou trobada al cap de tres hores d'haver mort.

Per ordre del jutge fou traslladat el cadàver al dipòsit judicial.

Treballant en un viver del moll l'obrer Gaietà Pérez tingué la desgràcia d'agafar-se la mà amb un filferro i es causà una lesió greu.

En greu estat fou traslladat a l'Hospital Clínic.

Pel procediment de la col·locació a Daniel González, li timaren en una agència del carrer de la Canuda, 300 pessetes.

La vida social

ELS FUNCIONARIS DE L'EXPOSICIO

Es posa a coneixement dels funcionaris i ex-funcionaris de les Oficines de l'Exposició Internacional de Barcelona 1929, que la reunió que havia de tenir lloc el dia 10 del corrent i que calgué suspendre a causa del mal temps, se celebrarà avui, dimecres, a les deu de la nit, al local de La Unió Ultramarina, carrer de l'Hospital, 110-112, pral.

Com sigui que en la dita reunió es procedirà a l'aprovació definitiva dels Estatuts i a l'elecció de la Junta directiva, es prega la puntual assistència.

LA COMISSIO MIXTA DEL TREBALL

En la darrera sessió celebrada pel Ple de la Secció de l'Engrós de la Comissió Mixta del Treball en el Comerç de Barcelona, el vocal dependent senyor Miquel Fernández, a propòsit de l'abast que pugués tenir certa nota apareguda a la Premsa diària d'aquesta ciutat, ocupant-se d'una visita feta per una representants d'algunes entitats de dependents, i on sembla posar-se en entredit el caràcter comercial dels elements que estan representants en el Comité Paritari del grup cinquè (Serve's administratius de les Empreses de Gas i Electricitat) requerí el Ple de la Corporació perquè declarés que aquesta Comissió Mixta sempre ha estat partidària d'una completa unió de les seccions a l'Engrós i al Detall, en la forma que existia abans de la seva separació per a constituir dues Comissions Mixtes distintes, encara que recentment s'hagi acordat llur unió únicament als efectes administratius, i havent sol·licitat reiteradament l'abans dita unió per considerar-la útil i convenient per a tots als elements qu integren el Comerç d'aquesta ciutat, i que estima i considera perfectament lògica la permanència en aquesta Corporació del Comité Paritari de Serveis Públics de Gas i Electricitat en el que afecta a la seva part administrativa, pel seu caràcter genuí i eminentment comercial, per la qual cosa no solament entén que ha de continuar formant part d'aquesta Comissió Mixta l'esmentat Comité Paritari, sinó que ha de sol·licitar-se que s'hi incorporin els funcionaris administratius de les altres Empreses de Serveis Públics, tals com tramvies, algues, autòmnibus, etc., ja que llur excepció no té explicació plausible. I els referits funcionaris es troben completament desemparats en allò que es relaciona amb el règim paritari; i el Ple de la Corporació accepta per unanimitat la moció del senyor Fernández i acordà dirigir-se al delegat superior del Treball en el sentit que queda expressat.

CONVOCATORIA

La Zona 13 de l'Associació General de funcionaris i obrers dels ferrocarrils d'Espanya celebrarà Junta general extraordinària dissabte vinent, dia 20, a les nou del vèspre, al seu domicili social, Via Laietana, 30, tercer, per a l'elecció definitiva de president, secretari, tres vocals efectius i tres vocals suplents, els quals càrrecs constituïxen la seva Junta directiva.

PETICIONS DE LA DEPENDENCIA MERCANTIL SOBRE LES COMISSIONS MIXTES DEL TREBALL EN EL COMERÇ

Peticions fetes per la dependència mercantil de Barcelona en la darrera visita que efectuaren al delegat regional del Ministeri del Treball i Previsió els representants de les Associacions de Dependència que té representació en les Comissions Mixtes i Comités paritaris del Comerç, els quals són: Associació de la Dependència Mercantil, Unió Professional de Dependents i Funcionaris del Comerç, Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria, Associació de Comptables de Catalunya, Associació Ferretera, Centre Unió Mútua de Cobradors i Mossos del Comerç de Barcelona, Associació de Dependents d'Agents de Duanes, Consignataris, Armadors i Similars, Associació Independent de Funcionaris de Banca i Borsa, Associació de Viatjants del Comerç i de la Indústria, Associació d'Agents d'Assegurances, Sindicat Lliure Mercantil, Sindicat d'Obrers i Funcionaris de la Cooperativa de Flúid Elèctric, Sindicat Lliure d'Obrers i Funcionaris de Regadius i Força de l'Ebre, Sindicat Lliure de Mossos i Faquins del Mercat Central, Sindicat Lliure de Funcionaris de Banca i Borsa, Sindicat Lliure Professional de Dependents i Obrers de Gas i Electricitat de La Catalana.

1.ª—Que es fusionin de manera efectiva les Comissions Mixtes del Treball en el Comerç a l'Engrós i en el Comerç al Detall de Barcelona, de manera que el seu funcionament sigui idèntic al que tenien en constituir-se la Comissió Mixta i que va regir des de l'any 1920, puix que la seva actual constitució i la modificació feta en el Reial decret del 14 d'agost proppassat, no responen al que han d'ésser i es troben en pugna amb els designs de les entitats de dependència mercantil, que han pogut apreciar pràcticament les deficiències d'aquesta nova organització i les que s'haurien de derivar de l'agrupació de les dues Comissions Mixtes que determina l'article 1 de l'esmentat Reial decret.

2.ª—Que amb referència a l'article 6, en la part referent a les designacions de vocals dels Comités paritaris de la Comissió Mixta del Treball en el Comerç de Barcelona, del susdit Reial decret del 14 d'agost darrer, trobin les entitats de dependència que la forma en què s'han de dur a terme les eleccions enclou una seriosa amenaça per a ells i, per tant, per als interessos de llurs associats, puix que en permetre que formin candidatures les representacions de les poblacions de la provincia, posant-les en condicions d'arribar a obtenir una majoria en els càrrecs de vocals dependents, que pertany per entier a la veritable representació de la dependència mercantil de la ciutat, es posa aquesta en el cas d'haver de lluitar amb aquelles candidatures, per tal d'evitar la pèrdua d'un prestigi que té tan ben fonamentat i que ha de mantenir per tots els mitjans al seu abast. Per conseqüent, i com sigui que es podria donar el cas que els candidats de la representació de la provincia es fessin amb tot els llocs, i deixessin sense representació la dependència de la ciutat ó, en canvi, que aquells, per idèntic motiu, arribessin a quedar sense cap representant, creiem que cal revocar la disposició que trata d'aquesta matèria i dictar-ne una altra, mitjançant la qual es concedeixi a tota elecció una majoria a les entitats de Barcelona, deixant tan sols un nombre de càrrecs prudencial als representants de les entitats radicades en altres poblacions de la provincia.

3.ª—Que es disposi pel Ministeri, que sols sigui exigible en les sessions de primera convocatòria la paritat per poder prendre vàlidament acords en els Comités Paritaris i Comis ió Mixta. Aquesta paritat no caldrà quan es tracti de sessions de segona o de tercera convocatòria, i, per tant, s'hi podran prendre acords vàlids, qualsevol que sigui el nombre d'assistents, tant si són vocals dependents, com si són vocals patrons. El contrari és desvirtuar per complet la finalitat dels Comités paritaris i la Comissió Mixta, i fer estèril llur tasca, tota vegada que es podrà obstruccionar tot intent de prendre acords sobre qualsevol proposició, deixant d'assistir a la reunió en què s'hagin de tractar, tots o la major part dels vocals de la representació que s'hi vulgui oposar.

CICLE DE CONFERENCIES

La Societat Cooperativa Obrera "Model del Segle XX", de Sans, ha organitzat un cicle de conferències cooperativistes a càrrec de J. Duran i Guàrdia, Joaquim Maurín, Joan Coloma, Felip Alaiz, Coll i Creixell, Joan Peiró, J. Ventosa i Roig, Angel Pestaña.

La primera conferència anirà a càrrec de J. Duran i Guàrdia, el qual dissertarà sòbre el tema: "Origen i importància del moviment cooperatiu de consum", il·lustrada amb projeccions, el dia 20 del pre ent mes, a les deu de la nit, al nostre local social.

ANTIC BASAR ESPANYOL
Riera Alta, 6 — M. i J. ROSICH RUBICHS — Vidre, 4
ARTICLES PER A COL·LEGIAL

La vida religiosa

Sants d'avui. — Sant Pere Arbués, màrtir; sant Lambert, bisbe i màrtir; el nen sant Flocel, màrtir; la Impressió de les Llagues del Pare Sant Francesc.

Sants de demà. — Sant Josep de Cupertino, menoret; sant Ferriol, màrtir, i sant Metodi, bisbe.

Quaranta hores. — Avui: Església parroquial del Carme.

Hores d'exposició: De les vuit del matí a les sis de la tarda.

Demà: A la mateixa església i a les mateixes hores.

Comunió reparadora. — Avui: Església parroquial de Santa Anna.

Demà: Església parroquial de Sant Joan, de Gràcia.

Cort de Maria. — Avui: Nostra Dona dels Desemparats, a la Basílica del, a Betlem ó a Sant Agustí.

Demà: Nostra Dona de l'Esperança, a la seva església o el Bon Succés.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori. — Avui: Torn de Nostra Dona del Sagrat Cor.

Demà: Torn de Santa Gertrudis i santa Birgita.

NOMENAMENTS

Ha estat nomenat ecònom de Riells del Fai el reverend En Jaume Plans Terrer.

PER A L'ESGLÉSIA DE LES PLANES

Per a la construcció de l'església i escoles de Les Planes (Vallvidrera) s'han rebut darrerament les següents quantitats: En Josep Estruch, 320 pessetes; En Salvador Samsó, 100; Na Emília Carreras, 25; reverend mestre de Sant Joan, de Gràcia, 5; En Miquel Grau, 10.

Los Sardanes

ELS AMANTS DE LA SARDANA DE BARCELONA

Celebraran avui, a les deu de la vetlla, una audició de sardanes al carrer de la Diputació (entre Llúria i Bruc) a càrrec de la Cobla Popular, la qual executarà el següent programa:

"La festa del Casino", Quer; "La plaça del firal", Vicents; "X" (Revesa). X.; "La mesia blanca", Monné; "Rosalia", Rimbau; "Bella argolla", Estela.

En cas de mal temps, aquesta audició se celebrarà la setmana entrant.

AMICS DE LA SARDANA DE GRACIA

Organitzada per aquesta entitat, aquesta nit se celebrarà una audició de sardanes que tindrà lloc a l'envelat que amb motiu de la festa major de Sant Gervasi s'ha instal·lat al carrer del Mercat (estació de Gràcia del F. C.). Anirà a càrrec de la Cobla Barcelona.

Exposicions d'Art

SALA PARÉS
Exposició d'ALUMNES DE L'ACADEMIA ALEMANY
Del 13 al 27 setembre 1930

GALERIES LAIETANES
CORTS CATALANES 719
Exposició permanent de pintura antiga i moderna
Objectes d'art, tapisseria, etc. etc.

ESTUDI ARENYES
Corts Catalanes, 779
Exposició permanent i venda d'antiguitats i objectes d'art
Pintura antiga i moderna

LA PINACOTECA
PASSEIG DE GRACIA 24
Pintura catalana moderna
CASAS, GALWEY, CARLES, PARGUAL, HUMBERT, LLAVANERAS
Gravats, metalluries d'art, etc.

MARIA ESCLASANS
PIETAT, 10 (Carrers la Catedral)
Compra-venda de ANTIGUITATS I OBJECTES D'ART

SALA BUSQUETS
PASSEIG DE GRACIA, 96
Mobles i objectes d'art
Pintura catalana i exposició extraordinària de vidres bufats de Murano

SALA BARCINO
V. GARCIA SIMON
Remeis de Catalunya 30
Marca, metalluries d'art
Gravats i pintures
Exposició permanent

CAMISERIA
CORBATERIA
Ferrer Batlles
30, Ronda, 32
Dies de rebaixa
Vegeu preus marcats

Funerària de Sant Josep
CORTS CATALANES, NUMERO 655, PRINCIPAL
SERVEI DE TRASLLAT DE CADAVERS :: PREUS REDUITS

La Ciència moderna dóna a la Ràdio una nova significació

Quan manegeu per primera vegada els registres del nou receptor PHILIPS 2514 i sentiu la reproducció meravellosa que aquest aparell us ofereix, us vindrà el desig d'llegir la Ràdio a les satisfaccions de la vostra llar. Ja no hi haurà necessitat l'emprar bateries o acumuladors.

Sollicteu del vostre proveidor una demostració

Informeu-vos sobre el nostre sistema de venda a ter mini

Visiteu l'Stand PHILIPS a l'Exposició de Sevilla

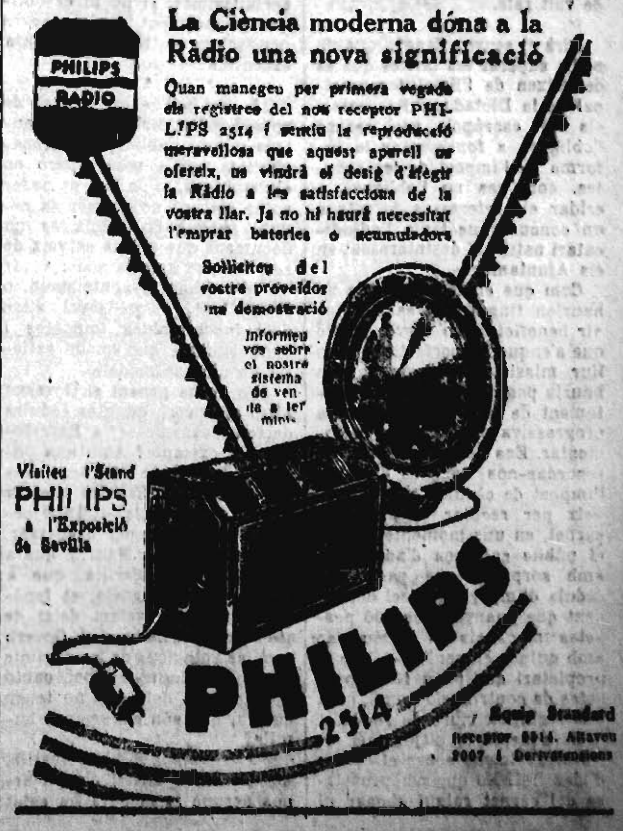

Equip Standard
Receptor 2514. Altaveu 2007 i Derivatsions

LA POLITICA

PER LA PURESA ELECTORAL

El carnet d'identitat (1)

Si no és possible que el carnet d'elector sigui gratuït, ha d'ésser poc costós i de tarifa única. – Les cinc categories de carnet són una complicació innecessària, motivada pel caràcter de negoci privat que es vol imprimir a aquest servei. – El fet de no haver satisfet l'impost de cèdules no pot fer perdre el dret de votar, i l'exigir la cèdula per fixar el preu del carnet perjudicarà els electors de posició humil i els sectors polítics que els representen. – El carnet electoral, gratuïtament o a un preu únic, ha d'ésser lliurat pels Ajuntaments contra la cèdula o contra els documents militars

¿Per què estableix el Govern cinc categories de carnet d'identitat?

—Probablement—se'ns dirà—perquè els electors contribueixin a la implantació de la reforma segons llurs medis de fortuna. No seria just que pagués el mateix per emetre el vot el jornaler que el milionari.

Volem admetre per un moment que el carnet pugui representar una càrrega per a l'elector, que calgui pagar per exercir un dret de ciutadania, que la llei, no solament empara, sinó que fixa com una obligació ineludible amb sancions per a qui no la compleixi.

I bé, tot i admetent-ho així, el criteri aparentment justicier que fixa el preu del carnet és d'una injustícia inacceptable. El ciutadà que tingui un carnet de 30 cèntims amb una cèdula de 1'50 pessetes contribuirà amb un 200 per mil al sosteniment de la reforma, mentre que el ciutadà que pagarà un carnet de 2 pessetes hi contribuirà solament amb un 2 per mil. ¿Ho considera acceptable fredament el senyor Sangro?

Però hi ha encara un cas pitjor, que és com sempre el dels qui no són els primers ni els últims. El carnet que per a l'elector privilegiat que pagarà 2 pessetes li representarà un 2 per mil del preu de la cèdula, i que representarà el 200 per mil a l'elector que tindrà carnet de 30 cèntims, costarà un 333 per mil a l'elector que pagarà carnet d'1 pesseta.

Heus ací exactament les irregularitats que suposa el preu del carnet:

Categoria	Preu de la cèdula	Preu del carnet	Percentatge
1.ª	Més de 100 ptes.	2'— ptes.	2 p. 1.000 al 2 %
2.ª	De 100 a 25 "	1'50 "	1'50 % al 6 %
3.ª	De 25 a 3 "	1'— "	4 % al 33 %
4.ª	De 3 "	0'60 "	20 %
5.ª	De 1'50 "	0'30 "	20 %

Si almenys l'impost de cèdules gravés en una proporció justa els medis de vida de l'elector!... Però és que resulta que el preu del carnet ve a gravar en la desproporció expressada els ciutadans que ja sofreixen les tarifes injustíssimes d'un impost que ha de servir per regular el preu del nou document d'identitat.

Per exemple, per tenir dret a un carnet de 30 cèntims heu de pagar cèdula de 1'50 ptes., i per pagar cèdula d'aquest preu heu de satisfer un lloguer que no passi de 20 pessetes al mes i no heu de guanyar res, ni podeu pagar contribució de cap mena.

Mentre no guanyeu més de 750 pessetes a l'any (62 pessetes al mes) podreu tenir cèdula de 3 pessetes, i, per tant, el carnet electoral us costarà 60 cèntims.

Però si guanyeu més de 62 pessetes al mes o bé pagueu més de 40 pessetes de lloguer, ja us tocarà un carnet d'una pesseta.

En canvi, sigueu propietari de cases i finques i de fàbriques i tot, si voleu; sigueu milionari: votareu amb un carnet que mai us costarà més de vuit rals.

* * *

Dirà el senyor Sangro que no podia superar les tarifes que es dedueixen de l'Estatut municipal de la Dictadura. Respectem els seus escrúpols, però res no l'obligava a fonamentar la reforma en l'impost de les cèdules, com res no l'obligava a cridar els interessos privats a un concurs que tenia l'adjudicatari natural i desinteressat en els Ajuntaments.

Com que els Ajuntaments no haurien tingut interès a obtenir benefici d'un servei públic que s'enquadra perfectament en llur missió, el senyor Sangro hauria pogut prescindir perfectament de la paròdia de tarifa progressiva que acabem de comentar. Ens hauria estalviat de recordar-nos com és d'onerós l'impost de cèdules, que li serveix per regular el preu del carnet, en uns moments en què el públic comença d'adonar-se amb sorpresa que paga una cèdula d'import igual el dependent que guanya unes 400 pessetes mensuals — i Déu sap amb quines empentes — que el propietari que paga 1.500 pessetes de contribució anual, cosa que significa viure de renda.

Es aquesta la pitjor tara de les disposicions sobre el carnet d'identitat. No que per proveir-se del carnet calgui abonar ni 30 cèntims, ni una pesseta, ni dues, sinó que per obtenir-lo calgui exhibir una cèdula—dita document d'identitat i que la pròpia creació del carnet electoral prova que no serveix per identificar ningú—, que calgui exhibir una cèdula, diem, que costa 25 pessetes al dependent i a l'obrer que no en guanyen 10 cada dia; que, si en guanyen 10 de jornal, ja els costa 40 pessetes, i 50, si arriben a guanyar poc més de 400 pessetes al mes!

¿Estima el senyor Sangro, estima el Govern que un ciutadà que guanya, a Barcelona, 300 pessetes mensuals, pot esmerçar gens fàcilment 40 pessetes per proveir-se d'un document, tan obligatori com es vulgui, però perfectament inútil com és la cèdula?

L'home que treballa i que veu gravat amb un impost desproporcionat el seu sou — que potser ha de pagar més de cèdula que no pas el seu mateix patró o que el propietari de la casa on viu, els quals paguen segons la contribució industrial o urbana, ¿creu el senyor Sangro, creu el Govern, pot creure ningú que treu la cèdula si no l'hi obliguen circumstàncies especialíssimes, si no hi és obligat forçosament per les seves ocupacions o bé pels agents executius?

* * *

¿I com pot ésser privat de votar? Se'ns dirà que els deutors a fons públics estan incapacitats per a votar; però no els morosos. Si no han de poder votar els que no paguen la cèdula perquè la cèdula és un document que no els serveix de res, tampoc han de poder votar els qui deuen la contribució, o l'inquilinat, o qualsevol altre dels incomptables impostos i contribucions que ha de satisfer un ciutadà modèlic.

¿No ho ha pensat el Govern? ¿Sap el Govern quantes cèdules deixen d'expedir-se, a Barcelona, per exemple? Amb una població de 900.000 habitants, dels quals 700.000 haurien d'estar proveïts de cèdula, 400.000 cèdules es queden per despatxar. No creiem que a Madrid, que a Bilbao, que a Sevilla, que a Gijón, que a Segovia, el fenomen que assenyalem deixi de produir-se. ¿Es que el Govern tem les votacions de les capitals i vol disminuir-les pel cantó precisament dels que no tenen cèdula, que són els sectors humils?

No ho creiem. Si ho creiéssim, no ens seria difícil d'explicar-nos perquè la mesura ha estat assajada a les capitals de província i a les poblacions de més de 100.000 habitants i no ha estat assajada a cap districte rural.

Si el Govern no hagués estat influït pel propòsit de treure a concurs el servei de confecció i despatx del carnet electoral, no hauria anat complicant innecessàriament una innovació simplicíssima. Hauria començat per prescindir de la diversitat de categories que l'han dut a prendre el preu de la cèdula com a base per a deduir el del carnet, amb totes les lamentables conseqüències que se'n deriven.

Hauria començat per confiar aquest servei als Ajuntaments, com era normal, i en el cas de no decidir que el carnet fos completament gratuït, hauria fixat un preu únic i insignificant, un preu de cèntims, que ningú no hauria discutit i que pràcticament hauria significat la gratuïtat del nou document.

Llavors hauria pogut fixar que per obtenir el carnet podien ésser exhibits documents que no signifiquessin per a l'elector una despesa prèvia, i que, altrament, són molt més difícils d'improvisar que una cèdula. Aquests documents són els documents militars, que, en una situació o altra, tenen tots els ciutadans, de més de vint-i-cinc anys, que són els electors. La cèdula, o bé els documents militars, haurien d'ésser els únics comprovants que haurien de poder-se exigir als electors en l'acte d'anar a treure el carnet d'identitat.

Es a dir, concretant els nostres punts de vista, que estimem que la implantació del carnet d'identitat seria més eficaç, més justa, més econòmica, i, per tant, més viable, atenent-se a les següents directives:

Primera. Que la confecció i el despatx del carnet d'identitat han d'ésser confiats als Ajuntaments, sota el control de l'Estadística de l'Estat.

Segona. Que el nou document ha d'ésser expedit gratuïtament, i, si no gratuïtament, per pocs cèntims i a un preu únic.

I tercera. Que han de valer per obtenir-lo dues menes de documents, que són: els documents militars en llurs diverses situacions, i la cèdula personal, però mai la cèdula únicament.

J. P. PUIG

(1) Vegeu l'edició d'ahir.

JOSEP VIVES I MANUEL CARRASCO, A ACCIÓ CATALANA DE MATARÓ

Al local d'Acció Catalana de Mataró s'inaugurà el cicle de conferències que tenia anunciat.

El temps no volgué associar-s'hi. Un quart abans de l'hora anunciada descarregà una forta tempesta que privà a molts d'assistir-hi. Qualsevol surt de casa amb aquell espetec de llamps, trons, pluja i vent.

Amb tot, a dos quarts d'onze hom començà. Les cadires del local eren completament plenes. Encara cap al final es veien algunes persones dretes per manca de lloc on seure. No podien demanar més.

Lluís Viladevall, president local d'Acció Catalana, obrí l'acte. Uns mots per justificar que fins avui no actuaven públicament perquè els permisos els venien denegats. Retreu el sentit de la democràcia, parla d'eleccions, es dol de la desencertada actuació de la Lliga i es plany de la manca de llibertat. ¿De què serveixen —diu— els avenços de la ciència dins aquest segle de la llum si el caprici d'un règim, d'una autoritat pot privar-nos de fruir-los [illegible] i privar-nos del més elemental per a l'home, això és: llibertat?

Tot seguit s'aixeca a parlar Josep Vives. Fa la presentació de Manuel Carrasco i vol treure conseqüències de les converses que amb ell ha tingut.

Diu que Acció Catalana són gent honrada, màxim qualificatiu que es pot donar a un home i a una entitat, en la seva actuació pública. Fan política sense personalismes ni oportunismes, encaminada a obtenir la llibertat de Catalunya.

El tema de la conferència és "Nacionalisme i Imperialisme". Retreu que ni Pi i Margall ni Fontanals parlaven mai d'una Catalunya nacional. Sorgeix Prat de la Riba i ja en diu Nació i Nacionalisme i amb ell ve el resorgiment català. Amb la llengua, la terra, el clima, es basteix una nació.

Remarca que els de Madrid ens diuen separatistes. Ell no creu en aquesta paraula, i dóna les seves raons. Volem ésser el que abans érem, això és, lliures. I ací explica amb marcat tecnicisme el que és, el que representa una nacionalitat.

En parlar d'Imperialisme —conseqüència del Nacionalisme— insinua com les dretes de Catalunya acostumen a actuar sense consultar el poble. No així Acció Catalana, que escolta la seva veu i que vol l'imperi de la democràcia.

Torna al Nacionalisme dient que, amb el Dret, tenim la força de les nostres llibertats.

El nostre poble ¿mereix o no mereix la llibertat?

Com que la mereix, tindrem, doncs, prou força per a demanar-la, per a exigir-la i àdhuc per a assolir-la.

Una xardorosa ovació premia les paraules de Josep Vives, perllongada fins que s'aixeca Manuel Carrasco.

De bell antuvi s'emporta la simpatia del públic. El tema a desenrotllar és "Cultura i Civilitat".

Comença demanant al poble que comprengui que les aspiracions d'Acció Catalana són que es resolgui el plet nacional de Catalunya, previ el seu reconeixement, que és un fet real, positiu.

No és possible fer un resum sintètic de l'exposició d'En Carrasco orientada, com sempre, en l'apologia dels ideals suprems de Catalunya i Llibertat, concretada dintre les doctrines d'Acció Catalana, demostrant com dintre la nostra agrupació han d'aplegar-se tots els catalans amants de la terra i de la democràcia.

L'auditori seguí amb devota atenció el parlament d'En Carrasco subratllant amb xardoroses ovacions la major part dels seus parràgrafs i, en finalitzar la conferència, a peu dret, prolongà els aplaudiments una bella estona i felicità entusiàsticament l'orador.

ACCIÓ CATALANA A VILASSAR DE MAR

Organitzada per Unió Ciutadana de Vilassar de Mar, adherida a Acció Catalana, el dia 15 tingué lloc l'anunciada conferència a càrrec del membre del Consell central En Carles Pi i Sunyer. Presentat pel secretari de l'entitat, En Josep M. Planes, l'orador, amb paraula vibrant i fàcil, i davant d'un públic nombrosíssim i devot que donà una definitiva mostra de civisme i entusiasme patriòtic, començà remarcant la necessitat de propagar l'ideari d'Acció Catalana, i la d'organitzar-la per impedir amb l'estructura del nostre esperit democràtic la resurrecció de procediments indignes. Glossà els principis essencials de Catalunya i República que manté el partit, i explicà el per què som catalanistes i republicans; digué que el nostre primer sentiment prové del fet d'ésser catalans, qualitat inapel·lable. Encara que nosaltres llançant-nos al suïcidi moral reneguéssim de la terra, vindrien noves generacions i fatalment tornaria a rebrotar el sentiment de catalanitat, perquè és un destí i un lligam irreductible.

Parlà del nostre lliure voler d'ésser catalanistes i de les proves que ha donat el poble quan ha pogut expressar-se. Essent catalanistes i tenint un plet de llibertat a resoldre, forçosament hem de sentir-nos també liberals. I com a liberals volem una República, perquè és l'únic règim que pot garantir-nos la llibertat amb el seu sistema bàsicament democràtic.

Davant els dos conceptes que existeixen del republicanisme: el de disbauxa i el de continència, digué que el nostre poble sent un republicanisme auster, la millor escola de la seva dignitat ciutadana.

Finalment parlà del camí que els homes d'Acció Catalana segueixen per terres catalanes, afirmant un sentiment patriòtic i procurant un sincer proselitisme, més que un entusiasme [illegible]. La nostra tasca, inspirada en el noble ideal de Catalunya, és la que procurem servir amb tota lleialtat i devoció possible.

El brillant parlament del senyor Pi i Sunyer fou coronat amb una xardorosa ovació que durà alguns minuts.

J. VIVES GINER A OLESA DE MONTSERRAT

Aquesta nit, a les deu, l'advocat senyor J. Vives Giner donarà una conferència al local de la Unió Catalanista Republicana d'Olesa de Montserrat, sobre el tema "Nacionalisme i Imperialisme".

ACCIÓ CATALANA A SABADELL

Organitzada per la Delegació d'Acció Catalana de Sabadell, demà, a les deu de la nit, En Manuel Carrasco i Formiguera donarà una conferència sobre el tema "La Conferència de Sant Sebastià".

L'acte tindrà lloc al local d'Acció Catalana.

ACCIÓ CATALANA A SANT CUGAT DEL VALLÈS

Dissabte que ve, al local de l'Agrupació d'Acció Catalana de Sant Cugat del Vallès, el membre del Consell de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana doctor J. Riera i Puntí, donarà una conferència versant sobre un tema cultural i d'actualitat.

CONFERENCIA A L'ATENEU GRACIENC D'ACCIÓ CATALANA

El vinent divendres, dia 19, ocuparà la tribuna de l'Ateneu Gracienc d'Acció Catalana (Salmeron, 73, entresol) En Manuel Thió i Rodés, el qual ens parlarà de "L'actuació de la joventut en el moment polític actual".

L'acte començarà a les deu i serà públic.

LA CONFERENCIA D'EN CARRASCO A SANT MARTÍ, SUSPESA

Per causes completament alienes a la voluntat dels organitzadors, ha hagut d'ésser suspesa la conferència que avui havia de donar a Acció Catalana de Sant Martí el senyor Carrasco. La nova data de celebració de la dita conferència, així com del local on serà donada, s'avisaran amb oportunitat.

L'afer del Centre de Dependents

Ha estat cursat el següent telegrama:

"Sr. President del Consell de Ministres. — Madrid.

"Bloc Català Republicà" de Canet de Mar, interessa resolgui en justícia assumpte Centre Autonomista Dependents de Barcelona usurpat per Dictadura i lliurat elements Sindicats Lliures i demana també àmplia amnistia social i política. — President, Armadà; secretari, Escarpenter."

* * *

"Sr. President del Consell de Ministres. — Madrid. — Centre Excursionista de la Comarca de Bages, de Manresa, demana a V. E. intercedeixi amb esperit de justícia la ràpida resolució anomalia amb el Centre Autonomista de Dependents de Barcelona i sol·liciten reposició de l'antiga Junta. — President, Josep Arola; secretari, Isidre Vives."

Vària

ACTES AUTORITZATS

El governador digué anit que havia autoritzat —salvant la suspensió de garanties que continua com fins ara— els següents actes:

Per al dia 16. — Conferència de Josep Sunyol a l'Ateneu Polytecnicum sobre "El sentit esportiu de la política".

Conferència del senyor Fàbregues a l'Ateneu Enciclopèdic Popular sobre "Transformació econòmica".

Conferència del senyor Martínez a l'Ateneu Enciclopèdic "Espero", sobre "Cultura social".

Conferència d'Abel Velilla al Casal Democràtic Aragonès, sobre "Republicanisme i obrerisme".

Conferència de Rovira i Virgili al Casino de Sans, sobre "Consideracions al moment actual".

Per al dia 17. — Conferència del senyor Vives a la Unió Catalanista Republicana, sobre "Nacionalisme i Imperialisme".

Per al dia 18. — Conferència del doctor Dolcet a l'Ateneu Enciclopèdic Popular, sobre "La missió social del metge".

Conferència del senyor Carballo a la Fraternitat Republicana de la Casa del Poble, sobre "Els pactes i els polítics en les revolucions.

Conferència del senyor Giralt a la Joventut Republicana Radical del districte V, sobre "La Terra i l'home".

Conferència del senyor Vidal al Círcol Republicà de Vallcarca, sobre "Liberalisme".

Reunió de polítics i periodistes a l'Acció Republicana de Catalunya, per tractar de demanar el compliment de l'article 27 de la Constitució.

Per al dia 18. — Conferència de Lluís Massot a l'Ateneu Polytecnicum, sobre "L'educació professional dels nostres obrers".

Conferència del senyor Muntaner a l'Ateneu Republicà Radical del Poble Sec, sobre "La política internacional i els problemes actuals d'Espanya".

Conferència del senyor Lluhí a l'Ateneu Enciclopèdic Popular, sobre "Socialisme".

Acte d'afirmació d'esquerres a la Joventut d'Aliança Republicana, prenent-hi part diversos oradors.

PER ALS QUE VULGUIN VISITAR ANDORRA

El Centre Andorrà de Barcelona comunica a tothom que vulgui visitar l'Andorra, que mitjançant els documents següents podran obtenir el passaport en la delegació de policia de la Seu d'Urgell: dues fotografies, fe de baptisme, certificat de bona conducta i llicència militar, aquest si està subjecte a jurisdicció militar.

EL SENYOR CAIXÉS, ALCALDE DE REUS

Llegim al nostre col·lega "Les Circumstàncies", de Reus:

"Ahir l'Ajuntament en ple celebrà sessió extraordinària per al nomenament d'alcalde; fou elegit per unanimitat el senyor Josep Caixés Gilabert.

Com sigui que de la Permanent no hi va anar ningú, presidí la sessió el regidor de més edat, senyor Isidre Ponç.

El senyor Caixés fou elegit alcalde per disset vots i una papereta en blanc.

Demà ressenyarem la sessió.

Després de prendre possessió el nou alcalde, féu públic el següent ban:

Alcaldia Constitucional de Reus.— En sessió extraordinària celebrada per l'Excm. Ajuntament en el dia d'avui, he estat elegit per la dita Corporació per al càrrec d'Alcalde-President.

En donar compte d'aquesta notícia a la Ciutat, em complasc a saludar tots els ciutadans i a oferir-m'hi per a tot el que sigui de profit als interessos de la població.

Reus, 15 de setembre de 1930.— L'Alcalde, Josep Caixés Gilabert."

ANDREU NIN, A BARCELONA

Ahir a la nit, en el correu de París, arribà a Barcelona el conegut militant comunista Andreu Nin.

Acudiren a rebre'l alguns amics.

Andreu Nin ve per fixar la seva residència a Barcelona.

COMPTE AMB UN SUBJECTE QUE RECULL DINERS PER ALS PRESOS

Se'ns prega de cridar l'atenció respecte a un subjecte que es presenta per les cases amb una llista recaptant pels presos.

Aquest subjecte és un estafador, i cal que allà on es presenti sigui lliurat a la policia.

No hi ha ningú autoritzat per a recaptar amb llistes ambulants pels presos. Els que vulguin donar diners pels presos poden fer-ho a les llistes obertes en diversos diaris, i entre ells LA PUBLICITAT. Qualsevol que es presenti per les cases a recaptar per als presos és un professional de l'estafa i pot ésser lliurat a la justícia.

(El Comitè pro-presos ens prega de demanar als col·legues que reprodueixin aquesta nota que la premura de temps ha impedit de fer-los-la arribar directament.)

Revista de premsa

MACIÀ, EL PROSCRIT

Gabriel Alomar ha publicat el següent article a "El Liberal", de Bilbao:

"Fuera de España, permanece, en su retiro de Bélgica, el noble i dignísimo Fancisco Macià. ¿Cuál fué su pecado? Su pecado fué haber querido rescatar, en romántica y descabellada aventura, una tierra adorada. Haber intentado esgrimir para libertar a su simbólica Andrómeda, cautiva del Dragón, aquella misma espada que un día arrojó por un rasgo de ese propio amor, como hizo antaño, en momento parecido, aunque más sangiento, Nicolás Estévanez en Cuba...

Pero ¿acaso no hubo en la responsabilidad inicial del heroico pecado de Macià otra responsabilidad ajena, mucho más honda y sin excusa? ¿Acaso otra espada no había roto el lazo de España con la Europa simbólica, a la cual todos debemos fidelidad porque ella nos forjó el espíritu y nos enseñó la ardua ciencia de ser libres? ¡Ah! De aquella España, en cierto modo, todos éramos separatistas. Separatistas para reconquistarla después y libertarla de sus poderes opresores, que proclamaban sacrílegamente su consubstancialidad con ella. Separatistas para mejor unirla a la pura integridad de nuestro ideal e incorporarla a la universal ciudadanía.

Y hubo en el gesto de Macià una circunstancia que lo engandece por contraste. Su nombre estuvo unido, en el más cruel sarcasmo de la Historia, al del campeón ilustre en quien se fundieron todas las libertades: la del cindadano, la del pueblo, la de la nación: Garibaldi. Pero ese nombre estaba encarnado entonces en el más claro tipo de la degeneración familiar: el héroe que rescató la tradición de los "condottieri" y ofreció su esfuerzo a todas las causas de libertad, desde su Italia a Sudamérica y a la Francia de 1870 había traspasado su apellido a un hombre que retornaba a la peor tradición maquiavélica y encubría con máscara de heroísmo la delación y el espionaje: Ricciotti Garibaldi. Con nobles palabras, el fiscal acusador, en la causa que se siguió en París contra Macià y los suyos, señalaba la oposición entre el hombre de honor y nobleza, Macià, y el que no había vacilado en mancillar el linaje esclarecido de Garibaldi, cuya última ofrenda libertadora había sido la sangre de los hermanos Bruno y Constantino, vertida en las Ardenas por la integridad de Francia.

Tan evidente y pura fué siempre para todos la honorabilidad de Macià, que ni los odios dictatoriales se atrevieron a hostigarla con la calumnia o el insulto.

¡Separatismo! Podrá haberlo contra las degeneraciones morales que han desviado la tradición de la España protestataria y disconformista que nos ha formado; pero ¿acaso no es Macià el más inconfundible descendiente, aun en el aspecto físico, del más gloriosamente español de los héroes, más puro por ser ilusorio, arquetipo de idealismo inmaculado? ¿No trasciende en la utopía y en la temeridad visionaria de ese hombre, como en su prestancia, la progenie de Don Quijote?

Me complace levantar mi voz por esa figura en estos días, llenos, para mí, de gratitud inagotable por la España ideal que deseamos construir. Si la actitud del gesto de Macià fuese engendrada por una desesperada apelación al separatismo, ¿será posible darle mejor respuesta que abrir de par en par las puertas de la patria como las salas de un gran corazón y demostrarle que hay en ella algo más que incomprensiones y estulteces? Sean para ese hijo pródigo los mayores agasajos en la fiesta familiar. No haya en el abrazo que se le dé más que la convicción común de que la más alta forma del patriotismo consiste en hacer digna la patria."

"CASA DE CATALUNYA" DE PARÍS

Una nova activitat es desvetlla d'una manera manifesta entre els elements de la Casa de Catalunya de París, per la plena reorganització d'aquesta entitat. La joventut que la composa, enduta per un entusiasme vibrant, es proposa donar-li un caràcter d'interès general efectiu, per tal d'atraure vers ella els nombrosos catalans que viuen en aquesta ciutat, com així mateix els que resten en la Pàtria. La Casa de Catalunya vol i pot ésser el centre cabdal de tots els catalans del món. París, malgrat de les mil atraccions que ens ofereix, és la capital on, tant com cap altra, hom de saber-hi una llar autòctona, una puixant entitat nostrada d'utilitat positiva, d'esplai i de satisfaccions íntimes. Es per això que els socis actuals s'avenen en proclamar aquesta necessitat segurs que interpretaran el desig de tot Catalunya. Com que el caràcter de la nostra Societat és apolític, per bé que en el fons hi hagi un amor roent per Catalunya, esperem trobar el doble encoratjament, moral i material, entre els nostres bons compatriotes de qualsevulga color política que siguin.

El seu primer pas és el de cercar un local espaiós que li permeti d'actuar amplament i on pugui rebre-hi, d'una manera falaguera, els seus amics i germans. En això s'espera reeixir dintre poc, malgrat de l'escassetat de locals disponibles a París i l'exigüitat dels nostres cabals.

Darrerament, En Ferrer Mestres donà una conferència en la que feia remarcar la importància de crear lligams amb tots els compatriotes del món per tal de fer conèixer, sota l'exe d'un Comitè central que es trobaria a Barcelona, la producció creixent de la nostra indústria i comerç, i facilitar els intercanvis consegüents amb tots els països, sobretot entre França (París, cor del món) i Catalunya. També exposà l'interès que tindria el sosteniment constant d'una campanya a favor del turisme català. La nostra terra —digué— té una infinitat de belleses úniques, incomparables, per cert massa desconegudes, que convindria oferir-les al turisme mundial. S'ha constituït una Comissió responsable per tal de posar en execució aquestes dues lloables iniciatives.

També Pere Guilanyà va parlar, sota el tema "Irradiació cultural de la Casa de Catalunya", de la necessitat d'encaminar la nostra entitat a una tasca cultural. Exposà l'interès que hi hauria en mantenir relacions espirituals directament amb el nostre poble. Féu l'elogi de la cultura en general com a factor cabdal del catalanisme i creu que la Casa de Catalunya pot tanmateix un dia tenir un rol en el moviment literari nostrat. Proposà l'organització d'uns cursets de llengua i història catalanes a càrrec de la Delegació de la Protectora de l'Ensenyança Catalana, que acaba de constituir-se a París. També demanà que es procedís a l'ampliació de la Biblioteca de la C. de C., per tal de satisfer el nostre desig de cultura. El conferenciant va fer referència a l'esperit que convé donar al Butlletí que des de fa temps reparteix gratuïtament la C. de C. Digué que s'havia de donar una informació més extensa de tot el que sigui d'interès català. Es necessari invitar la premsa, diaris i revistes a què ens enviïn les seves publicacions —com alguns ja ho fan— a canvi de la nostra per modesta que sigui. Així la nostra Societat podrà sentir plenament el batec del cor del nostre poble i podrà seguir un corrent d'idees i orientacions que tan útils poden ésser-li per la realització del seu programa total.

La Casa de Catalunya es troba actualment installada al Boulevard Saint Germain, 130.

EL CIVISME DE BUENOS AIRES

Roberto Castrovido comenta a "La Voz", de Madrid, la caiguda d'Irigoyen:

"La virgen América, que dijo Quintana, está dando muy útiles lecciones de hechos biológicos o históricos, que dice el restablecido Cambó, para satisfacción nuestra, y deseo no sea para mal de España, a su consabida madre, convaleciente todavía de una gravísima dictadura, de la cual se normaliza poquito a poco en el seno de otra dictadura.

También ha pasado de una a otra Perú: de la hipócrita a la cínica, de la que guardaba las formas constitucionales a la que recoge en una misma mano los poderes ejecutivo y legislativo, de la sostenida por la corrupción a la sentada en la violencia, de la de guante blanco a la mano de hierro. Conocemos los españoles esa mutación de dictaduras.

El paralelo típico no podemos establecerlo entre el Perú y la Re-

pública Argentina, ni entre Arequipa y Buenos Aires, sino entre la pertinaz tutela de Juan Vicente Gómez, presidente ayer, hoy generalísimo, y el civismo de Buenos Aires.

Juan Vicente Gómez es el protodictador, el padrastro de Venezuela y el padre común de todas las dictaduras modernas, así de América como de Europa, precursor de Mussolini y de sus imitadores, pretéritos y futuros, cadáveres unos, fetos los otros.

Vicente Gómez ha tenido en España valedores y sigue teniendo apologistas. La dictadura a lo Leguía, que es lo que aquí llamamos viejo égimen, secuestró a la mayor gloria del dictador de Venezuela un libro de Blanco-Fombona. Primo de Rivera hizo borrar por la censura cuanto se escribiera, por suave que fuera, en daño o para molestia del dictador venezolano, que es rarísimo carezca de un monumento o cosa así en el Retiro.

A falta de monumento cual el que tiene Irigoyen y va a tener el general Machado, le dedica un gran periódico espontánea, desinteresadamente, una monumental apología.

Será una de las pocas veces, si no la única, que no ha pagado Vicente Gómez, con el dinero de Venezuela, por supuesto, la defensa que de él ha hecho un periódico europeo. Nunca se alaba gratis a un dictador, dígalo, si no, el sesudo "Le Temps", si hemos de juzgarlo por lo que de ese periódico parisién dijo Primo de Rivera en la única seria de sus notas celebérrimas.

El mismo diario matritense, el "A B C", que insertó un artículo de su brillante colaborador D. Alvaro Alcalá Galiano contra el propósito de erigir en Madrid un monumento al libertador Simón Bolívar, ensalza la dictadura de Juan Vicente Gómez.

Los mismos o muy parecidos argumentos que se utilizan en defensa o en disculpa del dictador de Venezuela se emplearon para justificar la dictadura paternal que sobre Méjico ejerció muchos años Porfirio Díaz.

El paralelo se impone. Es el mismo que entre la paternal dictadura de D. Porfirio y las revoluciones, revueltas, agitaciones, motines de la República Argentina trazó don Francisco Cambó en su opúsculo "Las dictaduras", y es quizá lo mejor del libro.

Irigoyen no era un dictador ni siquiera uno de estos presidentes americanitos que reforman la Constitución y se prorrogan los años de su poder presidencial hasta convertirlo de amovible en vitalicio y de responsable en indiscutible: pero era, como en Francia lo fué Millerand, una amenaza de dictadura.

Y ya el personalista Irigoyen, el proclamado salvador de la patria, el que redujo la opinión a una pandilla y la ciudadanía a un cenáculo de amigotes, ha tenido que dejar al vicepresidente la presidencia de la República. El peludo ha sido pelado.

Puede caer a veces en la suspicacia, pero más vale que el amodorramiento y la dejadez. Sin ciudadanía vigilante, activa, valerosa, no hay democracia efectiva. El civismo de Buenos Aires hace imposible el retoño de la dictadura en la República Argentina.

Los estudiantes y los obreros jóvenes han sido los héroes de las jornadas de Buenos Aires, como los estudiantes de Caracas fueron los mayores enemigos de Vicente Gómez, y son sus víctimas; como los estudiantes del Perú residentes en Madrid y en París, emigrados de Leguía, son los tribunos de la futura democracia peruana, y los estudiantes españoles (con ellos luchó en Valladolid el hermano del nuevo dictador del Perú) los verdaderos abrogadores de la dictadura de Primo de Rivera.

La juventud es la sal del mundo; que sin la juventud se pudriría organizado en dictaduras más o menos putrefactas."

DIALEG A PROPOSIT DE LES PROXIMES ELECCIONS

Retallem de "El Dia d'Igualada":

"I

—¿Qui presenta la Lliga per Tarragona?
—En Casabò.
—Que és fill del districte?
—No.
—Que té interessos al districte?
—No.
—¿Que s'ha distingit per les seves campanys en pro de Catalunya?
—No.
—I doncs?
—Es secretari d'En Cambó!

II

—¿Qui presenta la Lliga per Igualada?
—En Vidal i Guardiola.
—Que és fill del districte?
—No.
—Que té interessos al districte?
—No.
—¿Que s'ha distingit per les seves campanyes en pro de Catalunya?
—No.
—I doncs?
—Es secretari d'En Cambó!

III

—¿Qui presenta la Lliga per Castellterçol?
—En Blanch.
—Que és fill del districte?
—No.
—Que té interessos al districte?
—No.
—¿Que s'ha distingit per les seves campanyes en pro de Catalunya?
—No.
—I doncs?
—Es secretari d'En Cambó!

IV

—Doncs, digues que d'aquesta minoria se'n podria dir "El Cuerpo de Secretarios".

—I és una pedrera de grans polítics catalanistes aquell cos. Recorda que a títol també de secretari d'En Cambó, la Lliga féu diputat a l'Aunós."

Crònica social

La vaga és general en el Ram de Construcció

EL DIA D'AHIR

Ahir, segon dia de la vaga del ram de la construcció, l'

Els vaguistes, pocs passejaren per la ciutat en grups; on es veié més moviment de vaguistes fou a la plaça d'Espanya. D'altres, més nombrosos, sortiren a passar el dia als afores amb llurs famílies.

El domicili del Sindicat Unic del ram de construcció es veié molt animat.

ALTRES DERIVACIONS DE LA VAGA

El trànsit rodat disminuí com a conseqüència de la paralització del treball a les obres.

Molts carros que venien de les pedreres de les muntanyes veïnes hagueren de tornar a llurs respectius punts de sortida sense haver pogut descarregar els materials que transportaven.

ELS DETINGUTS

Es trobaven detinguts, acusats d'haver efectuat coaccions, dinou obrers i dos per repartiment de fulles clandestines.

Els detinguts foren posats a disposició dels diferents Jutjats a la demarcació dels quals pertany el carrer on es va efectuar llur detenció.

Al Sindicat Unic tenien notícies d'haver-hi sis detinguts pel repartiment de fulles clandestines.

Al carrer de Nàpols, cantonada al de la Indústria, foren detinguts, acusats d'haver fet coaccions, els obrers Joaquim Ruiz, Francesc Silvestre, Francesc Reina, Angel Borràs i Martí Arias. Al carrer de Provença foren detinguts Antoni Barba, Josep Masete, Antoni Gil i Antoni Ferrer.

A la barriada del Clot ho foren Ernest Fornet, Lluís Terrer i Francesc Forner.

Ahir, pels respectius jutjats foren tots alliberats, llevat de Benigne Orpena, detingut al moll per repartir fulles clandestines, el qual, com que no té domicili, va passar a la presó.

UNA DENUNCIA

L'encarregat d'una casa en construcció situada al carrer de Llull ha denunciat a la policia que a la dita obra es presentà un grup d'individus que l'obligà que toqués el xiulet per tal que els obrers ocupats en aquella obra deixessin de treballar, la qual cosa es veié obligat a efectuar.

LA VAGA DE LES ARTS GRAFIQUES A TERRASSA

La vaga dels obrers de les Arts Gràfiques, a Terrassa, segueix en el mateix estat. Les gestions que es vénen realitzant per solucionar el conflicte, no han donat cap resultat favorable.

Els patrons han acceptat 20 bases de les 22 que han presentat els obrers. Les dues que ara estan en litigi fan referència a la classificació d'operaris i a la fixació de sous.

Amb tot i haver afirmat alguns diaris que el periòdic "Crònica Social" havia fixat una pissarra anunciant que ahir es publicaria el dit diari, aquest no va sortir.

LA IMPRESSIO, ANIT

Als centres oficials hom no tenia notícies concretes sobre la vaga.

A tots ells es manifestava que el dia havia transcorregut sense novetat i sense que hi haguessin coaccions.

Pels carrers i places de la ciutat es veieren passejar — com hem dit — grups de vaguistes que passejaven per davant de les obres, per convèncer's que no s'hi treballava.

També van estar mirant com treballaven els 140 esquirols de la trinxera del carrer d'Aragó, sense que fossin molestats en el més mínim.

A L'ESTATGE DEL SINDICAT UNIC DEL RAM DE LA CONSTRUCCIÓ

Aquest local fou visitat constantment per grups d'obrers, que canviaven impressions sense discutir. Sortien i entraven. El carrer d'En Guàrdia, on està installat el local, fou un formiguer de gent.

A BARCELONA NO SERA AIXECADA LA CENSURA NI LA SUSPENSIO DE GARANTIES

Ahir a migdia, el governador civil, general Despujol, va rebre els periodistes, i els va fer les manifestacions següents:

—Facultat pel Govern, no aixecaré la prèvia censura de la premsa dijous, ni per a Barcelona ciutat, ni per a la província de Barcelona. Seguiran, així mateix, suspesos el dret de reunió i associació, és a dir, les garanties constitucionals, mentre a judici d'aquest govern civil es cregui convenient, i això depèn de la solució d'aquesta vaga que els mateixos organitzadors qualifiquen de revolucionària.

Serà suprimida amb la màxima energia, tota coacció de la classe que sigui; serà garantida la llibertat de treball a tothom qui vulgui honradament treballar.

Quant a l'aplicació de la censura, seguiré el mateix criteri; però així com últimament havia estat excessivament benèvol amb periòdics que, a desgrat d'haver-los estat tatxats articles, els publicaven, imposaré les màximes sancions als qui cometin semblant desobediència.

Acabo de llegir un article de "Solidaridad Obrera", que m'acaben d'ensenyar; un article dedicat a mi. No me n'ocuparia si no fos que cal rectificar conceptes en què hom falta a consciència a la veritat. Així diu, per exemple, que jo he declarat illegal la vaga del Foment d'Obres i Construccions. I cal notar que quan jo vaig arribar del meu viatge per l'estranger, aquesta declaració d'illegalitat ja estava feta. I l'havia feta el Comitè Paritari, que és el tribunal legal per a dirimir aquests conflictes.

La mateixa "Solidaridad Obrera" m'atribueix unes declaracions que diu que publicava "El Sol" de Madrid, les quals declaracions jo no he vist, i si és que hi han aparegut, he de declarar que són apòcrifes. Segons el que diu "Solidaridad Obrera" que jo declaro a "El Sol", jo hauria declarat que els patrons tenen el dret d'acomiadar els obrers, sense que aquests puguin fer cap reclamació. Jo no he dit mai això.—

El corresponsal d'"El Sol", present entre els repòrters, va fer observar que ell no havia fet dir allò a "El Sol", i que es deu tractar d'una mala interpretació.

—El que fa *Solidaridad Obrera* de dir-me que sóc enemic dels obrers— continuà el governador — és una insídia. I em té ben tranquil el que de mi pugui dir l'esmentat periòdic.

Acabà la conversa recomanant seny i ordre. I que ningú no tracti d'impedir l'exercici del treball als qui vulguin practicar-lo; perquè es trobarà amb la força pública, que té instruccions categòriques per a protegir, costi el que costi, l'obrer que vulgui treballar, i privar que aquest pugui ésser víctima del més mínim atropellament.—

Afegí que li era impossible d'anar a les pedreres de Can Baró, com era el seu desig, pels motius de les seves ocupacions que el retenen degut a la situació social present.

CONFERENCIES

Abans de rebre els periodistes, el governador havia celebrat una conferència amb l'alcalde, al despatx del Govern civil. Després va rebre la visita del president de l'Associació de Patrons Carreters, i també la del Ureta, que interinament comanda el 21 Terç de la Guàrdia civil.

ELS FETS DE VILANOVA

Al vespre, el governador va dir que com sigui que algun diari havia exagerat uns fets ocorreguts a Vilanova, havia demanat a l'alcalde la nota dels dispensaris vilanovins sobre les persones assistides el dia dels fets. Aquesta nota diu que van esser assistides:

Felisa Salcedo, amb dolors a l'hipocondri esquerre, sense senyal exterior, i forta excitació nerviosa. Va ésser traslladada a l'Hospital.

Francesc Gonzàlez, amb nerviosisme. Va passar al seu domicili.

Segon Mompó Gómez, amb contusió al parietal dret i lleugera commoció cerebral, lleu. Va passar a l'Hospital. Sembla que va ésser ferit en baralla, estant embriagat.

Francesc Losertales, de tres anys, amb ferides gravíssimes produïdes per accident d'automòbil. Va morir.

Marcel·lí Miró Massot, ferit greu en accident ferroviari. Va morir.

Com sigui que un diari d'ahir es feia ressò d'una reunió celebrada el dia abans al domicili del comte de Güell, amb diversos Caps de l'Ajuntament, relacionant-ho sobre suposades gestions per a arranjar el conflicte plantejat pels obrers del ram de construcció, els periodistes li preguntaren ahir al migdia què hi havia de cert.

El comte de Güell ho desmentí rotundament.

—Vaig reunir els Caps de la casa — digué — per a assabentar-me en allò que la vaga afectava a construccions municipals, i vaig trobar que són diverses i entre elles hi ha, per cert, un pavelló anex a l'Asil del Parc.

A continuació pregà als periodistes que desmentissin la versió que se li atribuïa erròniament de dir que els obrers devien comptar amb guanyar la vaga, des del moment que s'hi havien declarat.

—Sóc totalment neutral en aquests — digué — i durant les circumstàncies m'abstindré de fer cap mena de manifestació.

Acte seguit, el comte de Güell demanà als repòrters quines impressions tenien de la vaga.

La Música

NOTES OFICIOSES

MERCE PLANTADA

Ha donat dos concerts al Saló Novetats de Sant Sebastià la nostra excelsa cantatriu Mercè Plantada, amb èxit extraordinari. *El Dia*, *El País Vasco* i totes les altres publicacions importants de Basconia elogien sense reserves l'art exquisit i emotiu de la nostra gran liederista.

L'ORQUESTRA PAU CASALS OBRIRA EL CURS DE L'ASSOCIACIO DE MUSICA DE MANRESA

Després de moltes gestions, l'Associació de Música de Manresa ha aconseguit la conformitat del mestre Pau Casals perquè sigui la seva meravellosa orquestra l'encarregada del concert inaugural del segon curs d'aquella puixant entitat.

LA REVISTA "MUSICA"

Commemorant el seu segon any d'existència, la interessant revista d'informació, crítica i doctrina musicals "Música", des del seu número vinent, que sortirà a finals de mes, apareixerà amb notables reformes.

La direcció artística ha estat confiada a l'eminent artista i compositor català Joan Manén, el qual s'ha voltat d'un valuós quadro de collaboració en el qual figuren notabilíssims musicòlegs de tot el món.

FI DE CURS

A l'Acadèmia Ainaud han acabat brillantment els exàmens de fi de curs. A continuació donem la llista dels alumnes que han obtingut diploma:

Piano: Srta. C. Masdeu, C. del Campo, H. Mallafré, M. Anglès, J. Badia, C. Gener, A. Clanchet, C. Moriche, A. Vinyes, T. Cobos, A. Cobos i M. Magem.

Violí: Srta. A. Elies, R. Cucurella, P. del Poso, M. Desvalls, D. Vinyes, A. Dalmau, M. Sala, M. Barrios i M. Portabella.

Solfeig: D. Vinyes, M. Portabella, A. Dalmau, R. Terri, M. Barrios, M. A. Turó.

Cant: Srtes. C. Richter, P. Schul, M. Moritz i M. Planes.

Municipi

Matrícules de les Escoles Primàries Municipals

A les Dependències Municipals on són repartides les sollicituds d'admissió per a les Escoles Nacionals, seran distribuïts des d'avui els impresos necessaris per a sollicitar matrícula a les Escoles següents:

Escola del Bosc, del Parc de Montjuïc.
Escola del Parc, del Guinardó.
Escola de Mar.
Escoles Montessori.
Escoles de Sords-muts, cecs i deficients.
Escola de Labors i Oficis de la Dona, en la secció de classes diürnes per a aprenentes.

La Delegació de Cultura fa avinent que, per a donar el màxim de facilitats al públic perquè pugui realitzar la matrícula, tant a les Escoles Nacionals com a les sostingudes per l'Ajuntament, s'admeten les sollicituds a les Oficines de matrícula situades al Passeig de la Indústria, núms. 9 i 11, i es lliuren personalment durant les hores d'oficina, matí i tarda, i els dies festius de deu a una; en cas d'ésser tancades les Oficines podran dipositar-se al bussó installat al vestíbul de l'edifici, i podran remetre's per correu a les pròpies oficines quan no sigui possible lliurar-les personalment.

Concurs per a la provisió de 40 places de Mestres Municipals de Pàrvuls.

Es fa avinent que el termini per a la presentació de la instància sollicitant prendre part al Concurs convocat pel Patronat Escolar de Barcelona, per a proposar el nomenament de 40 mestres de Pàrvuls per als nous Grups Escolars, acabarà el dia 30 del mes que som, per haver aparegut la convocatòria al Butlletí Oficial de la província, corresponent al dia 15.

El concurs per a la provisió de 100 places de mestres de Primera Ensenyança.

El termini per a la presentació d'instàncies sollicitant prendre part al Concurs convocat pel Patronat Escolar de Barcelona, per a proposar el nomenament dels 50 mestres i 51 mestresses procedents de l'Escalafó del Magisteri de Primera Ensenyança, que han de formar part dels nous Grups Escolars, acabarà el dia 29 del mes que som, per haver aparegut la convocatòria a la "Gaceta de Madrid", corresponent al dia 14.

Una nota agraïda

El nostre benvolgut amic Emilià Martínez, cap del Negociat de Proveïments de l'Ajuntament, ha tingut finalment la sort de veure salvades les vides dels seus fills Roser i Angel, atacats durant llarg temps d'una malaltia infecciosa que posà en greu perill les seves vides i la tranquillitat de la llar del digne funcionari municipal que gaudeix de tantes simpaties i amistats.

Amb aquest motiu, ens prega de fer públic a tots els veïns de Sant Joan de les Abadesses el seu agraïment pels consols i auxilis que durant el transcurs de la malaltia han prodigat als seus familiars i que l'han fet creditor sincer a l'agraïment a tots ells, però, especialment a l'intelligent metge senyor Enric Franchi que durant un tan anguniós període emprà amb tant d'encert i perseverança els més adequats i eficaços mètodes de la ciència per a lliurar-los d'una mort quasi certa i que diuen molt en favor dels mèrits que ja té contrets en l'exercici de la seva carrera professional.

Serveis de l'Assistència Municipal

Serveis prestats durant el mes d'agost per l'Institut d'Assistència Mèdica Municipal:

Als 13 dispensaris mèdico-quirúrgics: Ferits auxiliats, 1.534; operacions practicades, 214; visites gratuïtes als locals, 6.365; visites urgents a domicili, 120; reconeixements a persones, 460; reconeixements a persones alienades, 51 certificacions i informes, 2.065; auxili a alcoholitzats, 47; vacunacions, 437; serveis diversos, 348.

Als dispensaris d'especialitats: Oftalmologia; visites practicades, 2.490; operacions, 11. Otorinolaringologia: visites practicades, 1.220; operacions, 19. Vies urinàries: visites practicades, 2.348; operacions, 12. Puericultura: nens visitats, 477; vacunacions, 21. Ginecologia; malaltes visitades, 515; operacions, 18. Tocologia: embarassades assistides, 940; parts assistits, 151; vacunacions, 160. Odontologia: operacions practicades, 83.

A l'Hospital Asil de Nostra Dona de l'Esperança: Malalts de centres nerviosos: homes, 25; dones, 33. De l'aparell respiratori i circulatori: homes, 10; dones, 15. De tuberculosi: homes, 4; dones, 2. De neoplàsies: homes, 2; dones, 3. Dels ossos i articulacions: homes, 11; dones, 7. D'altres malalties: homes, 6; dones, 6. Total: homes, 58; dones, 66.

A l'Asil Municipal del Parc: Visites a malalts i alienats, 1.927; operacions practicades, 5.

Al Laboratori d'Anàlisis Clínica: Anàlisis de llet de vaques, 803; anàlisis d'orina, 458; anàlisis de sang, 145; anàlisis de secrecions, 4; anàlisis de tumors, 1.

A l'Ambulància Sanitària: Ferits traslladats, 133; malalts traslladats, 73; morts traslladats al dipòsit judicial, 44.

Interessant-se per millores urbanes

El tinent d'alcalde senyor Santamaria, ha formulat davant la Comissió municipal d'Obres Públiques una moció interessant que sigui format un pressupost a fi d'acabar les obres que manquin als jardins de la plaça de Sant Llehí, a la barriada de la Salut. Ha interessat també de la pròpia delegació la reparació provisional del sol del Passatge de la Mercè, a la dita barriada

* * *

El tinent d'alcalde senyor Josep Rocha, ha presentat a la Comissió de Foment mocions interessant la ràpida reparació del caminet que comunica les barriades de Lourdes i Taixonera, amb la plaça de Nostra Dona del Coll, a Vallcarca, i la installació d'una font al carrer Pelfort, de Vallvidrera.

* * *

El regidor jurat del districte tercer, senyor Josep Xicoy, ha presentat a la Delegació d'Obres Públiques una moció interessant sigui reparada la pavimentació dels carrers de Marian Cubí, tros comprès entre els carrers de Sagués i Calvet, i el de Guillem Tell, entre Vallirana i Saragossa.

Concert de la Banda Municipal

La Banda Municipal donarà un concert simfònic popular a la Rambla del Triomf (Poble Nou), demà, dijous, dia 18 del mes que som, a un quart d'onze de la nit, si el temps ho permet. Executarà el següent programa:

Primera part

"Carnaval" romà", obertura (Berlioz); "Larghetto", del Quintet en "la" (Mozart); "Moment musical" (Schubert); "Scherzo", sobre un tema popular (Lamote de Grignon).

Segona part

"Encís del Divendres Sant", de "Parceval" (Wagner); "La Santa Espina", sardana (Morera); jota de "El molinero de Subiza" (Oudrid); "Els Mestres Cantaires", obertura (Wagner).

Els teatres

NOTES OFICIOSES

AL GOYA

Reunió de la companyia

Lectura de "El loco de la masía"

La notable companyia que dirigeix el popular novellista i dramaturg Alfons Vidal i Planes, en la qual figura l'eminent primera actriu Carme Sànches, la bellíssima dama jove Lluïseta Nogués, el veterà i gloriós actor Joaquim Montero, el brillant galan Eduard Cabrer i altres notables artistes, es reuní ahir al teatre Goya. Immediatament procediren a donar lectura de l'obra escollida per al debut: la farsa tragi-còmica en tres actes, original d'Alfons Vidal i Planes (estrena a Espanya), "El loco de la masia".

La lectura d'aquesta farsa, d'intensa fibra dramàtica, produí a tots els que l'escoltaven veritable emoció. Es tracta d'una obra d'alta qualitat estètica, en la qual els personatges són com flames que s'encresten i s'eleven.

Hi ha a Barcelona i a tota la Península immensa expectació per conèixer la nova obra de l'illustre dramaturg català Alfons Vidal i Planes, autor de "Santa Isabel de Ceres", la famosa tragèdia representada amb èxit excepcional a les principals ciutats del món. Creiem que "El loco de la masia" respondrà amb escreix a aquesta expectació.

La inauguració i estrena de l'esmentada farsa s'ha fixat per a la nit del dia primer d'octubre.

Vidal i Planes es proposa fer veritable teatre; compta amb estrenes de signatures prestigioses d'intellectual literatura espanyola: Azorín, Cristóbal de Castro, Barriobero, Díaz de Tejada, Vicents Ballesteros de Martos, Valentí Andrés, Bernat i Duran, Guzman Merino i d'altres.

NOVETATS

A l'escenari del Teatre Català Novetats, i en presència de l'empresari, senyor Canals, i del director d'escena Carles Capdevila, s'ha celebrat l'acte de presentació de la companyia preliminar, de la publicació de llistes i cartells i dels assaigs de les obres que s'han d'inaugurar i fornir la temporada vinent de teatre català.

A continuació, l'illustre escriptor i comediògraf Carles Soldevila es va disposar a fer una lectura de la seva nova comèdia "Mecenes", amb la qual farà el debut la companyia.

La nova producció escènica de Carles Soldevila va ésser escoltada amb el major interès, i fou elogiada per tots els que eren presents, entre els quals hi havia diversos amics de l'autor i de l'empresa, coincidint tots a augurar un gran èxit a la nova comèdia i una inauguració brillant de la temporada.

També ha estat llegida l'obra que s'estrenarà en la primera funció dels famosos "Espectacles per a Infants", la rondalla en tres actes i onze quadros "El rei que no reia", de l'aplaudit comediògraf Josep M. Folch i Torres. Aquesta obra aconseguí també un gran èxit de lectura, preludi del que segurament obtindrà al dia de l'estrena.

Els assaigs de totes dues obres començaran immediatament. Entre els elements directors de la casa, els artistes de la companyia i els assidus de Novetats es fan els millors pronòstics a la temporada que va a començar.

ELS AMICS DE LA PUBLICITAT RETENEN CUROSAMENT ELS NOMS DE LES CASES QUE HI ANUNCIEN

COMPANYIA TRANSATLANTICA

Serveis del mes de setembre de 1930

LINIA DE LA CANTABRICA A CUBA-MEXIC

El vapor **CRISTOBAL COLON** sortirà de Bilbao i Santander l'11 de setembre, de Gijón el 12 i de Corunya el 13, cap a L'Havana i Veracruz. A la tornada farà escala a Nova York.

Pròxima sortida el 7 d'octubre.

LINIA DE LA MEDITERRANIA AL BRASIL-PLATA

El vapor **REINA VICTORIA EUGENIA** sortirà de Barcelona el 5 de setembre, d'Almeria i Màlaga el 6 i de Càdiz el 8, cap a Santa Cruz de Tenerife, Rio de Janeiro, Montevideo i Buenos Aires.

Pròxima sortida el 5 d'octubre.

LINIA DE LA MEDITERRANIA A NOVA YORK - CUBA

El vapor **MANUEL ARNUS** sortirà de Barcelona i Tarragona el 26 de setembre, de València el 27, d'Alacant el 28, de Màlaga el 29, de Càdiz el 30 i de Vigo el 2 d'octubre, cap a Nova York i Havana.

Pròxima sortida el 22 d'octubre.

LINIA DE LA MEDITERRANIA A PUERTO RICO, VENEZUELA I COLOMBIA

El vapor **MAGALLANES** sortirà de Barcelona el 9 de setembre, de València el 10, de Màlaga l'11 i de Càdiz el 13, cap a Tenerife, San Juan de Puerto Rico, La Guayra, Puerto Cabello, Curaçao, Puerto Colombia i Cristóbal. A la tornada farà escala a Santo Domingo.

Pròxima sortida el 2 d'octubre.

LINIA A FERNANDO POO

El vapor **MONTEVIDEO** sortirà de Barcelona el 15 de setembre, de València el 16, d'Alacant el 17 i de Càdiz el 20, cap a Arrecife, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Rio de Oro, Monrovia i Santa Isabel (Fernando Póo).

Pròxima sortida el 15 d'octubre.

Servei tipus Grand Hotel. — T. S. F. — Radiotelefonia. — Capella. — Orquestra, &.

Les comoditats i tracte que gaudeix el passatge es mantenen a l'altura tradicional de la Companyia.

També té establerta aquesta Companyia una xarxa de serveis combinats per als principals ports del món servits per línies regulars.

Per a informes a les Oficines de la Companyia: PLAÇA DE MEDINACELI, 8.—BARCELONA i al seu Consignatari, A. RIPOL, Via Laietana 3, baixos.

LES LLE-TRES MERIDIANS

per

FOCIUS

Phot. Rov

** Anuncis breus. — *De Max Jacob*: "Utilització dels reglaments de policia aeronàutica per a establir els de les relacions planetàries." — "Utilització de les velles novelles de 1840 per a fer-ne de noves." — "Hom demana un home d'Estat ben al corrent dels afers per a repartir, contra-repartir i endegar l'Europa tot tenint en compte les cobejances, les races, les nacionalitats i els idiomes (comprès l'esperanto)." — "Hom demana atempats de bona voluntat per a avorrir-ne als altres." — "Hom demana senyores sense coneixements especials per a grans assemblees deliberants." — "Hom demana acc onistes." — "Hom demana professor que sàpiga ensenyar." — "Uns pares volen treure's de casa un noi massa clarivident i que té sentit moral. (Les persones sense sentit moral són pregades d'abstenir-se)." — "Hom demana carnisser capaç de matar, anorrear i fer desaparèixer per sempre el diví Anyell Pasqual." — "El Japó renunciaria al govern efectiu de la Xina contra bona compensació equivalent."

** Joyce. — *A propòsit de* Ulysse: "Pel pensament, el seu pròxim més pròxim és Pascal. Com Pascal ha posat tota la seva esperança en Déu, s'ha absorbit en ell fins a perdre-hi voluntat i quietud. S'ha mortificat en la carn i en l'ànima. Els turments de l'infern, els més cruels, els més dolorosos, de l'espant al dubte, els ha viscut i s'ha inclinat davant de Déu disposat a anorrear-se, a perdre's en l'Un totpoderós i cruel. Com Pascal ha atès el paroxisme de la pietat més enllà del qual ja no hi ha sinó possibilitat per a un monjo o per a un ateu. Com el Pascal dels "Pensaments" ha dubtat, i tot el seu llibre és un gran crit de dolor. Ha intentat convèncer-se que la seva fe era raonable i al contacte de la raó heus ací que la seva fe li escapa de mica en mica i resta sol, lamentablement sol davant la vida, esborronat davant un ideal a reconstruir. Stephen Dedalus ¿és ateu? No encara. Discuteix, raona i la raó emporta els seus darrers escrúpols de creient. Es revela a ell mateix definitivament irreligiós però creient de la vida."

** Poemes. — *De Paul Eluard*: "El cor sobre l'arbre, no heu de fer sinó collir-lo. — Somriure i riure, riure i dolçor d'ultra-seny. — Vençut, vencedor i lluminós, pur com un àngel. — Alt cap al cel, amb els arbres. — Al lluny, hi ha la bella que voldria lluitar — i que no pot, ajaguda al peu del puig. — I que el cel sigui miserable o transparent — Hom no pot veure'l sense estimar-lo — Els dies com els dits clouen llurs falanges — Les flors s'han assecat, les llavors s'han perdut. — La canícula espera les grans glaçades blanques. — A l'ull del pobre mort. Pintar porcellanes. — Una música, braços blancs tots nus. — Els vents i dels ocells s'uneixen — el cel canvia."

** Despassar. — *Carles Cardó ha fenyalat, des del* Matí, *la inutilitat del mot* depassar, *gallicisme emprat sovint per alguns escriptors catalans. Pompeu Fabra, també des del Matí, el ratifica. Nosaltres, però, no hem emprat mai* depassar, *sinó* despassar, *per bé que, de tant en tant, per la força del mal costum, hagi sortit imprès* depassar. *Hem combatut sempre* depassar, *però hem emprat* despassar. Despassar *és viu a tots els parlars occitans, i alguns amics del Migdia creuen que no és cap "francisisme", ans un bon mot occità. Seria interessant de saber el parer del nostre illustre mestre Pompeu Fabra. ¿*Despassar *és tan reprovable com* depassar*? De passada, i a requeriment del professor Joan Bonafós, plauria saber si el mot* Comitè, *d'ús tan estès entre nosaltres, no hauria d'ésser substituït pel* Comitat, *viu en tots els parlars d'Oc. Amb* Comitat, *remarca el mateix professor occità, fan llista els pretesos "francisisme" que tenen llur rel occitana la transcripció dels quals en català podria ésser avantatjosament modificada.*

JA HA SORTIT
el setè volum de
COL·LECCIO BLAVA
Dos amors
Novella
de Charles Foley
traduïda per
Alfred Gallard
Editorial Políglota
Petritxol, 8 - Barcelona
i a totes les llibreries de Catalunya

CHASSAIGNE FRERES
Pianos · Autopianos · Gramòfons
Discos · Rotllos · CLARIS, 48

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

Quan tant es ve escrivint aquests dies sobre la conveniència d'influir sobre els establiments d'ensenyança per a la introducció del nostre idioma en la instrucció dels infants, cal recordar que l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, prosseguint una campanya ja iniciada immediatament abans de sobrevenir la Dictadura, s'ha dirigit a tots els seus associats amb el següent document, que ens plau de reproduir perquè els no associats se n'assabentin i puguin cooperar-hi, si ho creuen convenient. Diu així:

"Benvolgut consoci:

Aquest Consell directiu, complint la missió que li tenim encomanada, us adreça un prec que no dubta de veure atès. Vós sabeu com són encara majoria immensa les escoles de la nostra terra on el nostre esperit no ha pogut penetrar. La tasca de catalanitzar-les és un dels objectius que ens tenim proposats, la persecució del qual no podem deixar mai en suspens. Per organitzar els nostres projectes en aquest sentit, ens calen dades que vós ens podeu donar. A la fulla adjunta les trobareu indicades; el prec que us volem adreçar és que ens la torneu complimentada per tal que un cop formada, a base de les respostes obtingudes, una estadística, trobem en ella el camí d'organitzar collectivament els esforços dels nostres socis en relació a cada escola en particular, a fi d'exercir una pressió legítima i justa que l'obligui a concedir a l'ensenyament català la importància que li pertoca.

No ens cal insistir en la transcendència del que us demanem. Estem segurs que us fareu un joiós deure de complaure'ns facilitant-nos les dades que interessem.

Rebeu, senyor, la nostra salutació més expressiva.

El Consell Directiu."

Un cop recollides les fulles de l'enquesta, es procurarà l'acoblament dels interessats a cada establiment, per a coordinar una acció collectiva davant cada un d'ells. Sense perjudici de les gestions d'altra índole que puguin fer-se i de l'activa campanya de la premsa per a cooperar-hi decisivament.

L'èxit a assolir depèn dels esforços mancomunats de tots.

Las cerezas del cementerio
por GABRIEL MIRO
Aquesta formosa novella del genial i plorat autor, s'ha publicat a
"EL LIBRO PARA TODOS"
1'50 volum
"El Libro para Todos" ofereix per 1'50 les obres més famoses dels autors contemporanis, que fins ara s'han venut a 5 ptes.
C. I. A. P.

Llibreria BARCELONA, Ronda de la Universitat, 1, i Corts Catalanes, 582. — Barcelona.

Informació catalana

• *Per al dia del Llibre... es posarà a la venda la segona edició de l'interessantíssim llibre de Lluís Nicolau d'Olwer* Paisatges de la nostra història.

• *Així mateix es posarà a la venda la segona edició del llibre de Domènec de Bellmunt* Les banyes del Tibidabo.

• *Aquest autor és a punt de sortir de la impremta dos llibres inèdits, que també es posaran a la venda el dia del Llibre. Un d'aquests llibres és un estudi sobre l'organització internacional del Treball. L'altre és un volum de reportatges vibrants i suggestius que cridaren poderosament l'atenció.*

• *Sabem que Carles Capdevila ha lliurat a la impremta l'original d'una novella que probablement sortirà pel Dia del Llibre.*

• *Catalunya a les mans, de Gonçal de Reparaz (fill), està obtenint un èxit molt remarcable de venda.*

• *El selecte magazine català* D'ací d'allà *corresponent al mes de setembre publica l'interessant sumari següent:*

Portada, *per Domingo;* Laura La Plante davant la perspectiva d'un altre 11 de setembre, *per Carles Soldevila;* Una nova versió artística del monestir de Poblet; Films, *per Jeroni de Moragues;* Cinema pur i cinema a seques, *per Andreu A. Artís;* Josep Sebastià Pons; Màsics, *per Joan Sacs;* Els moderns amoblaments metàllics, *per Ramon Vayreda;* Gossos de moda; Blanc i negre; Un nou retaule català del quatre-cents, *per Joan Sacs;* Cartes, *per Sougès;* Un nuvolet, *per James Joyce;* Els palaus de Venècia; La caseta de mossèn Ramon Garriga, *per Miquel Josep i Mayol;* Mary Bryan; Lletra de París, *per Adolphe Falgairolle;* L'Algèria pintoresca, *per Miquel Joseph i Mayol;* Converses femenines, *per Myrurgia;* Modes, *per Ugette, de París;* Una princesa anglesa nascuda al castell de Macbeth, *per Antoni Rosinach;* Els infants terribles, *per Jean Cocteau;* Si Eva hagués conegut el maillot!, *per Lola Cos Roget;* Els bells jardins de Catalunya, *per Ll. R.;* Rejovenir-se serà viure de nou o només tornar a començar?, *per Myself,* i a més, *un seguit de gravats i interessants informacions literàries.*

• *Editorial Políglota... ha represès les seves tasques editorials i prepara diversos llibres per a grans i per a infants. L'excellent A. Fernandes ha lliurat els dibuixos que ha d'illustrar l'obra* Cuques de llum, *escrit pel poeta Sebastià Perarnau. Aquesta obra sortirà a darrers de mes.*

• *R. Font i Ferran... ha lliurat a la impremta l'original del seu primer llibre polític,* Paraules de joventut, *que hom pensa publicar per a la Festa del Llibre.* Paraules de joventut *serà un llibre que a tothom interessarà conèixer.*

LA JUSTICIA SOTA LA DICTADURA

Comentaris a la Memòria del fiscal del Suprem

Madrid, 16. — "La Voz", després de reproduir el paràgraf de la Memòria del fiscal del Tribunal Suprem, que diu: "Ante el Real Decreto de 22 de diciembre de 1928 la situación para los funcionarios judiciales era realmente pavorosa: o sucumbir ante las imposiciones de la Dictadura, o quedar expuestos a todos los riesgos que supone el hacer frente a un Poder arbitrario: traslados, postergaciones, suspensiones, cesantías y separaciones del cargo, siquiera éstas se encubran malamente con el velo de una aparente legalidad disfrazada con el nombre de jubilación, cuando ésta no está comprendida en ninguno de los casos en que la ley la autoriza", fa les següents consideracions:

"La Dictadura, que se decía venida, entre otras cosas, para regenerar la Justicia histórica, envileció y corrompió ésta de un modo abominable.

Nada de lo hecho por el antiguo régimen, con ser muy lamentable y grave, puede parangonarse con la labor nefasta de la Dictadura en ese respecto importantísimo.

Y todavía se atreven algunos a defender el régimen caído, y aún se aventuran los corifeos del dictador a propagandas provincianas... Bien es verdad que el pueblo, más despierto y enterado de lo que muchos creen, demuestra con su actitud que no está dispuesto a tolerar ciertas cosas absurdas..."

El fiscal ampliarà la seva Memòria

Madrid, 16. — Aquesta tarda, parlant un periodista amb el fiscal del Tribunal Suprem, senyor Enric del Valle, li ha dit aquell que de la lectura de la Memòria llegida a l'obertura de Tribunals sembla desprendre's el desig del senyor Valle de publicar un treball més extens sobre els punts que toca la Memòria.

El senyor Valle ha contestat:

—Sí, ho faré, però quan hagi deixat el càrrec que ara tinc.

La Borsa

Madrid, 16. — La vaga general del ram de construcció plantejada a Barcelona influeix poderosament en aquell mercat, que es presenta en franca decadència i que reflecteix directament el seu malestar a la nostra Borsa, la qual opera poc i en baixa en gairebé tots els valors.

Els valors públics, Deute Ferroviari i Crèdits Hipotecaris es fan molt fluixos.

El Centre Oficial de Contractació de moneda estrangera facilita els següents canvis, màxims i mínims: Francs, 36'95 i 75; lliures, 45'70 i 60, i dòlars, 9'45 i 3625.

Els provocadors de la U. M. N. a Linares

Linares, 16. — Els ànims estan molt excitats després de l'acte de la U. M. N.

Posteriorment es produí una collisió entre "yangüistes" i socialistes i es repartiren algunes garrotades.

Es practicaren diverses detencions.

Ha estat denunciat l'ex-regidor de la Dictadura, Francesc Merelo, per haver amenaçat un obrer amb una pistola.

ELS CONFLICTES DEL TREBALL

Els tramviaires de Càdiz

Càdiz, 16. — Ha acabat la vaga dels tramviaires.

Els obrers han aconseguit un augment del 15 per 100 en llurs salaris.

Vaga a Màlaga

Màlaga, 16. — Els obrers que treballen a les obres de la Ciutat Jardí s'han negat a acceptar la proposició feta per l'Empresa constructora sobre els pagaments per quinenes, i insisteixen a reclamar el pagament setmanal.

Per aquests motius han continuat en vaga.

Continuen les negociacions, i hom creu que es podrà arribar a un acord.

Detencions a Granada

Granada, 16. — Aquest matí han començat a circular els tramvies a totes les línies.

Ha entrat al treball tot el personal que ahir se sumà al moviment iniciat pels paletes i fou secundat per la resta dels oficis del ram de construcció.

Els cotxes van protegits per parelles de la guàrdia civil.

En dues o tres obres han tornat a la feina els paletes, però així que s'ha presentat una colla de vaguistes, han tornat a deixar la feina.

Aquest grup ha fet plegar també el personal de dues fonèries i a les obreres d'una fàbrica de teixits.

Han estat detinguts Josep Martínez Deros i Josep Zogar, els quals s'han presentat al carrer de la Pietat i han insultat els obrers que treballaven a la pavimentació de l'esmentat carrer.

Tres obrers que han exercit coaccions han sortit empaitats per la força de Seguretat, sota el comandament d'un tinent, i quan estaven als afores, al lloc conegut per "Casilla de Prast", el tinent ha engegat uns quants trets a l'aire, i els fugitius s'han donat.

Els detinguts de Granada

Granada, 16. — El governador ha dit als periodistes que havia posat en llibertat a dos dels obrers detinguts ahir exercir coaccions, en vista que els tramviaires havien represeel treball.

Se suposa que el nombre de detinguts és de 70.

Tots ells han estat posats a disposició del Jutjat.

En passar un grup per Puerta Real, un dels individus que el formaven ha tirat una pedra contra la lluna d'una joieria, i ha produït desperfectes per valor de 800 pessetes.

Als afores de la població intentaren reunir-se els paletes, i la guàrdia civil, que va saber el que es projectava, detingué vint individus.

La normalitat és completa, encara que es noten els esforços que els elements treballadors fan per estendre l'atur als altres oficis.

El Congrés de la U. G. T.

Madrid, 16. — En acabar la reunió celebrada aquest matí pel Comitè Nacional de la U. G. T. han facilitat als periodistes la següent nota:

"S'ha posat a discussió el tercer punt de l'ordre del dia, en el qual han intervingut González Peña, Besteiro, Caballero, Saborit, Cordero, Jover, Luci Martínez, Lacort i Pere Roso. Posada a votació la proposta de la majoria de l'Executiva, ha estat rebutjada per 23 vots contra 14 i 4 abstencions.

Després s'ha votat la proposta defensada per Besteiro, que fou aprovada per 23 vots contra 14 i 4 abstencions.

S'ha acordat comunicar al partit la resolució adoptada.

També s'ha aprovat una protesta contra la passivitat del ministeri del Treball en el que es refereix al funcionament dels Comitès paritaris.

S'ha passat després al punt de precs i preguntes. Se n'han presentat algunes d'índole interior de l'organització i s'ha donat per acabada la tasca del Comitè Nacional."

Noves escoles graduades a Catalunya

Madrid, 16. — La "Gaceta" d'avui publica una disposició creant provisionalment les següents escoles graduades a Catalunya:

Ametlla de Mar (Tarragona), una escola de nens i nenes.

Aytona (Lleida), ídem ídem.

Lleida, una escola anexa a la Normal de Mestresses.

Olesa de Montserrat, una escola de nens i nenes.

Pals, una de nenes.

Ripollet, una de nens.

Salt (Girona), una de nens i nenes.

Sillent (Barcelona), ídem ídem.

Sant Ginès de Vilassar, ídem ídem.

Sant Joan de les Abadesses, íd. íd.

Sant Pere de Ribes, una de nens.

Sant Vicenç de Castellet, una de nens i nenes.

Santa Perpètua de la Moguda, íd. íd.

LA SUPRESSIO DE LA CENSURA

Contra el Codi penal de 1928

Madrid, 16. — "El Debate" parla de la supressió de la censura i demana al Govern llei i llibertat i que no hi hagi persones ni locals privilegiats.

"El Liberal" parla del mateix i diu:

"A la hora de levantar la censura, lo que corresponde a un Gobierno restaurador del orden jurídico atropellado, es suspender la vigencia del Código Penal de 1928 mientras las Cortes no lo discutan, lo voten y lo promulguen, por estimar que dicho Código señala para los periódicos la pena de muerte provisional mientras se sustancia el proceso que se le instruya."

El règim de premsa a Madrid

Madrid, 16. — Amb motiu d'aixecar-se el dijous la censura, en el Govern civil han facilitat una nota dient que en cessar en les seves tasques el Gabinet de censura, s'ha reorganitzat la secció de premsa, independentment de l'esmentat gabinet que venia funcionant en el govern civil, en compliment de la vigent llei d'impremta; i per això els diaris i revistes hauran d'enviar els exemplars reglamentaris per a llur examen, tal com es feia abans d'implantar-se la censura.

Més comentaris de "La Voz"

Madrid, 16. — "La Voz", en referir-se a la pròxima supressió de la censura de Premsa, diu el següent:

"Máxima libertad y máxima responsabilidad. Muy bien. Escribir y responder de lo que se escribe, con arreglo a la ley. Eso hemos pedido; nada menos ni nada más.

Pero durante el período dictatorial hubo, en lo que respecta a la Legislación civil ordinaria, una novedad de importancia excepcional. Regía el Código Penal de 1870 y fué puesto en vigor, brusca y arbitrariamente, otro Código, denominado Código de 1928.

Ese Código Penal tiene algunas innovaciones de orden técnico, que merecen respeto; pero, en general, es regresivo, atávico, curísimo e inspirado en un sentido draconiano de la culpa y de la pena, y, lo que es más grave aún, crea nuevas figuras de delito, que antes de él no se conocían en España. Y ese Código, obra de hombres reaccionarios como el señor La Cierva y algunos otros políticos y abogados de su ideología y de sus pasiones, no ha sido discutido ni aprobado por las Cortes de la Nación. Es ilegal. Se le aplica injustamente. Un decreto del marqués de Estella lo declaró vigente y único, y los Tribunales juzgan y sentencian con arreglo a él.

Pues bien: en lo relativo a la Prensa nacional, ese Código es de tal dureza, que solamente con él como instrumento, las autoridades podrán, cuando quieran, hacer imposible la vida de los periodistas. Entre otras enormidades, figura en su letra un artículo, el 92, que significa para la Prensa la pena de muerte, con carácter provisional, cuando los Gobiernos o sus delegados deseen aplicarlo. Y conste que no exajeramos.

Dice así el artículo en cuestión: "Primero. — La disolución o supresión de las entidades o personas jurídicas, sociedades corporativas o empresas, cuando los individuos que las constituyan cometan varios delitos de cualquier clase o actos castigados con penas graves o que produzcan alarma pública utilizando para ello los medios que las mismas les proporcionen, en términos que resulten realizados al amparo o bajo el nombre o representación o en beneficio de la entidad social, pudiendo ser acordadas por los Tribunales en sus sentencias, a su prudente arbitrio, con la limitación que establece el segundo párrafo del párrafo del artículo 44".

Por si era poco, el artículo 93 agrega: "Por los motivos expresados en el artículo anterior, y con igual limitación, podrán acordar los Tribunales, cuando lo consideren conveniente, durante la tramitación de la causa, la suspensión de las entidades o personas jurídicas, sociedades, corporaciones o empresas". Es decir: que no sólo cuando un periódico es condenado por la publicación de un suelto, un artículo o un telegrama, puede ser suprimido para siempre, sino que mientras dure el proceso se podrá suspender su publicación. Bastará que el fiscal denuncie un periódico, cosa que puede hacer espontáneamente o por recibir órdenes, para que mientras dure el proceso, tres, cinco, seis meses, un año, la autoridad judicial que instruye éste pueda, si así lo quiere, prohibir su publicación.

¿Que el proceso termina con una absolución categórica? Entonces se oficiará a la empresa editora diciéndole que puede publicar su periódico de nuevo.

No es esto un absurdo? ¿No es todo esto prueba de que los autores del Código de 1928 querían pura y simplemente acabar con la Prensa española? Pues eso es el régimen a que vivieron, si eso es vivir, sometidos los periódicos.

...Código de Justicia Militar, Código Penal de la Marina de Guerra, Ley de Jurisdicciones, Ley de Orden Público... Código Penal de la Dictadura.

Legalidad y responsabilidad, sí —dice "La Voz" —, pero no estrangulación. La Prensa española no puede vivir con esas cadenas, grillos y mordazas.

Hoy, don Antonio Royo Villanova pide que el Gobierno, al levantar la previa censura, dicte por decreto órdenes a los Tribunales, que no consideren delitos de Prensa más que los comprendidos en el Código Penal de 1870 y leyes especiales: Código de Justicia Militar, Código Penal de la Marina de Guerra, Ley de Jurisdicciones, etc.

A su petición nos adherimos — acaba dient "La Voz" —, y creemos que se adherirá toda la Prensa española si es que no ha perdido el instinto de conservación."

LES PROPAGANDES POLITIQUES

El míting d'afirmació republicana de Madrid

Madrid, 16. — La Comissió organitzadora del míting d'afirmació republicana que se celebrarà el dia 28 a la vella plaça de braus de Madrid, prossegueix els seus treballs.

Hom sap, fins ara, que faran ús de la paraula, els senyors Miguel Maura, Alcalà Zamora, Marcelino Domingo, Lerroux i probablement el senyor Sànchez Roman. De províncies parlaran tres representants i serà invitat a pronunciar un discurs l'ex-diputat socialista Indaleci Prieto.

Al mig de la plaça hi haurà 5.000 cadires.

Reobertura de la Casa del Poble de Còrdova

Còrdova, 16. — El governador interí, davant el document que li han adreçat les entitats obreres, ha decidit obrir la Casa del Poble, i ha fet constar que la seva clausura no fou una represàlia, sinó de resultes de la situació delicada de la vaga.

Accidents d'aviació a Cap Jubi

Madrid, 16. — Una nota que ha estat facilitada a la Direcció de Colònies diu que segons comunica el delegat de l'Alt Comissari a Cap Jubi, l'avió correu d'Amèrica de la Companyia General Aeropostal pilotat per l'aviador Guerrero, que sortí el dia 14 d'Agadir cap al sud, aterrà a les dinou hores a la desembocadura del riu Draa, a uns 200 quilòmetres al nord-est de Cap Jubi.

Les autoritats ordenaren que a la matinada sortissin dos aparells amb tropes de policia del Sahara per socórrer l'aviador, i en aterrar un dels aparells en el lloc on es trobava l'avió correu, sofrí avaries en el tren d'aterratge; resultà ferit el Mokhaden, que anava com a cap de l'escorta en l'avió pilotat per l'aviador Vidal, pertanyent a la Companyia Aeropostal.

Fet el salvament de l'avió i del correu, l'aviador Vidal sortí cap a Cap Jubi, on arribà a dos quarts de dotze del matí.

El personal seguí cap a Agadir en l'aparell que restà útil, i l'aparell que s'inutilitzà quedà sobre el terreny.

Policia agredit per uns passatgers clandestins

Ciudad Real, 16. — A l'estació d'Alcàzar, en pretendre detenir diversos individus que viatjaven sense bitllet, fou agredit el policia Jaume Garzón, el qual resultà amb greus ferides al cap.

Els agressors fugiren.

El temps

Madrid, 16. — La perturbació atmosfèrica d'Amèrica del Nord es desplaça una mica cap a Llevant i s'intensifica. També n'hi ha una altra de més extensa al Pacífic que avança cap a Mèxic.

La borrasca de l'Atlàntic occidental està inscrita entre els meridians 15 i 60 i els parallels 40 i 60.

A l'occident de les Illes Britàniques hi ha un nucli de baixes pressions, que s'uneix a un altre situat a Dinamarca.

El nucli de mal temps de la Mediterrània envaeix Itàlia, i la zona del bon temps està situada a l'oest d'Espanya. També al centre d'Europa es troben pressions altes.

Hi ha molta boira a les Illes Britàniques. Plou molt a Dinamarca, la Bàltica i la meitat septentrional d'Itàlia.

A Espanya el temps és bo i la temperatura peratura va baixant. La màxima d'ahir fou de 34 graus a Huelva, i la mínima d'avui ha estat de 4 graus a Terol. A Madrid, la màxima d'ahir fou de 24 graus, i la mínima d'avui ha estat de 9.

Avís als navegants: Marejada a la mar balear.

Temps probable fins al dia 17, a les set del matí: a tot Espanya el temps serà bo, amb cel clar i vents fluixos, generalment de la regió del Nord.

Un terratrèmol a Almeria

Almeria, 16. — Aquesta nit passada, a les 0 hores 30 minuts i 43 segons, l'estació sismològica ha registrat un terratrèmol, l'epicentre del qual es troba a 29 quilòmetres.

A Almeria gairebé no s'ha notat el fenomen.

ELS PARTITS POLITICS

Els socialistes

Madrid, 16. — Aquesta tarda, a les cinc, s'ha reunit el ple del Comitè Nacional del Partit Socialista, amb l'assistència dels següents delegats regionals: Andalusia, Josep Molinas i Josep Martínez Carmona; Aragó, Bernard Aladren; Astúries, Antoni Suàrez; Castella la Nova, Ferran Blàzquez; Castella la Vella, Remigi Cabello; Catalunya, Joaquim Escofet; Estremadura, Narcís Vàzquez; Galícia, Enric Botana; Llevant, Francesc Sanchíz; Basconia, Angel Lacort; Federació de Joventuts Socialistes, Marià Rojo.

La Comissió Executiva es trobava representada per Julià Besteiro, Andreu Saborit, Josep Martínez, Wenceslau Carrillo, Ferran de los Ríos, Andreu Ovejero, Aníbal Sànchez, Manuel Cordero i Anastasi de Gràcia.

Ha presidit Besteiro i ha actuat de secretari Saborit.

Han estat aprovades les actes dels plens anteriors i els comptes del Partit, així com també les altes i baixes al mateix, que acusen a darrers de juliol passat, un total de 17.590 afiliats, que a hores d'ara passen de 22.000.

S'ha discutit la Memòria presentada per la Comissió Executiva i ha estat aprovat sense discussió els punts relatius a Propaganda, Primer de Maig, Lliga Laica, Recursos i incidents entre agrupacions i afiliats.

N'han quedat alguns a estudi de l'Executiva.

El que fa referència a l'incompliment de l'acord del ple anterior sobre designació de regidors per les agrupacions de Valladolid, Bilbao, Arboleda, Sant Sebastià i Eibar, s'aprova, amb el sol vot en contra de Cabello, tot planyent el que han fet diverses agrupacions i resolent portar-ho al Congrés. Es declara que d'ara endavant no es podrà autoritzar cap acte d'indisciplina, ni per agrupacions ni per afiliats, contra els acords del Comitè Nacional, sense perjudici que es puguin emprar contra aquest els mitjans determinats per l'organització general.

Són aprovats els punts d'Unió de professors, Consultes de l'Agrupació de Valladolid i Atropellaments.

El que fa referència a la reforma del Cens Electoral, s'acorda adreçar-se al Govern en protesta contra la forma en què s'ha portat a cap i declarar, a més, que el carnet electoral ha d'ésser un document gratuït, concedit per l'Estat i aplicable a tot el país.

S'aproven, sense discussió, els apartats relatius a Fons electoral, Preparatius electorals, Inauguració del mausoli a Pau Iglesias, Editorial "Pablo Iglesias", Personal de Secretaria, Adquisició de material, Recaptació de quotes regionals i Casa del Poble de Granada.

Salvant llur vot els senyors De los Ríos i Lacort, s'ha aprovat la gestió de la Comissió Executiva de veure amb disgust l'actuació d'Indaleci Prieto en assistir al banquet a honor de Sànchez Guerra.

Ha estat designat el company Francesc Azorín per redactar una ponència relacionada amb la instauració d'un Banc Obrer.

S'acorda que el Congrés ordinari tingui lloc l'any vinent.

S'aprova, per unanimitat, la gestió del director-administrador d'"El Socialista".

En relació a la campanya a favor del desarmament mundial, s'aprova secundar amb tot l'entusiasme les iniciatives de la Internacional Obrera Socialista, i ajudar les Joventuts Socialistes en tots els actes que celebrin en aquest sentit.

S'ha deixat pendent per a la sessió de la nit el punt relatiu a aliances i situació política.

L'aigua de Vilanova i Sitges

Madrid, 16. — La "Gaceta" publica una R. O. anullant l'elevació de les tarifes de les aigües aprovades pels Ajuntaments de Vilanova i Geltrú i de Sitges i desestimant diverses instàncies d'entitats relacionades amb aquest afer.

Iniciatives de Carles Boïgues

Madrid, 16. — D'uns dies ençà es troba a Madrid l'enginyer català Carles Boïgues, autor de les fonts lluminoses de l'Exposició de Barcelona.

El senyor Boïgues ha vingut per sotmetre a la consideració del Govern el projecte d'un vaixell-exposició al qual es podria aplicar el seu invent d'illuminacions semblants a les de Barcelona.

Aquest projecte fou explicat punt per punt pel senyor Boïgues al príncep d'Astúries durant un dinar a què fou convidat pel príncep, i aquest acollí la idea amb molt d'entusiasme.

Més tard, el senyor Boïgues en parlà al rei, al president del Consell i als ministres de Finances i Treball, com també a illustres personalitats tècniques, les quals, després d'oir les explicacions de l'enginyer i davant el resultat a l'Exposició de Barcelona, l'han encoratjat a portar endavant aquest projecte, tota vegada que seria un mitjà molt eficaç per a fomentar el turisme i atraure a Espanya visitants de totes les nacions.

Sembla que el senyor Boïgues ha

LA CRISI DE TREBALL

2.139.571 obrers parats a la Gran Bretanya

Londres, 16. — El nombre d'obrers sense feina, inscrits als registres de la Gran Bretanya, era el dia 8 de l'actual de 2.139.571, o sigui, 79.127 més que la setmana anterior i 989.879 més que en la mateixa data de l'any passat. — Fabra.

Un vaixell soviètic a Sanlúcar

Sanlúcar de Barrameda, 16. — Ha ancorat el vaixell soviètic "Marc Ihrancht".

El vigila durant la seva estada, el torpediner 18.

Demà anirà a Sevilla per tal de carregar suro.

Experiències per combatre el càncer

Boston, 16. — El professor Boris Sokolov ha presentat un comunicat al Congrés de fisiologia en el qual dóna compte d'haver guarit alguns casos de càncer i tumors malignes per mitjà de l'aplicació d'injeccions d'una substància especial, de la qual formen part el ferro i un extracte sub renal.

Experimentat amb algunes rates i cavalls, ha donat resultats enterament satisfactoris.—Fabra.

LA REVOLUCIO ARGENTINA

Irigoyen continua detingut a bord del "Belgrano"

Buenos Aires, 16. — Un comunicat oficial fa saber haver-se descobert que, amb data del dia 11, l'ex-secretari del president Irigoyen va trametre a Montevideo la suma d'1.700.000 piastres.

Malgrat les bones intencions del general Uruburu per a posar en llibertat l'ex-president Irigoyen, és el cert que aquest continua detingut a bord del vaixell "Belgrano".

La majoria de funcionaris de l'antic règim que havien estat detinguts han estat alliberats, llevat d'aquells complicats en delictes de dret comú.—Fabra.

Són derogades totes les disposicions d'Irigoyen

Nova York, 16. — Comuniquen de Buenos Aires a l'Associated Press que el Govern argentí ha derogat tots els decrets del seu antecessor contraris a les lleis vigents abans de l'adveniment d'Irigoyen. El Govern Uriburu es proposa liquidar en absolut tot record de la nefasta administració irigoyenista.

Les noves autoritats han separat de llurs càrrecs els irigoyenistes, els quals són molt vigilats. Hi ha el propòsit de fundar un partit nacional amb els adversaris del règim irigoyenista. — Fabra.

rebut algunes invitacions d'Amèrica i d'altres llocs de l'estranger per portar a la pràctica aquesta idea; però l'enginyer català s'estima més oferir les primícies d'aquest nou experiment a Espanya, i per això gestiona que el Govern s'ocupi d'aquest afer en Consell de ministres i doni totes les facilitats que pugui, però no facilitats en metàl·lic, car, segons el senyor Boigues, per portar a cap el projecte, oferiria al Govern una solució especial que no seria carregosa per al Tresor públic.

Aquest matí ha estat el senyor Boigues al ministeri de Foment per tal d'interessar el senyor Matos en aquesta qüestió. Ha portat el senyor Boigues un gros àlbum amb dibuixos a l'aquarel·la que donen idea del projecte, el qual és realment meravellós.

L'enginyer explicava els efectes de llum de cada una de les aquarel·les de l'àlbum, on hi ha visions veritablement fantàstiques, efectes de llum i combinacions interessantíssimes, puix per mitjà d'aparells i efectes elèctrics combinats, surten veritables meravelles que poden projectar-se en una gran sala de miralls, àdhuc al sostre, on es reflexen els dolls de llum combinada que surten dels brolladors.

Segons el senyor Boigues, això es podria utilitzar per a festes sumptuoses, àdhuc en algun vaixell de l'esquadra espanyola, amb motiu del pròxim viatge del rei a Amèrica, o en alguna gran festa donada davant d'il·lustres personalitats espanyoles i estrangeres.

El projecte és tan acabat i grandiós, que les persones que han vist les aquarel·les i han contemplat la grandiositat de les il·luminacions de l'Exposició de Barcelona en els seus darrers temps —car és sabut que gairebé cada dia Boigues les anava perfeccionant— han dit que, realment, seria quelcom de formidable.

Hi ha algunes aquarel·les on les il·luminacions formen grutes amb fonts meravelloses, temples hindús, paisatges amb palmeres sobre fons fantàstics.

Algunes de les vistes han de projectar-se a la sala dels miralls, d'on pengen del sostre peces de cristall semblants a les de les antigues aranyes, on es reflexaran els efectes i es cercaran les formes del conjunt que es vol.

El senyor Boigues ha estat molt felicitat, tant pel seu projecte com per la sinceritat i claredat amb què parlava del que podria ésser la realització del seu projecte.

Les maniobres navals

Ferrol, 16. — Han estat donats per acabats els exercicis de l'esquadra i s'ha arriat la bandera de l'almirall Magaz al "Miguel de Cervantes".

L'almirall Magaz ha tornat a fer-se càrrec de la Capitania general del Departament i els vaixells de la seva flota han estat repartits entre diverses ports de la Península.

Madrid, 16. — Heus ací els principals resultats que han donat les maniobres navals efectuades a la Cantàbrica i que ens són transmeses des del Ferrol, com a probables llocs capitals del judici crític dels exercicis efectuat per l'esquadra:

L'esquadreta de "Dorniers", en atacar el ban enemic, fou perseguida per una esquadreta d'hidros de la flota negra, que continuà la seva marxa cap a Gijón i bombardejà la ciutat, amb la qual cosa quedà aconseguit el primer objectiu.

El ban negre pogué després bombardejar també Santander durant vint minuts, amb la qual cosa quedà aconseguit el segon objectiu.

Varen quedar fora de combat dos hidros "Dornier" i un hidro "Madús".

L'eficàcia dels submarins ha estat aquesta vegada limitada degut a què pel bon temps regnant durant les maniobres les qüestions de visibilitat de les dites naus els ha impedit d'actuar amb la brillantor d'altres ocasions.

Un vaixell de la flota blanca descobrí el dia 8 el ban enemic, però la flota negra no volgué fer cas del senyal de captura feta pel vaixell de la flota blanca perquè el cap de la flota negra estimà que una sola unitat no podia efectuar aquella captura.

A base d'aquestes línies generals i de la multitud de detalls accessoris i episòdics que acompanyen els principals punts assenyalats, es formarà el judici crític que l'almirall Magaz transmetrà al ministeri.

El Fiscal del Suprem no dimiteix

Madrid, 16. — El ministre de Gràcia i Justícia ha rebut el president del Suprem, els presidents de Sala, els Magistrats del dit Tribunal i els presidents de les Audiències, els quals l'han saludat amb motiu de començar l'any judicial, i ensems l'han felicitat pel seu discurs d'ahir amb motiu de l'obertura dels Tribunals, en el qual el ministre contestà les aspiracions dels magistrats.

També ha rebut el senyor Estrada el Fiscal del Suprem, senyor del Valle.

En sortir aquest, preguntat pels periodistes respecte els rumors circulats sobre la seva dimissió, ha contestat que estava completament identificat amb l'actual Govern, puix que aquest l'ha deixat en completa llibertat de criteri i d'expressió per a exposar el que cregui convenient. "Si alguna rectificació he introduït en el meu treball —ha dit— ha estat espontània i lliure i m'he rectificat en el que creia que havia de rectificar."

DISPOSICIONS DIVERSES

Madrid, 16. — Signatura de Marina:

Autoritzant l'execució de diverses obres al transport de guerra "Contramaestre Casado".

Adquisició de 15.000 granades amb espoleta destinades als Departaments.

Concedint la gran creu del Mèrit Naval blanca al contra-almirall Loruec Honfsen.

Aprovant el reglament dels guardapesques jurats.

Ascendint el capità de fragata senyor Ferran Pérez Ojeda.

Madrid, 16. — La Gaseta publica una disposició per la qual es condiciona l'emigració a determinats països d'Ultramar afectats pel problema dels obrers sense feina. La disposició precisa que s'exhibeixi el contracte de treball per part d'aquells emigrants que pensen dirigir-se als països que s'esmenten.

Les eleccions alemanyes

Madrid. — "La Época", comentant la jornada electoral d'Alemanya, escriu el següent:

"El resultado de la selecciones alemanas no es todo lo satisfactorio que sería de apetecer para el afianzamiento de la paz europea y la solidaridad continental.

Los partidos que salen triunfantes son los partidos extremos, los más propicios a la exaltación.

Es posible que alguna responsabilidad incumba a quienes en otros países mantienen vivo el escrito que presidió las trágicas jornadas de la guerra, pero sea o no así, lo cierto es que los extremistas, siempre peligrosos, ho yse disputan el predominio en las masas alemanas.

Si las elecciones alemanas tienen influencia en la política exterior, será para marcar un alto en el camino de la inteligencia y reconciliación con Francia.

Será difícil ahora continuar con el *locarnismo y, sin embargo,* el problema del Sarre, si ha de resolverse antes del año 35, ha de ser por métodos de concordia. El triunfo del comunismo y del racismo será un constante motivo de inquietud en el interior y será un exponente de recelos en el exterior. Sólo una inteligencia de centristas y socialistas puede ser la solución, y aun así, el instrumento de gobierno resultante no ofrecerá gran consistencia."

ESTRANGER

LA SITUACIO A L'INDIA

Una bomba contra la Direcció de policia de Karatxi

Karachi, 16. — Un desconegut ha llançat una bomba contra la Direcció de policia. L'explosió no ha tocat a ningú. Els perjudicis no tenen importància. No ha estat practicada cap detenció. — Fabra.

La situació a la frontera del Nord-Oest

Simla, 16.—Com sigui que ha desaparegut l'amenaça que representava la concentració de tribus hostils a la regió de Kurran, situada a la frontera del Nord-oest, el Govern de l'India ha enviat al comissari cap de la frontera un missatge expressant el seu agraïment a tots els que han contribuït a obtenir aquest resultat.

També s'anuncia en el dit missatge la supressió dels impostos, per un any, a favor dels habitants de la vall de Kurran que ajudaren al restabliment de la tranquil·litat, i la concessió d'una recompensa consistent en un mes de sou a la milícia de Kurran.

Durant els combats lliurats per a la defensa de la vall, resultaren morts nou milicians i 14 indígenes; a més a més hi hagué 45 ferits.

Les pèrdues de les tribus hostils foren molt més considerables. — Fabra.

L'AERONAUTICA

Un raid Londres-Austràlia

Londres, 16. — El capità Mathews, instructor del Club d'Aviació de Londres, ha sortit a les 6'18 d'aquest matí de l'aeròdrom de Croydon, per tal de realitzar un viatge a Austràlia amb escales. Mathews es proposa batre el rècord d'Hinckler, el qual féu el mateix recorregut en quinze dies i mig.

L'aviador es proposa aterrar aquesta nit a Sofia.

Quatre aviadors més molt coneguts intenten realitzar el mateix raid. — Fabra.

Els accidents a les línies britàniques

Londres, 16. — Prop de la frontera nord-oest de l'India ha ocorregut un accident d'aviació. Ha mort un dels ocupants de l'aparell.

Amb aquest són 31 els accidents que durant el que va d'any s'han registrat a les línies britàniques. El total de morts a conseqüència d'aquests accidents puja a 46. — Fabra.

Les relacions turco-perses

Tehera, 16. — El nou ambaixador turc ha presentat les seves cartes credencials davant el Xà en audiència especial.

Es pronunciaren discursos molt cordials en pro de l'amistat turco-persa.

Entre els governs de les dues nacions s'està examinant l'organització d'una vigilància a la frontera, essent molt probable que un oficial persa sigui agregat al quarter general de les forces expedicionàries turques de la frontera, i que un oficial turc tingui la mateixa missió prop de l'exèrcit persa. — Fabra.

Ha mort a Holliwood "Pere l'Ermità", personatge bíblic

Holliwood, 16. — Ha mort a l'edat de vuitanta anys el cèlebre Duncan Pearce, més conegut per "Pere l'Ermità".

Aquest individu arribà a la meta cinematogràfica fa vint anys i s'installà completament sol, en un turó dels voltants, sense altra companyia que diversos gossos, cabres i d'altres animals.

El seu aspecte patriarcal cridà l'atenció dels directors d'estudis cinematogràfics, els quals el convenceren perquè representés diferents papers en pel·lícules d'assumptes bíblics.

Fa alguns anys que s'havia retirat d'aquest treball, disgustat per no haver-li confiat el paper de protagonista en la cèlebre obra de Tolstoi "Resurrecció". — Fabra.

NO OBLIDEU

Els que aneu a París

que trobareu

LA PUBLICITAT

a tots els quioscos dels Grans Boulevards, de la Place de la Republique a la Madelaine

A la Place de la Bastille.

A la Place de Saint Michel (costat Metropolità)

Al Boulevard Saint Michel

Al Boulevard Sebastopol.

I a tots els grans quioscos de París

Ha estat llançada una bomba contra la direcció de policia de Karatxi

L'ex-president argentí, senyor Irigoyen, continua detingut a bord del "Belgrano"

A la Gran Bretanya hi ha 2.139.571 obrers parats

Es dóna com a segur que el líder socialista prussià Otto Braun presidirà el futur govern de coalició. Els delegats alemanys a Ginebra no seran canviats

L'ASSEMBLEA DE GINEBRA

Apat dels periodistes als membres del Consell

Ginebra, 16. — Durant el banquet ofert pels periodistes que assisteixen a les deliberacions de la Societat de Nacions en aquesta Assemblea, als membres del Consell i al senyor Titulescu, el senyor Henderson, ministre d'Afers estrangers d'Anglaterra, ha fet un calorós elogi del senyor Briand "amb el qual — ha dit — estic identificat respecte els objectius a assolir per al manteniment de la pau, i sols ens separen petites qüestions de mètode".

El senyor Briand ha regraciat el senyor Henderson, i després, adreçant-se al senyor Curtius, li ha dit:

"Tots som naturalment afectes a les nostres pàtries respectives i ningú té la intenció de demanar concessions que siguin contràries al sentiment de patriotisme."

Seguidament ha evocat, amb paraules plenes d'emoció, el record del senyor Stresemann, i ha dit que, per bé que a cada moment hi havia noves dificultats l'esdevenidor de la pau pertany als homes de bona voluntat, generosos i amb tenacitat, entre els quals — ha dit — havem de fer esforços per tal de trobar-nos-hi.

Una ovació inacabable ha acollit les darreres paraules del ministre francès d'Afers estrangers. — Fabra.

Les sessions de l'Assemblea

Ginebra, 16. — En començar la sessió d'aquesta tarda de la Societat de Nacions, ha fet ús de la paraula el senyor Procope, delegat de Finlàndia, el qual ha anunciat que el seu país havia decidit adherir-se a la convenció per a la treva duanera.

Parlant després sobre la idea de la Confederació europea, el senyor Procope ha insistit sobre la necessitat que hi prenguin part tots els països europeus.

Un cop finida l'exposició feta pel senyor Procope, ha parlat el senyor Villegas, primer delegat de Xile, el qual ha dit, entre altres coses, que si la impressió que es desprèn del debat sobre l'actual estat de la S. de N. no pot ésser acollida amb ple optimisme, no cal tampoc tenir un pessimisme exagerat.

Creu que la convocatòria d'una gran Conferència econòmica mundial donaria resultats satisfactoris.

Parla després del projecte de Federació europea i exposa la seva opinió que hi ha un gran interès a prosseguir la generosa iniciativa del senyor Briand.

Diu després que pan-europeisme i pan-americanisme són termes que no s'exclouen l'un a l'altre.

Afegeix que la solidaritat entre les nacions d'Europa s'imposa cada dia més, però que, arribi fins on arribi aquesta solidaritat, no ha d'ésser mai obstacle per a la col·laboració internacional, que fa cada dia més necessària l'estructura del món modern.

Seguidament el senyor Mironesco, delegat de Romania ha reconegut també els esforços realitzats per la Societat de les Nacions d'ençà de la darrera Assemblea, esforços que no han donat el resultat que hom esperava.

Parlant després de les dificultats que s'oposen al desarmament, el senyor Mironesco ha dit que li semblen especialment importants l'agitació comunista i l'antagonisme econòmic.

De caràcter general, ha estimat que el proteccionisme no farà més que agreujar la situació econòmica, la qual constitueix un problema mundial que ofereix ample camp a l'activitat de la Societat de les Nacions.

Parlant de la Unió Europea creu el senyor Mironesco que el millor fóra que l'Assemblea invités els Estats europeus a constituir un Comitè que aportés a l'Assemblea proporcions concretes; però, afegeix, que sia quin sia el procediment, cal imposar la gran idea de la Unió europea.

El senyor Mironesco, acaba dient: "La veritat està en marxa i res la deturarà; la veritat, per a nosaltres, és la lluita per la pau establerta pels Tractats de 1919".

Després el senyor Zaleski, delegat de Polònia, declara que els problemes de la seguretat i del desarmament estan completament lligats, fins al punt que no poden ésser abordats separadament.

Ha posat de relleu que s'han efectuat seriosos progressos en el camí de l'organització de la pau i ha elogiat els esforços realitzats per a harmonitzar els pactes de Ginebra i París.

Després s'ha mostrat partidari de què es reforcin els poders del Consell en el que fa referència a determinades mesures contra la guerra, preventives totes elles.

Ha recordat que el Govern polonès és favorable a una unió europea i ha considerat que per a preparar el *terreny* per a la realització de la gran idea del senyor Briand cal multiplicar els acords econòmics regionals.

Finit aquest discurs, ha parlat el senyor Branco, ministre d'Afers Estrangers de Portugal, el qual ha exposat la part que ha pres el seu país en els treballs de la Societat de Nacions i ha afirmat la fe de Portugal en l'esdevenidor de la Institució de Ginebra. — Fabra.

Ginebra, 16. — En la sessió celebrada aquest matí per l'Assemblea de la S. de N. ha prosseguit la discussió general sobre els treballs realitzats l'any darrer.

El senyor Scialoja, primer delegat d'Itàlia, ha recordat els fins de la Societat de Nacions i ha fet observar que s'ha escomès una empresa que exigeix molt de temps i la qual tot just comença ara.

Ha dit que existeixen encara masses divisions i passions oposades per creure en la possibilitat de considerar la Unió Europea com una realitat pròxima.

Seguidament ha fet ús de la paraula el ministre d'Afers Estrangers d'Alemanya, senyor Curtius.

Els escons eren i les tribunes eren plens de gom a gom.

El senyor Curtius ha començat expressant la seva gratitud pels elogis dedicats a la memòria del senyor Stresemann i ha senyalat les possibles derivacions de la política i de l'evolució internacional.

Ha fet constar que, en relació a la Societat de Nacions, l'actitud d'Alemanya no ha experimentat cap canvi, col·laborant en l'organització de la pau i tots aquells esforços que es portin a cap per *tal d'impedir* una nova guerra, més que per mitjans de repressió, per mesures de caràcter preventiu.

Referint-se a la crisi econòmica que atravessa el món, i que es deu segurament a l'excés de producció i a la baixa experimentada pels preus de les matèries primes.

"Aquesta crisi —ha dit l'orador— Alemanya la sofreix d'una manera *especial*, i això l'ha obligada a adoptar mesures encaminades a protegir la seva agricultura i a assegurar la *seva existència*, dintre el mínimum possible."

Finalment ha recordat les proposicions dels senyors Schober i Graham, encaminades a arribar a una intel·ligència en el terreny econòmic.

Després d'intervenir breument el maharajà de Biskamar, primer delegat de l'India, i el doctor Chao Chu Wu en nom de Xina, s'ha aixecat la sessió a la una, per a ésser represa a dos quarts de quatre.

El projecte de Briand

Ginebra, 10. — Firmada pels representants de 45 Estats ha estat presentada a l'Assemblea de la Societat de Nacions una resolució referent al projecte de Federació europea del senyor Briand.

En la dita resolució s'invita els Governs europeus membres de la Societat de Nacions a què amb el concurs de la secretaria de l'esmentada Societat procedeixin a efectuar una enquesta, de la qual, el memoràndum del senyor Briand i les respostes que en donaren els Governs, han de constituir els primers elements.

Es recorda que si ho estimen oportú poden associar en aquesta enquesta els membres no europeus de la Societat de Nacions, i els Governs europeus que no són membres de la dita Societat.

Acabà demanant que els primers resultats d'aquesta enquesta siguin convertits en proposicions concretes que hauran d'ésser incloses en un informe que se sotmetrà a l'aprovació de la pròxima Assemblea de la Societat de Nacions.

Com que aquesta proposició porta les signatures d'un nombre d'Estats molt superior als dos terços requerits pel Reglament de l'Assemblea, no caldrà discutir-la ni votar-la.—Fabra.

LA BARALLA XINESA

Els nacionalistes anuncien èxits

Xang-Hai, 16. — El Govern nacionalista de Nanquin ha facilitat un comunicat en el qual dóna compte que les tropes nacionalistes han obtingut una gran victòria sobre els nordistes que comanda el general Feng Yu Siang.

Els nacionalistes s'empraren de nombrosos tancs i molt material de guerra. — Fabra.

Vaixells atacats al Yang-Se-Kiang

Washington, 16. — El cònsol general americà a Hankev anuncia que diàriament es realitzen atacs contra els vaixells de guerra i els vaixells mercants americans que naveguen al riu Yang Hse, per part de les forces roges que estan en cinc o sis llocs diversos, tot el llarg del riu.

També han estat tirotejats alguns vaixells francesos, anglesos i japonesos, els quals contestaren amb foc de fuselleria. — Fabra.

LES ELECCIONS ALEMANYES

La impressió a Ginebra

Ginebra, 16. — En els cercles de la S. de N. els resultats de les eleccions alemanyes ha produït gran sorpresa i desconcert, àdhuc en els mateixos delegats alemanys, els quals no dissimulaven que la situació creada pel plebiscit electoral era per a ells molt dificultosa, puix que de fet el Govern estava en minoria.

Els delegats alemanys s'esforçaren en fer veure que les qüestions exteriors han entrat per molt poca cosa en la decisió del cos electoral alemany, el qual s'ha mogut especialment per motius d'ordre interior.

També es feia notar la derrota de Treviranus i del seu partit poc després de les declaracions d'aquell ministre sobre política estrangera.

Generalment hom considera que el nou Govern haurà de formar-se a base dels socialistes, i hom suposava que l'actual canceller de Prússia, senyor Ot Braun, assumiria la presidència del Govern del Reich, com una de les personalitats més destacades i enèrgiques de la Social Democràcia.

De totes maneres, a Ginebra no es consideraven satisfactòries les eleccions de diumenge i es descomptava que el nou Reichstag naixerà amb poques probabilitats de vida llarga.

El Sr. Curtius havia de pronunciar avui un discurs, el text del qual és probable que sofreixi modificacions, vistos els resultats electorals. — Fabra.

Probablement, formarà govern el socialista senyor Braun

Berlín, 16. — Els resultats electorals han produït alguna sorpresa pel que es refereix al triomf dels social-nacionalistes d'Hitler, que ningú no creia que fos tan important.

Oficiosament l'Agència Wolff afirma que en el nou Reichstag hi haurà una majoria més que suficient per a assegurar la continuació de la política exterior d'Alemanya.

La veritable oposició, formada per social-nacionalistes, comunistes i nacionalistes, tot i essent molt important, no tindrà més que 224 diputats. Els partits que actualment sostenen el Govern no tindrien força suficient per a assegurar la situació, per la qual cosa tots els diaris descompten una coalició en la qual entrin en primer lloc els socialistes, tal com va existir durant el gabinet presidit per Hermann Müller. En aquest sentit sona molt el nom del senyor Braun com a cap de Govern, el qual es recolzaria sobre aquesta coalició.

L'ex-ministre Von Raumer ha estat derrotat, com ho ha estat també el general Von Lettow Vorbeck, que el partit conservador presentava per vuit circumscripcions i el qual se suposava destinat a jugar un important paper polític. — Fabra.

Un manifest del partit de l'Estat

Berlín, 16. — Els caps del partit d'Estat han publicat un manifest en el qual denuncien els efectes desastrosos que per a la política i economia del país pot tenir la victòria dels extremistes de dreta i d'esquerra. El manifest acaba invitant els electors a endegar el moviment. — Fabra.

El gabinet d'Imperi

Berlín, 16. — El gabinet de l'Imperi ha celebrat una reunió en la qual fou examinada la situació creada pel resultat de els eleccions.

Després d'un detingut canvi d'impressions, s'acordà prosseguir enèrgicament el programa començat, i sotmetre per a això al nou Reichstag, els projectes que es considerin necessaris.

La data de reunió del nou Reichstag, ha estat fixada per al dia 13 d'octubre vinent. — Fabra.

La política exterior d'Hitler

Roma, 16. — El diputat senyor Goebels, vice-president del partit que segueix les inspiracions del senyor Hitler, ha declarat al corresponsal a Berlín del periòdic "Il Messagero", que confiava que l'aspecte actual d'Europa es modificarà gràcies a una política d'aliança amb els antics adversaris d'Alemanya, especialment amb França.

Respecte d'Itàlia — va dir el senyor Goebels — els llaços d'amistat amb Alemanya han d'estrenye's tant o més que amb França, i esforçar-se a descabdellar les possibilitats d'existència dels dos països, ofegats materialment dintre de fronteres excessivament estretes. — Fabra.

Els delegats a Ginebra, que han estat batuts, no seran canviats

Berlín, 16.—Els ex-diputats del Reichstag senyors Hoetzsch i Von Rheinbaden, els quals figuren a la delegació alemanya que pren part en els treballs de l'Assemblea de la Societat de Nacions, en qualitat de delegats parlamentaris, seguiran en llurs llocs fins que acabin els treballs de l'organisme de Ginebra, a desgrat de no haver resultat reelegits en les eleccions celebrades diumenge. — Fabra.

La gestió del Sr. Curtius a Ginebra

Berlín, 16. — Els diaris de la nit comenten el discurs pronunciat aquest matí pel senyor Curtius a la sessió de l'Assemblea de la Societat de Nacions i coincideixen en remarcar que l'orador no ha fet sinó indirectes al·lusions als resultats de les eleccions generals de diumenge.

Els diaris estan, generalment, d'acord en reconèixer que els resultats no afectaran la política exterior d'Alemanya ni a la situació del país a la Societat de Nacions.

La premsa de la dreta tira en cara al senyor Curtius la poca precisió del seu discurs, des del punt de vista alemany, però es mostren conformes amb l'opinió de què les càrregues per reparacions contribueixen en gran part a les dificultats amb què lluita el Reichstag actualment.

El "Deutsche Zeitung", òrgan racista, diu que el discurs ha d'haver obtingut un bon acolliment a Ginebra. "Es — afegeix — el discurs d'un home d'Estat; però, la majoria del poble alemany, pensa ben diferent." — Fabra.

El Govern es presentarà al Reichstag

Berlín, 16. — La "Gaseta de Woss" comenta el comunicat facilitat a la premsa en acabar la reunió celebrada pel Govern i diu que del comunicat se'n desprèn la seguretat que el Gabinet presidit pel canceller Sr. Brunning té la intenció de presentar-se davant el nou Reichstag, tal com està format actualment. — Fabra.

Catalunya no és una bandera ni república no és una forma de poder moderador. Catalanisme vol dir l'estructuració integrament catalana de la nostra vida personal i col·lectiva; republicanisme vol dir el respecte sincer a la sobirania popular. Sense aquesta base indestructible, qualsevol forma de llibertat nacional, qualsevol aparença de règim republicà no serien res més que això: formes i aparences.

L. NICOLAU D'OLWER

A LA JOVENTUT DE TORTOSA

A PALESTRA!

(De *Vida Tortosina*).

"Som partidaris entusiastes de la catalanització de Tortosa i la comarca. N'hem donat proves. Tampoc som enemics de la formació del front únic catalanista amb el fi de portar a terme, amb major empenta i eficàcia, aquesta tasca. Per això ens afiliàrem a "Palestra" i signàrem el seu manifest.

I el signàrem, a més, perquè som els principis de l'agrupació política a la qual pertanyem—Acció Catalana— ens priven de realitzar cap acció convergent amb aquells sectors d'opinió que no treballin pels ideals de llibertat, de democràcia i de república, cosa que impedia el contacte legal amb els catalanistes monàrquics per a treballar únicament per Catalunya, per Tortosa i per la Cultura, i per altra part jutjàvem força convenient l'actuació patriòtica i educadora conjunta de tots els catalanistes tortosins al marge de la política, i aquest és l'ideari de "Palestra", vàrem creure que adherint-nos-hi contribuïem a la constitució del front únic esmentat sense faltar als deures d'Acció Catalana. Actitud, ens sembla, fàcil, lògica, clara i digna.

Hem d'afirmar que teníem l'esperança que a "Palestra" hi acudirien bentost els nombrosos catalanistes de la nostra ciutat. Doncs bé: no ha estat així. A "Palestra" s'ha aplegat tan sols—deixeu-m'ho apuntar immodestament—una minoria selecta i coratjosa.

No defallim ni maldem, no obstant, perquè no hagin vingut encara. Mes ens dol que amb idèntic objecte de "Palestra", però prescindint d'ella, es vulgui reunir, amb palesa inhabilitat, per mitjà d'un pacte, els diferents grups polítics catalanistes, i "Palestra" amb ells! Pacte que resulta pràcticament irrealizable en tots aspectes, puix que ni a "Palestra" li és possible de col·laborar amb elements polítics ni aquests poden arribar a coincidir per complet, ja que, segons hem assenyalat en començar, no ho permeten els principis fonamentals d'una de les parts interessades.

Enfront de tals viaranys tortuosos hi ha el camí recte i el terme gloriós de "Palestra". Als qui lleialment desitgin establir el front únic—per Catalunya, per Tortosa i per la cultura—no els cal dubtar ni pactar tanmateix. A "Palestra"!

Tot allò que es faci més serà, a judici nostre, fomentar el confusionisme, l'equívoc i la indecisió, en un moment en què són necessàries, potser com mai, la sinceritat, la diafanitat i l'activitat més grans.

F. MAYOR I DOMINGO."

El nostre catalanisme irreductible és la raó suprema d'existència del nostre agrupament

(Del manifest d'Acció Catalana de 3 de març de 1930)

ELS AMICS DE LA PUBLICITAT RETENEN CURIOSAMENT ELS NOMS DE LES CASES QUE HI ANUNCIEN

ELS ESPORTS

CICLISME

CURSA CICLISTA A ARENYS DE MAR

La Unió Esportiva Arenys, amb motiu de la inauguració oficial de la seva secció ciclista, ha organitzat per al dia 21 del corrent, a les deu del matí, la següent carrera, d'acord amb els reglaments de la U. V. E.:

Arenys de Mar, Arenys de Munt, Collsacreu, Vallgorguina, Sant Celoni, Villalba Sasserra, Llinàs, Can Bordoy, Dosrius, Argentona, Mataró, Llavaneres, Caldetes i Arenys.

La sortida serà al davant de les Cases Consistorials i l'arribada al carrer de Josep A. Claver, davant de l'Ateneu Arenyenc.

Diverses entitats, cases comercials i grups d'aficionats han ofert valuosos premis, que seran exposats a la casa Badosa (Rambla del Bisbe Pol, 22). També es donaran als primers guanyadors quantitats en metàl·lic que ha ofert la Unió Esportiva Arenys.

Al cim de Coqsacreu hi haurà una prima, donada per diversos socis de l'entitat.

Per a inscripcions, dirigir-se al local de la U. E. Arenys (nAdreu Guri, 23).

LA CARRERA DEL PRAT

Per la carrera ciclista totes les categories que organitza l'element esportiu del Prat amb motiu de la festa major, s'ha convingut el següent circuit:

Prat, Hospitalet, Cornellà, Gavà, Begas, Vilafranca, La Granada, Capellades, Vallbona, Piera, Masquefa, Martorell, Sant Andreu, Pallejà, Molins de Rei, Sant Feliu, Sant Just, Cornellà, Hospitalet i Prat (145 quilòmetres).

Fins ara les impressions són molt bones. S'ha entrevistat la Comissió amb els corredors Canyardo, Montero, Sanç, Albinyana, Ponç, Tubau, Maurel, Buissant, Telmo, Sènon, Capdevila, Aubalat i d'altres, els quals han assegurat llur concurs.

BOXA

AVUI AL "NUEVO MUNDO"

Aquest vespre al "Nuevo Mundo" se celebrarà una reunió pugilística, en el programa de la qual figuren els següents combats:

Matchs a 4 rounds:
Zannuy-La Plata.
Boira-Safont.
A 6 rounds:
Mir-Oller.
Terrers-Molina.
A 8 rounds
Blanch-Rosselló.
A 10 rounds:
Monllor-Ben Yusuf.

NOVES

Aquest vespre, a París, Gavaldà, excampió de França dels welters, serà acarat a Laffinerar. A la mateixa vetllada, Frédéric reapareixerà, després de la seva desfeta a mans de Tarsin, davant de Cranc.

— El boxador anglès Kid Berg ha estat portat als Tribunals dels Estats Units per la senyoreta Sofía Lerry, la qual li demana 50 mil dòlars d'indemnització per haver-se desdit de la paraula de casament que li havia donat. Kid Berg afirma que ell no donà tal paraula.

— Tom Heeney, després d'una sèrie ininterrompuda de desfetes, s'ha pogut adjudicar una victòria per punts a Pittsburg davant d'un boxador no gaire conegut.

— Kid Francis, acarat darrerament a Harry Forbes a Nicago, s'adjudicà la decisió per punts en deu represes.

— Dissabte passat a València, Martínez d'Alfara vencé Delarze per punts en deu rounds.

— A L'Havana, Ignasi Aza s'adjudicà una decisió per punts damunt Sammy Baker.

En la mateixa reunió boxaren Oroz i Martínez Fost, els quals eixiren, respectivament, vencedors de Ramos i Canales.

AL BOXING SPORT CLUB

Rodríguez venç per k. o. a Sanz

Davant una gran concurrència se celebrà a la Sala Ideal una interessant vetllada organitzada pel Boxing Sport Club, en la qual figurà com a combat final Rodríguez-Sanz. Guanyà el primer per k. o. en el primer round.

En el combat anterior els pesos mig-fort amateurs Isidro, del Boxing, i Llorenç, del Catalunya, varen fer un combat formós, en el qual vencé amplament per punts Isidro. Els altres combats donaren els següents resultats:

Prades II (Firpo) venç per punts a Honrrubia (Boxing).

Fernàndez (Palace) perd per punts davant Vilanova (Boxing).

Català (Barceloneta) va fer match nul amb Ubeda (Boxing).

Ferrer (Palace) abandonà davant Abat (Boxing).

Bosch (Catalunya) va fer match nul amb López (Boxing).

Per a la pròxima vetllada que el Boxing Sport Club organitza per al dissabte, dia 20, al local del Saló Ideal (Corts, 386, davant les Arenes), probablement hi prendrà part Rodríguez (que en la vetllada passada va vèncer rotundament per k. o. a Sanz) contra un contrincant de categoria, i com a final, la gran revenja entre els pesos mig fort amateurs Badal, vencedor del professional Rosselló, contra el dur puncheur Isidro.

SOLTS OFICIOSOS SANÇ-GRIFOL PER AL CAMPIONAT A BADALONA

Els organitzadors del Palace Sporting Club, per tal que el campionat de Catalunya no se celebrés en privat, com semblava que anava a disputar-se, arran de la juguesca entaulada entre els menagers dels Boxadors Sanç i Grifol, oferiren una important bossa per posar en peu aquest combat en una vetllada del Nou Món; però, pel que es veu, l'ofeniment ha arribat massa tard, si és que no ha servit per a posar un preu a aquest campionat, puix que el campionat de Catalunya, que detenta Robert Sanç, serà posat en joc, per aquest, davant Grifol, dissabte, a l'Ateneu Obrer de Badalona.

El manager de Sanç deu estar molt segur de la forma del seu poulain, puix que tenint intenció, segons deia, de celebrar-lo en privat, al Poblet Boxing Club, que és el Club al qual pertany Sanç, hom no comprèn ara que hagi signat per a disputar-lo a l'Ateneu Obrer de Badalona, on, davant un públic completament partidari de Grifol, forçosament es veurà coaccionat.

El Poblet Boxing Club per a aquest dia organitzarà un servei d'autòmnibus per als seus socis i els aficionats de Barcelona que vulguin presenciar aquest combat, considerat per a Sanç com una perillosa prova en la qual pot deixar el campionat tan brillantment conquerit al de Badalona.

Carnet de l'excursionista

MINYONS DE MUNTANYA DEL C. E. JOVENTUT CATALANA

Avui, dimecres, tindrà lloc a l'estatge del C. E. Joventut Catalana la inauguració de la II Exposició de Treballs Manuals dels Minyons de Muntanya. A l'acte hi assistirà En Josep M. Batista i Roca.

El Consell de caps convida tots els socis de l'entitat i les altres seccions de M. de M. a visitar-la i a assistir a l'acte de la inauguració. Aquesta se celebrarà a les deu del vespre.

L'exposició de referència es podrà visitar cada dimarts i divendres, de les 9'30 del vespre a les 11, i els diumenges d'11 a 1 del matí i de 5 a 8 de la tarda.

AVIACIO

VOL SENSE MOTOR

La reunió celebrada diumenge passat a l'aeroport per la secció de vol a vela de l'Aero Club Barcelona va assolir, com era d'esperar, un veritable èxit.

Un grup nombrós d'aficionats va fer pràctiques durant tot el matí, exercitant-se en el vol planejat en terreny pla. En total, van fer-se trenta-nou llançaments, tornant en el conduiment del planejador la senyora Elena Sáez i els senyors R. Quintana, A. Ponç, A. Gràcia, J. Bonquet, C. Soler, A. de Vizcaya, E. Sàinz, D. Falcon, E. Lluch i A. Constantino.

Els vols — fets sense haver de lamentar cap contratemps — van ésser presenciats per nombrosos espectadors.

NAUTICA

UNIO NAUTICA BARCELONA

Amb la proximitat del nou període d'activitat nàutica de les nostres entitats, hom hi nota gran animació i el desig que la temporada que va a començar sigui bella en manifestacions i doni una nota brillant de llur vida i llurs entusiasmes.

Amb aquest motiu la Unió Nàutica de Barcelona ja s'ha preocupat de les seves primeres organitzacions. I a tal efecte anuncia regates a vela per yatchs de totes les sèries i una altra per a balandres mixtes i canoes a motor.

Per al dia 26 d'octubre té projectat:

Una regata per a sèrie Hispània classe U. Dues copes i dos objectes d'art.

Una regata per a yatchs de sis metres fórmula 1926. S'atorgarà als vencedors una copa i un objecte d'art.

Una regata per a yatchs de la sèrie de vuit metres. Una copa i un objecte d'art.

Aquestes regates constaran d'una sola prova.

Per al dia 2 de novembre anuncia la celebració d'una regata de regularitat per a canoes automòbil i yatchs mixtos, per a la qual es destinen dues copes i dos objectes d'art.

Aquestes organitzacions seran lliures per a tots els clubs de Barcelona.

Ens consta que l'anuncia d'aquestes regates ha merescut un bon acolliment per part dels yatchments barcelonins, i que s'espera una nodrida participació en les dites regates.

FUTBOL

EL DIA 24, EL GRAN PARTIT CENTRE - CATALUNYA

ZAMORA A L'EQUIP MADRILENY

Vuit dies justos falten per a la celebració del gran partit entre els equips representatius de Castella i Catalunya.

La Federació Catalana de Futbol, tenint en compte la desqualificació que pesa sobre l'Estadi, per part de la Federació Catalana d'Atletisme, no ha volgut organitzar l'esmentat partit a la gran installació esportiva de la ciutat de Barcelona, avui dia convertida en una mena de circ eqüestre. L'Estadi, indubtablement era un bon marc, per a tan gran partit. Sense l'Estadi però, a Barcelona encara tenim un magnífic camp a Les Corts, on donades les circumstàncies especials en què es troba l'Estadi, era el lloc obligat per a celebrar-hi el gran partit de seleccions.

Catalunya i Centre, o Centre i Catalunya—digueu-ho com vulgueu—no han vist amidar-se cap dels seus representants d'ençà d'aquells cèlebres partits semi-finals del Campionat peninsular, en els quals l'Espanyol de Barcelona fou eliminat per la mínima diferència.

El futbol de Castella, en diversos dels seus representants ens ha mostrat repetidament la seva vàlua. Ha disputat a Bascònia i Catalunya la supremàcia peninsular. L'ha aconseguida mai? Potser sí, alguna vegada. Recordem el partit final del Campionat peninsular celebrat a l'Estadi de Barcelona, i constatarem com si no va mostrar-se superior almenys va mostrar-se d'igual vàlua que el seu vencedor que ho fou per la mínima diferència.

I aquesta potencialitat del futbol castellà cal esperar que amb la nova adquisició de Zamora haurà augmentat en molt... i la nostra, potser haurà minvat.

De molts anys ençà els nostres seleccionadors, quan havien de seleccionar l'equip representatiu de Catalunya, tenien més o menys mals de cap en escollir defenses, mitjos i davanters, menys porters. Sabien a ulls clucs que calia cercar a Zamora. I el lloc que ell ocupava era el que menys costava de seleccionar.

Enguany però, per primera vegada, des de molts anys ençà, els nostres seleccionadors tindran feina i bona en escollir porter. Zamora s'ha traslladat a Madrid i defensarà per primera vegada també el marc dels madrilenys.

Ara seran ells, doncs, el que no tindran feina a cercar porter.

Zamora jugarà contra els colors que tantes vegades ha defensat. Heu-vos ací, doncs, un dels motius extraordinaris que han de contribuir a fer del Castella-Catalunya de dimecres vinent, el més interessant de tots els que se celebren entre seleccions de federacions.

Un partit de seleccions ja sabem el que pot donar de si. No ens pot oferir, com és natural, cap gran joc de conjunt. Però sí, ens pot mostrar la gran potència de les seves individualitats i la forma actual de la tècnica que cadascun dels equips representarà.

* * *

El caire més simpàtic però, i alhora més interessant del gran match que el dia 24 se celebrarà a Les Corts és, sens dubte, el que li han donat els organitzadors, de benefici a favor de la futura Mútua esportiva, de la família del dissortat jugador de l'A. d'A. O. de Vilanova, Gimeno i Asil de Sant Joan de Déu.

Aquest caire benèfic del match, és el que tant com l'interès futbolístic, ha d'atraure a Les Corts la gran quantitat d'esportius de les grans solemnitats.

Serà el primer partit oficial de la nostra selecció en l'actual temporada. I serà, sens dubte també, la primera gran solemnitat de l'any.

J. M.

ASSEMBLEA D'ARBITRES

El Col·legi Català d'Arbitres de Futbol Associació celebrarà la continuació de l'Assemblea general ordinària, suspesa el dia 13 per l'avançat de l'hora, demà, dijous, dia 18, al mateix local del carrer de Sant Pau, núm. 83, pral, a les 21.30 hores de primera convocatòria, i a les 22 de segona.

El que es fa avinent i que es donin per convocats tots els seus afiliats col·legiats per a la temporada 1930-1931.

El futbol a les comarques

Casal dels Esports, 2 - Pàtria, 1

Diumenge passat va començar la temporada futbolística el Casal dels Esports, desplaçant el seu equip a Arenys de Munt, per efectuar un encontre amb el F. C. Pàtria, d'aquella localitat, als quals van guanyar per 2 a 1, després d'un partit dur, però jugat amb tota correcció per totes dues parts.

Els gols del Casal foren obtinguts, el primer en una ramatada oportuna de Chritin, en parar el porter del Pàtria una pilota dificultosa, i el segon l'obtingueren en un còrner en rematar Zambrano un precís cop de cap.

L'encontre fou arbitrat molt imparcialment per En Manuel Bayés, qui arrenglerà els equips així: Marti, Riera, Paituvi, Prats, Hernàndez, Ribes, Soler, Salvà, Roquet, Solà i Carrasco, pel F. C. Pàtria, i Farrerons, Caparrós, Parera, Bartomeu, Garriga, Draper, Bofill, Chritin, Calatayud, Zambrano i Coll pel Casal dels Esports.

A LLAGOSTERA

C. D. Cassà, 2 - Penya La Nau, 3

Llagostera. — Davant de molta concurrència tingué lloc aquesta partit, el qual, a causa del temps, no es pogué acabar.

El partit fou una marcada superioritat dels de la Penya, sense, però, tenir una de les seves millors tardes. Es jugà amb ànim, però no amb molta ciència.

Cal esmentar que l'extrem dreta, Juan, pren cada dia més relleu, i fou l'autor moral de dos gols. Clara marcà el gol de la victòria.

El Cassà causà bona impressió i marcà dos punts, obra de Mateu i de Tarrés.

Eren els equips:

C. D. Cassà: Cavarroques, Ros, Planes, Caselles, Guart, Xifré, Turrò, Tarrés, Pasqual, Mateu i Forgues.

U. E. Penya La Nau:

Torrent, Sais, Soler, Maimí, Oliveres, Grau I, Juan, Rigau, Clara, Grau II i Tarinos.

El futbol amateur

C. E. Sabadell, 3; Horta, 0

Amb motiu de la festa major d'Horta, jugaren un partit amistós el primer equip del C. E. de Sabadell amb el local, veient-se el camp força animat. El partit fou ben notable, ben vistós i amb molta empenta, sense decaure els ànims d'uns i altres.

El resultat, guanyat pel mínim de gols pel Sabadell, demostrà palesament que els locals són temibles, i de no haver estat el davanter centre Roca haurien guanyat els blancs.

Dels de Sabadell, Massip, Gràcia i Quevet els millors. De l'Horta, Campmany. Boyé: destacà d'una manera especial l'extrem esquerra Graells, que demostrà saber el que és joc i ciència en el futbol.

El públic, satisfet del resultat, elogià tots dos equips, que saberen mantenir l'entusiasme durant tot el partit.

NATACIO

DE LA V TRAVESSIA DEL PORT DE BARCELONA

El Club Natació Athletic, organitzador de la prova, a petició de molts nedadors afiliats a Clubs, i que en l'actualitat presten el seu servei militar, ha ampliat el reglament de la prova, com segueix:

"Apartat addicional a l'article 4 del Reglament de la V Travessia del Port de Barcelona, nedant:

c) Els nedadors afiliats a un Club federat i que al mateix temps es trobin en situació de servei militar, en actiu, puntuaran pel club a què pertanyin i pel Regiment que representin.

Aquesta puntuació serà valedora per a la classificació individual; per a la d'equips de cinc nedadors, tant de clubs com militars i mariners, i per a la Challenge Duran."

Per a major claredat en la classificació, els nedadors que es trobin en aquest cas, solament els serà donat un número d'inscripció, i ells hauran d'indicar al seu club, en el moment de fer llur inscripció, el regiment o la dotació per la qual també prenguin part a la prova, i el club, així mateix, ho haurà de fer constar a la llista d'inscripció.

Ahir van quedar tancades les llistes d'inscripció.

Encara que en el moment de redactar aquesta nota no s'havien rebut encara totes les inscripcions, per les impressions rebudes, sembla que enguany es batrà novament el rècord, encara que no de molta diferència.

A despit, com dèiem anteriorment, de no haver-se rebut moltes inscripcions, el nombre d'inscrits arriba quasi als quatre-cents.

S'han rebut en ferm les inscripcions de l'Associació Sallentina de Cultura Física, Olímpic Club, Llevant Futbol Club de València, Regiment d'Artilleria de Muntanya núm. 1, Aeronàutica Naval, Club Natació Guíxols, Regiment de Jaén, L. Regiment d'Artilleria a Peu, Batalló de Muntanya número 1 i el Club Femení i d'Esports.

Manquen rebre encara les inscripcions del C. N. Barcelona, Barceloneta Amateur de Natació, Club Natació Banyoles, C. N. Arenys, Pop de Badalona, Cl. N. Badalona, Gimnàstic Mataroní, Penya Esportiva Olimpo, Club Nàutic de Tarragona, etc.

També han promès llur participació a la prova, el C. N. Tiburó, C. N. Mediterrani, tots dos de València.

El Club Natació Athlètic també, per la seva part, està activant les seves inscripcions, que, segons sembla, seran força nodrides.

La llista de premis, a jutjar pels que fins ara s'han rebut, sembla que serà molt crescuda.

Fins aquest moment, es compta amb els següents: Copa del Rei, premi dels Banys Orientals, Copa Banys de Sant Sebastià, premi Acció Catalana de la Barceloneta, premi dels Cellers Bataller, medalla d'argent d'"El Mundo Deportivo", dos vestits de bany Jantzen, copa del nen Marius Huerta, copa de "La Correspondència", de València, premi dels senyors oficials del Primer Regiment d'Artilleria de Muntanya, premi de la Societat Anònima "Gillette", copa del Trio Fantàstic, Copa del Boxing Club Barceloneta, copa dels germans Zaragoza, copa del senyor Sierra, fill, copa de la Federació Espanyola de Boxa, copa d'En Tomàs Palmada, i copa dels tallers gràfics Arnau.

Aquest any, com l'anterior, l'espigó de l'Escullera resultarà petit per arrenglerar tan gran quantitat de nedadors.

Com ja es va fer l'any passat, els nedadors s'hauran d'arrenglerar en dues fileres. La primera es compondrà dels qui, per llur prompta inscripció els hagi correspost número més inferior, i els altres formaran la segona.

També enguany es marcaran a la paret de l'espigó els números indicant com i on s'hauran de col·locar els nedadors.

Demà apareixeran les llistes amb els números que a cada nedador li hagi correspost. Per aquest motiu, el C. N. Athlètic no es podrà fer càrrec de les inscripcions que durant tot el dia d'ahir no s'hagin rebut, ja que això entorpiria la bona marxa de l'organització.

MOTORISME

MOTORISTA CLUB BARCELONA II CARRERA DE COSTA A VALLVIDRERA

Al sol anunci de la pròxima celebració d'aquesta carrera, són diversos els corredors amateurs que ja han sol·licitat el reglament per al seu estudi i expressat llur desig de prendre part a la dita carrera. De moment han formulat ja llur inscripció en la categoria amateur, Viking sobre Dunelt 250 c. c., i en la categoria lliure, J. Baliarda sobre Dunelt 250 c. c.

L'esplèndid estat de la carretera i la importància dels premis a concedir, tant en la categoria amateur com en la lliure, i entre els quals cal assenyalar la magnífica copa d'argent oferta per la casa "Martini Rossi", contribuiran, sens dubte, a sobrepassar els rècords establerts en la passada carrera.

Vària

PUTTING-GOLF A SITGES

Diumenge passat, davant d'una nombrosa concurrència se celebrà el partit individual de Putting Golf, per a senyors i senyores en el qual es disputà el Campionat de Sitges.

Els guanyadors reberen els premis de mà de l'Excm. senyor comte de Güell.

El primer premi "senyors" Copa Ajuntament, fou atorgat al jove Antoni M. Muntanyola. Primer premi "senyores" a la senyoreta Antonieta Puig.

Segon premi. Copa Bassols al jove Fin Llopart. Segon premi "senyores". Copa Planes a la senyoreta Carme Sierra.

Tercer premi "senyors", Copa Sierra, al jove Ferran Casanoves. Tercer premi "senyores" a la senyoreta Dolors Puig.

Quart premi senyors", copa Chaté, al jove Joan Ferrater i Copa Robert a la senyoreta Eugènia Yexerri.

Informació universitària

VISITES

Han visitat el rector el sotsdelegat del Treball, el marquès de Vilanova i Geltrú, el doctor Alcover i una Comissió d'estudiants.

EXAMENS

Han començat els exàmens de la convocatòria de setembre a les Facultats de Farmàcia, Medicina i Ciències.

Dissabte vinent, dia 20, començaran els de la Facultat de Dret.

TITOLS DE BATXILLER

El Rectorat ha despatxat els títols de Batxiller Universitari següents:

En la Secció de Ciències, a favor de Josep Albertí, Esteve Amengual i Joan Domènech.

A la Secció de Lletres, a favor de Doroteu Bono, Francesc Gorall i Guiu Petricolone.

MATRICULES D'HONOR

El Rectorat ha concedit les següents matrícules d'honor: Joaquim Boronat, Josep Serrano, Joan Gutiérrez, Ramon Llinàs, Francisca Nadal, Francesc Boixeda, Damiana Zaragoza, Ignasi Sala, Carles Pol, Ramona Vidal, Nicolau Magrinyà i Josep M. Pigem.

LA MATRICULA DE LES ESCOLES OFICIALS

El president accidental de la Junta local de Primera Ensenyança, regidor August de Rull, fa públic, perquè arribi a coneixement dels mestres nacionals d'aquesta capital, que la matrícula dels alumnes de les escoles que regenten ha de fer-se totalment a les oficines centrals establertes al Passeig de la Indústria, números 9 i 11, i que no poden admetre a la seva escola absolutament cap alumne, ni dels que assistien al curs passat, que no hagi estat admès prèviament per la presidència de la Junta, després dels tràmits reglamentaris.

Cultura

LES CLASSES DE L'ASSOCIACIO DE COMPTABLES DE CATALUNYA

Les classes de preparació i ampliació comptable que l'associació de Comptables de Catalunya ha acordat implantar per a tots els seus associats, seran donades al seu estatge social (Avinyó, 29, pral.), d'acord amb el següent programa:

Català: dimarts i dijous, de vuit a nou del vespre.

Castellà: dilluns, dimecres i divendres, de set a vuit del vespre.

Taquigrafia: dimarts i dijous, de set a vuit del vespre.

Aritmètica Comercial: dilluns, dimecres i divendres, de vuit a nou del vespre.

Càlcul financier, amb nocions d'Algebra: dimarts i dijous, de set a vuit del vespre.

Comptabilitat: dilluns, dimecres i divendres, de set a vuit del vespre.

Comptabilitat d'empreses: dimarts i dijous, de vuit a nou del vespre.

Geografia econòmica: dilluns, dimecres i divendres, de vuit a nou del vespre.

Dret Mercantil, amb nocions d'Economia: dilluns, dimecres i divendres, de set a vuit del vespre.

Dret Fiscal: dimarts i dijous, de set a vuit del vespre.

Francès (primer curs): dimarts i dijous, de vuit a nou del vespre.

Francès (segon curs): dilluns, dimecres i divendres, de set a vuit del vespre.

Anglès: dilluns, dimecres i divendres, de set a vuit del vespre.

Alemany: dilluns, dimecres i divendres, de vuit a nou del vespre.

Ultra aquestes classes, el Consell pensa començar, entre d'altres, cursets sobre Organització i Tècnica de negocis, Publicitat, Transports, Mercologia, etc.

L'horari i les condicions seran fetes públiques oportunament.

Totes aquelles persones que s'interessin per les esmentades classes, es poden dirigir a la Secretaria de l'Associació, tots els dies feiners, de vuit a deu del vespre, on els seran facilitats els informes que siguin necessaris sobre les susdites classes.

CONCURS DE LECTURA I ESCRIPTURA

Integrat per representants de la Societat Choral Unió Santcugatenca, Sindicat d'iniciativa per a l'embelliment de Sant Cugat, Centre Republicà Federal, "Sembrador" (periòdic) i Penya esportiva Dandys, s'ha constituït un Comitè per a dur a terme la celebració del concurs de lectura i escriptura que ha organitzat l'Agrupació d'Acció Catalana de Sant Cugat del Vallès, per a nois i noies d'aquella vila.

Una ponència del dit Comitè ha visitat els mestres i mestresses, així com també les religioses dedicades a l'ensenyament, i arreu ha recollit molt bones impressions. Ha estat fixada la data del dia 26 del mes entrant per a la celebració del concurs.

OBERTURA DE MATRICULA

A la Unió Industrial (Alt de Sant Pere, 24, primer pis), ha quedat oberta la matrícula de les classes que la dita entitat sosté, per a les següents assignatures, que començaran el dia primer d'octubre.

Primer i segon curs de Teoria de teixits i dibuix en quadrícula per als teixits, per N'Anton Requesens, assessorat per En Miquel Travaglia.

Dibuix aplicat al teixit, per En Frederic Ferreter; i

Llengua francesa, pel professor senyor Arch.

Per a matrícules i programes, a la Secretaria de la dita entitat, tots els dies feiners, de vuit a nou del vespre.

CONFERENCIA CIENTIFICA

A l'Ateneu Enciclopèdic Popular demà, dijous, a les deu de la nit, el doctor Manuel Dolcet donarà una conferència sobre el tema "Missió social del metge".

Les Arts

PREPARATIUS PER A L'ADJUDICACIO.

L'organització Joan Merli, que consisteix en aplegar un nombre d'amics de les arts els quals mitjançant el pagament d'una quota mensual de vint-i-cinc pessetes tindran dret a rebre anualment dos quadros de pintura a l'oli o dues escultures en terra cuita en adjudicació pública, ha entrat en el seu sisè mes de funcionament, és a dir, que, a partir de la fi d'aquest mes, tots els subscriptors de la dita organització tindran dret a rebre l'obra que els pertoqui pel primer mig any.

I, en efecte, l'adjudicació corresponent a aquest primer mig any tindrà lloc dins la segona quinzena del mes d'octubre vinent, havent començat ja els preparatius.

Són en nombre considerable les obres que ja hi ha a punt, de qualitats artístiques notables, de tamanys habituals, etc. L'èxit és ben segur comptant sobre el valor artístic de les obres que entraran en aquesta adjudicació.

GALERIA AVINYO

El mes que ve s'inaugurarà una nova sala d'exposicions, que s'està installant al carrer d'Avinyó i durà per nom Galeria Avinyó. Ultra la sala d'exposició, aquesta nova Galeria es dedicarà a la venda de colors a l'oli, teles, bastidors, marcs, etc.

GALERIES LAIETANES

Aviat tindrà lloc als salons de les Galeries Laietanes la temporada d'exposicions de Tardor en pintura i escultura de renomenats artistes.

A més, n'hi tindran lloc algunes d'art contemporani espanyol dels grans mestres de la pintura catalana, d'obres no conegudes pel públic.

L'Apèndix del Dret Català i els censataris

Una nombrosa comissió d'advocats i arquitectes, en companyia de la Junta Directiva de l'Associació de Censataris, visitaren ahir el senyor president de la Comissió de l'Apèndix del Dret Català al Codi Civil d'Espanya, a fi i efecte de lliurar-li un exemplar del projecte d'Apèndix amb les observacions que creuen pertinents.

Entre el senyor Maluquer i els visitants (senyors Sellés, Bassa, Duran Canyameres, Soler, Homet i Estadella) es va establir un diàleg molt afectuós sobre matèries emfitèutiques.

Catalunya

Fets diversos

Accidents de circulació

Dissabte passat, degut al mal estat de la carretera de Cardona, un automòbil de la Companyia Galtanegra, en passar pel lloc conegut pel Vals del Cortès, en avençar un carro que passava en la mateixa direcció que l'auto, hagué d'arrambar-se molt a un costat, li va fallar el terreny i caigué al fons d'un barranc després de donar una volta de campana.

L'automòbil anava ple de passatgers, degut a escaure's diumenge la festa major de Cardona i de Callús.

Tan aviat com tingueren notícia de l'ocorregut, acudiren al lloc de l'accident les ambulàncies de Manresa i Súria, les quals portaren els ferits a l'Hospital de Manresa. D'altres ferits foren portats a Súria i a Cardona.

Els ferits més greus foren una dona anomenada Soledat Cardona, de 45 anys, i dues filles seves, Palmira i Assumpta, de set i onze anys, respectivament.

—o—

Al quilòmetre 6 de la carretera de Reus a Montblanc va caure de la cavalleria que muntava Josep Galindo Borràs, de 42 anys, veí de Ginestà, i es causà una ferida al cap i forta commoció cerebral.

L'accident fou degut a haver-se espantat la cavalleria en passar dos camions.

Ingressà a l'Hospital.

—o—

Al quilòmetre 58 de la carretera d'Olot a Sant Joan de les Abadesses, toparen els automòbils números 35994 i 35696, conduït el primer per Teodor Ermengol i el segon per Enric Regult.

Resultaren lleument ferits Miquel Armengol i Bonaventura Inves, que anaven com a passatgers en el darrer cotxe.

Un guardabarrera mort pel tren

Al pas a nivell de la carretera de Reus a Valls, el guardabarrera Antoni Morenes Pomés, de 52 anys, fill i domiciliat a Valls, en passar d'una banda a l'altra de la via ferrada per tal de posar les cadenes, fou agafat per un tren i morí instantàniament.

Avisats pel maquinista del combol, acudiren al lloc del succés les autoritats i el Jutjat de guàrdia, que ordenà l'aixecament del cadàver i el seu trasllat al cementiri, per tal de practicar-li l'autòpsia.

Agressió a Fatarella

Al poble de la Fatarella, on es celebra la festa major, es produí un gran escàndol per haver agredit Josep Fernàndez Martí, de 22 anys, el seu convei Francesc Ruiz, de 24 anys.

Incendi a Santa Coloma de Farnés

A Santa Coloma de Farnés es declarà un incendi a la casa número 4 de la Plaça de la Constitució, i es cremà part de la planta baixa, destinada a espardenyaria, propietat d'Emili Palagós Pujol.

Les pèrdues es calculen en unes 5.000 pessetes.

Accident a Tarragona

Ahir al matí, al barri marítim del Serrallo un individu anomenat Banús, que corria pel carrer, ensopegà amb el nen de cinc anys Joan Rillo Salvador, i el féu caure.

La dissortada criatura resultà amb commoció cerebral.

Aquest número ha passat per la censura governativa

AUTOMOBILISTA
Ja s'han apujat els preus dels neumàtics. Consulteu preus a
J. López Llausàs
abans de comprar els vostres NEUMATICS?
BALMES, número 126 Telèfon número 74755

CATALUNYA

VALLS

Els advocats vallencs. - L'Escola del Treball - Restauracions a la parroquial de Sant Joan. Aplec - La verema

Han estat repartits entre els advocats de la nostra ciutat exemplars del projecte de codificació del Dret català, sotmès ara a informació dels elements juristes, i després a estudi del Govern.

Els advocats locals s'han reunit i tornaran a fer-ho aquesta setmana, per si fos convenient formular esmenes que corresponguin a característiques de la nostra contrada.

— L'Escola del Treball ha fet públic el pla d'estudis del curs 1930-31, pròxim a inaugurar-se.

Comparat amb el de l'any passat és més complet.

Ha cridat l'atenció el fet que el Patronat de l'Escola hagi posat en la secció d'"Estudis Generals" lliçons d'"Educació física" a càrrec del sergent que també dirigeix ací allò que implantà la Dictadura amb el nom —ens sembla—de "Educación ciudadana".

Ningú no trobarà cap inconvenient que els alumnes, cada diumenge, es lliurin a exercicis físics. Cal vigilar, però, que siguin els més adequats; no aquells sobre la implantació dels quals es formularien reserves ben fonamentades.

— L'Ajuntament acordà fer constar el sentiment de la Corporació per la mort del senyor Indaleci Castells i Oller.

"La Crònica de Valls" — periòdic que el difunt va dirigir durant 25 anys — ha dedicat el número d'aquesta setmana a la memòria del seu fundador.

— A l'església de Sant Joan hom continua els treballs de neteja de les parets.

El senyor Ignasi Mallol i un element tècnic de Barcelona han vingut a estudiar la possibilitat de restaurar el retaule major i el cost aproximat de l'obra.

Aquesta iniciativa del senyor arxiprest ha produït bon efecte; car esgarrifa de pensar la desgràcia que representaria la realització de la reforma encarregada a elements com els que acaben de fer-la a l'altar barroc de Sant Francesc Xavier.

El retaule major de Sant Joan és, dins el seu estil, potser el més bell exemplar de Catalunya. Si amb una restauració barroera hagués de sortir perjudicat, valdria més deixar-lo en l'estat actual.

No dubtem que també seran protegides les pintures de mossèn Jaume Pons de qualsevol pensada com la que ha malmès les de l'altar de Sant Francesc.

— El Sindicat i la Societat Agrícoles han començat les operacions de transformació de la verema.

Alguns particulars que es precipitaren a veremar es troben que els raïms no tenen la maduresa convenient i que la graduació és baixa.

Com cada any, presenciem el trist i brut espectacle de les colles de veremadors que passen la nit sota les nostres places porxades.

— La Confederació de Sastres de Catalunya ha organitzat, per a diumenge vinent, un aplec a Poblet.

De la nostra ciutat hi prendran part la cobla de sardanes i una colla de castellers.

— El Centre de Dependents de la nostra ciutat ha tramès el següent telegrama al President del Consell:

"Centre de Dependents Comerç Indústria Valls demana a V. E. sigui restituït en els seus legítims drets Centre Dependents Comerç Indústria Barcelona. — Josep Cassanyes, president."

— A Talavera de la Reina, on resideix actualment, ha contret matrimoni amb la senyoreta d'aquella població Na Matilde Cobos, el compatrici i ex-jugador de la U. E. de Sans, Joan Feliu i Vallespinosa.

Felicitats.

BADALONA

Coses d'higiene. - Consell Directiu - De Cultura - Setmanari que desapareix - Altres notícies

Tothom recorda que aquell Ajuntament, presidit pel dictadoret senyor Sabater esmerçà molts cabals per coses d'embalum, però també hom recorda el poc que s'ocupà d'allò que era de més necessitat.

En aquell període d'absolutisme es féu un nou escorxador, dos palaus per a escoles, un mercat del peix, un altre de proveïments, etc., etc., però allò que no es féu és tenir cura d'aquells camps anomenats "Plana del Corp". Prop d'aquests camps es troba el mercat, el qual s'estén els divendres fins gairebé al carrer de la Conquista, i és vergonyós que mentre les dones fan les seves transaccions els pagesos "ciutadans" se'ls acut de regar amb adobs de totes menes.

Això vol dir que aquells senyors que tants diners esmerçaren en obres d'embalum bé podien haver-ne esmerçat també alguns per tancar aquests camps a favor de l'estètica ciutadana.

Una altra vergonya també és que ningú no es preocupi dels carros de la neteja pública. Aquests carros que fan la recollida d'escombraries no reuneixen cap mena de condició higiènica. són carros destapats i una vegada són plens van deixant enrera tot allò que havien recollit.

Si aquell cèlebre Ajuntament d'En Sabater no es preocupà d'aquestes coses, ho serà que ho faci l'actual, en benefici de la higiene, sobretot!

— El Consell Directiu del Centre Catalanista ha quedat constituït de la següent manera:

President, Pere Cairó; vice-president, Francesc Soler i Badia; secretari, Silvestre Isern; caixer, Gaspar Simó; comptador, Pere Granger; vocals, Josep Queralt, Joan Deulofeu, Emili Rovira, Antoni Llucià, Francesc Caselles i Jaume Lleal.

— La Comissió de Cultura de l'entitat Cooperativa La Moral ha organitzat una sèrie de conferències per al mes actual i el d'octubre, de caràcter cooperativista. El dia 18, Josep Coll i Creixell dissertarà sobre "Allò que pot fer l'organització cooperativista per la humanitat". El dia 23, Àngel Pestaña parlarà de "Les cooperatives de consum i l'emancipació obrera", i el dia 2 d'octubre Joan Coloma tractarà de "Les cooperatives i l'Estat".

Aquestes conferències són esperades amb molt d'interès pels associats i prometen de veure's molt concorregudes.

— Fa dies que ha desaparegut el setmanari "L'Escombra", que havia combatut els homes que regiren els nostres interessos comunals.

— Ha représ el treball la fàbrica de vidre La Badalonesa, que fou parada pels incidents ocorreguts el dimecres dia 3, i que, com ja és sabut, fou assaltada per dos individus pistola en mà, que foren detinguts.

Amb tot, no funciona normalment, ja que es pensa en una selecció de personal. Per aquesta raó continua vigilada per la guàrdia civil.

— El fort temporal que es desencadenà damunt la nostra ciutat la setmana passada causà moltes desperfectes. L'aigua caigué d'una manera espantosa i el vent huracanat féu caure alguna xemeneia i alguna que altra paret. També caigué un arbre de la carretera, el qual quedà entravessat i interceptà el pas del tramvia i altres vehicles una bella estona. No calgué lamentar desgràcies personals.

Hom pot constatar la millora introduïda a la línia d'autòmnibus Estació - Indústria, allargant-la fins al carrer de Cervantes. Amb aquesta millora ha augmentat el passatge.

Això ja confirma allò que dèiem dies enrera, que posant línies que corresponguessin a les necessitats ciutadanes seria un guany per a tothom.

Amb tot, insistim sobre la necessitat de comunicar les barriades extremes per tal d'apropar aquells veïns que tan lluny es troben del mig de la ciutat.

VIC

L'incendi de la Cooperativa del Ter, S. A. - El pont del ferrocarril. - Commemoració de l'Onze de Setembre

Durant la nit del dia 10, a tota la Plana hi hagué un gran temporal d'aigua i llamps; un d'aquests caigué (segons sembla) en una quadra de la Cooperativa del Ter, S. A., de Roda, i va encendre tota la secció de telers, que en poca estona va quedar totalment destruïda. Es cremaren 170 telers, amb tota la preparació. Es pogué salvar el magatzem, el despatx i altres dependències, gràcies als serveis dels bombers d'aquesta ciutat i els de Manlleu, que hi acudiren a tota velocitat. Aquesta Cooperativa de producció fou fundada per En Ferran Alzina i és un model d'organització; gràcies a ella i a les assegurances existents es confia de poder resoldre la greu crisi que aquest sinistre ha portat en la seva existència.

— Els treballs de canvi del pont del ferrocarril duraren tota la nit del dia 12 al 13. Algun tren hagué de fer transbord i encara s'està treballant per tal de deixar ben assentat el pont nou, d'aspecte realment poderós al costat del vell.

— La Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat va organitzar la celebració d'una Missa al seu altar de la Catedral, en commemoració de la trista diada de l'11 de setembre de 1714. Va dir-la l'il·lustre doctor Jaume Serra Jordi, vicari general de la diòcesi.

L'Ajuntament, Catalunya Nova i el Centre Excursionista van trametre corones per al monument de Barcelona a Rafel Casanova.

— Els *accidents d'automòbil* per les nostres carreteres es multipliquen; el diumenge dia 7 se'n registraren set, amb un mort, un ferit gravíssim i altres de menys greus. El dia 8 també en succeïren alguns; tothom demana una policia severa de carreteres. Ara que aquestes estan bé és quan passen més desgràcies.

— S'ha celebrat una reunió d'alcaldes dels pobles de Sentfores, Gurb, Santa Eulàlia i Vic per tractar del projecte de desaparició del segon d'aquests Municipis per passar a repartir-se el terme entre els altres. Per ara els treballs van endavant.

GRANOLLERS

Mala astrugància - Ciclisme - Bons sardanistes - Noves diverses

L'afició futbolística pren cada dia més increment en la nostra ciutat.

Diumenge passat, amb motiu de celebrar el primer encontre de l'actual campionat, enfrontant-se el Granollers E. C. i l'Iluro, de Mataró, al camp d'aquest darrer, una enorme gentada envaí el carrer del Doctor Robert per tal de traslladar-se en autòmnibus a Mataró.

De tornada, es mostraren decepcionats, car els semblava impossible que el Granollers hagués perdut per set gols a un.

— Una colla d'entusiastes ciclistes han obert una subscripció, que ha pujat ràpidament, amb el fi d'obsequiar materialment els corredors Jaume Pagès i Vicents Deloampo, ciclistes granollerins que han aconseguit una classificació força honorable en totes les etapes de la XII Volta a Catalunya, i que foren premiats amb mostres d'afecte al seu pas per Granollers en l'etapa de dissabte passat.

— Els sardanistes de Granollers fan bon paper en tots els concursos on prenen part.

La colla "Ballarem bé?", formada per les senyoretes Miquela Bellot, Gertrudis Ventura i Pepeta i Joaquima Pallarés i els joves Josep Ferrés, Antoni Vidal, Fuster i Joan Pujol, porta ja una sèrie de concursos guanyats, no desmereixent-los la colla "Esplets de joventut", que han estat distingits a tot arreu on han anat. No cal dir com els felicitem perquè honoren Granollers.

— El jove Isidre Cusiné Mainou ha demanat en prometatge la senyoreta Odette Sagct i Col. L'enhorabona.

— Josep M. Puchades ha obtingut molt bones qualificacions en l'examen d'ingrés (grup d'Idiomes) a l'Escola d'Enginyers Industrials, de Barcelona. En felicitar-lo, li desitgem que li siguin planeres les costoses proves que li cal passar per tal d'aconseguir el resultat de la seva carrera.

— "Lluita", en el seu darrer número, demana a l'alcalde que sigui arranjada la font de la plaça d'Àngel Guimerà i que siguin posats els tant necessaris bancs en aquella plaça, dels quals tant hem parlat en aquesta secció de LA PUBLICITAT. Perquè aquesta petició es vegi realitzada serà convenient un plebiscit, del contrari estarem condemnats a seure a terra. L'única utilitat que podria tenir aquesta plaça no és atesa, ¿pot saber-se per quin motiu?

— *El pont que s'està construint a la carretera de Barcelona a Ribes sobre el riu Congost, al seu pas per Granollers,* amb tot i que fa molts dies que s'hi treballa, està molt endarrerit. Hom diu, però, que abans de dos anys estarà llest.

CANET DE MAR

Política - Teatre - Un llibre de Serra i Moret

Ha quedat constituït legalment el Bloc Català Republicà, havent elegit el següent Consell Directiu:

Antoni Armadà, president; Joan Illa, vice-president; Joan Escarpenter, secretari; Vicents Gulzan, tresorer; Manuel Mallc, bibliotecari; Emili Feliu i Jonn Espí, vocals.

Ha tramès un telegrama demanant justícia pel Centre de Dependents, i ha enviat la seva adhesió al *festival* pro-presos celebrat a Belles Arts, i s'ha adherit a la commemoració de l'onze de setembre.

Durant la primera quinzena d'octubre vol celebrar aquesta entitat la seva inauguració oficial amb un acte, en el qual prendran part elements ben significats de l'esquerrisme català.

Desitgem a la novella agrupació forces dies de triomf per als ideals de catalanitat i republicanisme que ve a defensar.

— Al Cinema Canetenc ha debutat amb força èxit la companyia de comèdia castellana de Maria Gàmez, amb l'obra de Carles Arniches "Para ti es el mundo".

— Ja ha sortit el llibre "Nocions d'Història i Filosofia", que amb tant d'entusiasme han editat les entitats "Iris", de Mataró, "Ateneu Obrer", de Canet, i el Casino de Celalle. Són ja nombre les comandes rebudes, les quals han d'adreçar-se a l'Ateneu de Canet.

Felicitem les entitats editores, que donant un exemple d'amor a la cultura, han fet possible la publicació d'aquest bell llibre, que amb justícia pot dir-se únic en la bibliografia catalana.

SANT FELIU DE GUIXOLS

Noticiari

La festa de la Vall d'Aro, com es diu aquí vulgarment, s'ha vist molt animada.

A Castell d'Aro amenitzà les festes populars (ofici parroquial, balls i sardanes) la cobla orquestra Antiga Pep, de Figueres.

A la platja d'Aro i a La Conca, sobretot, l'animació fou grandiosa.

Acamparen, entre les nombroses colles que acudiren a aquest paratge bellíssim, els centres excursionistes, de Girona, G. E. E. G., i Mar i Muntanya, de la nostra ciutat.

— A S'Agaró, la concurrència de visitants durant aquests dies ha estat una cosa extraordinària.

Els autocars es cansaren de transportar passatgers amunt i avall.

L'envelat, original, sumptuós i ben guarnit per la "Industrial Bolsera, S. A.", ha patentitzat una vegada més el bon gust que ja de temps tenen ben acreditat els amics Encesa i Vicents Gandol.

La il·luminació — sigui dit sense hipèrbole—era una cosa realment fantàstica.

Banys, Restaurant i Bar, estigueren continuament animadíssims.

La notable orquestrina Guíxols executà el millor del seu repertori, en mig de l'aplaudiment general.

— Al Casino El Guixolenc hom també hi ha celebrat balls cada nit. Algun d'ells, força concorregut.

El programa musical anà a càrrec del sempre aplaudit Quintet Garreta.

— Dissabte a la nit, la nova cobla Guíxols donà una audició de sardanes al Passeig de Mar.

— I ara que parlem del Passeig. ¿Quin dia seran col·locades les làpides d'aquesta via, amb el seu nom veritable? ¿S'ha deixat, potser, sense recollir la generosa oferta del senyor Patxot i Jubert?

— Dilluns passat *foren* en nombre regular els guixolencs que es traslladaren a Girona per *tal* d'escoltar el tenor Hipòlit Làzaro, a la Plaça de Braus.

— *Diumenge pasat*, al mercat foren furtats alguns portamonedes d'altres tantes venedores.

Els dermatòlegs aconsellen emplear les cremes o pastes per a afaitar, amb preferència al sabó i totes les formes sabonoses (vegi's «Manual de Cosmètica», de Saafeld, traducció del Dr. Peyrí, pàgina 86).

Entre totes les cremes, la

PASTA NIX

ha estat elaborada pensant en l'higiene de la pell. El seu ús cura irritacions, picors, grans, etc. La cara, després d'afaitar-se, li quedarà fina, fresca, suau, sense aquell encarcarament que li fa semblar que té els muscles d'una sola peça, ni aquella cremor tan molesta, de l'afaitat a l'antiga.

Demaneu-ho en drogueries i perfumeries al preu de 2'60 pessetes tub.

La cosa va sorprendre molt, puix per aquí no estem pas acostumats a semblants malifetes.

— Dilluns passat, en voler travessar el carrer fou envestida per un taxi de lloguer, a la carretera de Palamós, una dona anomenada Teresa Ragolta (a) "Pastora", de 60 anys, vídua, de professió serventa.

Traslladada a l'Hospital li foren apreciades algunes contusions lleus, afortunadament.

— Han contret matrimoni darrerament el conegut jove Antoni Puget Xuclà amb la distingida senyoreta Josefa Forest Vidal, i Plàcid Sànchez González amb la gentil senyoreta Lluïsa Fonoll Carreres.

Desitgem moltes felicitats als novells esposos.

— Tal com estan emplaçats els bancs de la Rambla Vidal, resulten un obstacle constant per al bon ordre de la circulació de vehicles. Sobretot l'emplaçat davant el número 14. Així que s'hi atura un cotxe per proveir-se de benzina, ja teniu el trànsit parat totalment.

El que proveïa, en tals casos, és l'àrbitre de la situació.

Esperem confiadament i ben asseguts que el senyor alcalde sabrà advertir el botiguer obstruccionista.

— Que el ban exigint la total policia dels gossos és una cosa seriosa, tothom ho té per descomptat.

Els que no sembla que s'hi afecten massa són els propis interessats. Ha tronat sense llampegar, en aquesta matèria, tantes vegades que ni els gossos en fan cabal.

Aneu al Passeig o a la Plaça *qualsevol dia*, i de gossos indocumentats i que fan dels vint quilos per amunt, en trobareu tants com voldreu.

— Felicitem els amics del gironí col·lega "Clarinet" per la seva lloable tasca, i sobretot pel seu valent editorial darrer, "El nostre credo".

Ja era hora que a Girona parlessin veus estrictament catalanes, i no les mistificades de la conveniència...

RIUDOMS

Millores

Amb motiu de l'èxit creixent del mercat diari de fruites i verdures d'aquesta vila, aquest Ajuntament projecta importants millores encaminades principalment a donar comoditat i fàcil accés als nombrosos compradors que ens afavoreixen amb la seva assistència.

A l'efecte, d'aquí a pocs dies serà substituïda la il·luminació provisional de l'espaiosa plaça-mercat per la instal·lació definitiva, la qual sabrà respondre al fi a què va destinada i serà un motiu d'adornament per a la població.

Així mateix, molt aviat s'estudiarà la construcció d'un quilòmetre de carretera que unirà la de Reus a Riudoms amb la del Parc Samà, per l'anomenat *camí de Sant Francesc*, i, per últim, es gestiona l'afermat per regament asfàltic de la carretera de Reus a Riudoms, des del Mas d'En Sedó.

Aquest és el pla a descabdear, que ha merescut generals elogis de tots els comarcans.

Sembla que l'alcalde, l'Ajuntament i la Comissió de Mercat, així com el diputat provincial senyor Llecha, s'interessen molt per la realització d'aquest programa.

TERRASSA

La supressió de l'Escola Municipal de Música

Ha estat objecte de molts comentaris el dictamen que aprovà l'Ajuntament en sessió del dia 9 de l'actual, en virtut del qual queda dissolta l'Escola Municipal de Música, establerta de fa molts anys en aquesta ciutat, i en situació d'excedents tots els mestres d'aquell centre educatiu.

El fet que estiguin davant de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament el president i el tresorer del Conservatori de Música, sembla donar a aquest acord el caràcter de solució d'un plet de competència entre l'Escola Municipal, que té alumnes gratuïts, i el Conservatori, els alumnes del qual han d'ésser fills de socis d'aquella entitat, agreujat per la coincidència de què, segons sembla, el sosteniment del Conservatori donava lloc a grans dèficits, que havien d'ésser eixugats del pecuni particular dels seus sostenidors.

Siguin les que es vulguin les raons que puguin adduir-se per a tal resolució, filles d'alguna arbitrarietat ulterior, ja que d'ésser aquesta la pauta a establir en els afers públics, donaria lloc a una sèrie continuada de represàlies que farien impossible el sosteniment de totes les institucions i la seguretat de continuació de totes les obres culturals patrocinades per l'Ajuntament.

La supressió de l'Escola Municipal de Música és la supressió d'un centre educatiu, i ultra el professorat, que en virtut d'aquest acord ha de quedar cessant, en surten perjudicats els alumnes que no podran seguir els estudis de solfeig, piano i instrumentació que venien cursant a satisfacció seva.

L'Escola Municipal de Música feia molts anys que estava establerta i sostinguda per l'Ajuntament, i sembla que no devien ésser pas tan despreciables els resultats que havia donat, quan ningú, fins ara, havia pensat a suprimir-la, i ha estat precís que unes senyores aprofitessin el seu pas per un Ajuntament nomenat d'una manera automàtica per a portar a terme un acord d'aquesta naturalesa que priva la ciutat d'una de les seves fonts de cultura.

---

la mania de fer-la empassar al públic mentre altra gent són deixats a recó. ¿No és extraordinari de veure l'orgull paternal fent perdre de vista el seu interès a un empresari? Mireu: em consta que quinze xilings i sis penics van venir el mes passat de Southampton una nit per a veure m ballar el saltiro del Highland; donca quina fou la conseqüència? Que mai més no he pogut ballar-lo, ni una vegada, mentre el fenomen ha ganyotejat cada nit per entre flors artificials davant quatre persones grans i un pen de mames que hi havia al pati i dos nois que hi havia a la galeria.

—Si puc jutjar pel que us he vist fer — va dir Nicolau — deveu ésser un membre important de la companyia.

—Oh — replicà Mr. Folair picant plantofa amb plantofa per espolsar-les, — me'n puc sortir prou bé, potser millor que ningú, en el meu ram; però amb el que heu de fer ací és com si us poséssiu plom als peus en lloc de guix i dansèssiu amb cadenes sense que us fos reconegut. —Hola, company, com esteu?

El senyor a qui l'actor s'adreçava amb aquestes darreres paraules era un home bru i fins amb una certa tendència al color d'oliva, amb cabells llargs, espessos i negres, amb senyals evidents (per bé que anava ben afaitat) d'una barba forta i patilles de la mateixa mena. La seva edat no sembla excedir els trenta anys, per bé que molts, al primer cop d'ull, li n'haurien fet més, perquè tenia la cara llarga, i molt pàl·lida per l'ús constant de pintures. Portava una camisa ratllada, un vell vestit verd amb botons nous daurats, una corbata de ratlles amples, roges i verdes, i pantalons blaus; portava també un bastó de freixe, aparentment més per a lluir-lo que per a emprar-lo, perquè el feia voltar cap per avall, fora de quan l'alçava un moment i, prenent l'actitud d'esgrimir, tirava una estocada als bastidors o a qualsevol altre objecte animat o inanimat que s'esqueia de semblar-li un bon fitó.

—Bé, Tommy — va dir aquest senyor, tirant una estocada al seu amic, que la va parar destrament amb la plantofa;—quines notícies?

—Un nou recluta — replicà Mr. Folair mirant Nicolau.

—Feu els honors, Tommy, feu els honors — va dir l'altre senyor, picant-li, en senyal de retret, el cim del capell amb el bastó.

—Vet ací Mr. Yenville que fa l'alta tragèdia, Mr. Johnson — va dir el mim.

—Llevat de quan al vell maons i morter se li fica al cap de

fer-la ell, hauríeu d'afegir, Tommy — observà Mr. Lenville. —¿Ja sabeu qui és maons i morter, veritat, senyor?

—No, no ho sé pas — replicà Nicolau.

—Així anomenem Crummles perquè, quan representa, ho fa amb un estil més aviat feixuc — va dir Mr. Lenville. —No em puc entretenir, tanmateix, perquè tinc ací un paper llarguíssim i me l'he de saber demà a la nit, i encara no m'ho he mirat. Però en això sóc endimoniadament llest, i en tinc bona sort.

Consolat amb aquesta reflexió, Mr. Lenville va treure's de la butxaca un manuscrit rebregat i greixós, i després d'una altra mica d'esgrima a base del seu amic, va posar-se a caminar amunt i avall, tot desxifrant el manuscrit i lliurant-se de tant en tant a accionats que el text i la imaginació li suggerien.

Mentrestant, la companyia s'aplegava en una reunió bastant general; perquè, a més de Mr. Lenville i el seu amic Tommy, hi havia un jove esvelt i curt de vista, que feia els enamorats sense il·lusions i cantava les cançons de tenor, el qual havia arribat de bracet amb el pagès còmic — un individu de nas arromangat, boca gran, cara ampla i ulls encantats. Feia objecte de les seves atencions el fenomen infantil, un senyor embriagat, ja madur, tot greixós, que representava els papers d'ancià respectable i virtuós; i, fent especialment la cort a Mrs. Crummles, hi havia un altre senyor madur una miqueta més respectable, que feia els papers de vells irascibles — aquells individus tan divertits que tenen nebots a l'exèrcit i que sempre els corren darrera amb bastons gruixuts per a obligar-los a casar-se amb pubilles. A més d'aquests, hi havia un personatge que duia un gran abric gruixut i es passejava amunt i avall pel prosceni com si el món fos petit per a ell, brandava un bastó i engegava discursos a mitja veu amb gran vivacitat per al divertiment d'un auditori imaginari. Ja no era tan jove com abans i la silueta se li espatllava; però portava amb ell un aire de finor exagerada que el declarava heroi de la comèdia de fatxenda. També hi havia un grup de tres o quatre minyons, gruixuts de celles i xuclats de galtes, que conversaven en un recó; però semblaven tenir una importància secundària, i reien i parlaven ensems sense atreure l'atenció de ningú.

Les dames tenien una petita reunió per llur compte entorn de la taula desllorigada, que hem esmentat abans. Hi havia Miss Snevel

Aigua de Rocallaura

El manantial més ric del món. Si patiu d'ALBUMINURIA, LITIASI URICA (MAL DE PEDRA), BRONQUITIS PARENQUIMATOSES, NEFRITIS CRONICA, us guarireu radicalment amb

Aigua de Rocal'aura

DIPOSITARIS GENERALS: **FORTUNY, S. A. - Carrer Hospital, 32, i Sameron, 133**

T. S. F.

ASSOCIACIÓ NACIONAL DE RADIODIFUSIÓ

El rapsoda Josep Oriol Lecuona

Demà, dijous, a la tarda, a les 6'15, el rapsoda senyor Josep Oriol Lecuona recitarà davant el micròfon de la Ràdio Associació EAJ-15 diverses poesies de Calderon de la Barca i de Frederic Soler (a) Pitarra.

Programes per a avui

RÀDIO ASSOCIACIÓ, EAJ-15 (251 m.)

De les 11'15 a les 13 i de les 16 a les 17'30. Discos selectes de fonògraf. Noticiari de l'Associació.

UNIÓN RADIO BARCELONA (349 m.)

11'00: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei eMteorològic de Catalunya. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps a Catalunya, a la mar i a les rutes aèries. Nota meteorològica radiotelegràfica per a les rutes aèries.

13'00: Emissió de sobretaula. Tancament del Borsí del matí. El Sextet Ràdio alternant amb discos selectes: "Flores malagueñas", pasdoble (C. Noguera i J. M. Canals"; "El señorito", tango (P. Rubio); "En Miliu", sardana (J. Aulí); "Divertimento" (P. Barbero); "Jugar con fuego", selecció (F. A. Barbieri).

Informació teatral i cinematogràfica

"Pour Fanny", melodia (J. Van-den Eynde); "Tokasaï", japonesa (Helenburgh); "Dors, Mignone", berceuse (J. Dandois); "Macushla", selecció (J. Sullivan); "Pompoff i Teddy", xarleston (J. Demon); "Marxa brava", marxa (H. Ailbont).

15'00: Tancament de l'estació.

17'30: Obertura de l'estació.

Cotitzacions dels mercats internacionals i canvi de valors. Tancament de Borsa.

"El Niño Rita", pasdoble (R. Adam), Trio Ibèria; "El aguilón", romansa (Zamacois, Puche i Capdevila), per Marc Redondo; "Oh! my dol' ", fox (J. Estera); "Folle aventure", vals (O. Ribera), Trio Ibèria; "Faust" (Gounod), uer Seinemeyer, J. Dworsky i E. List, chor i orquestra òpera de Berlin: "Montecarlo", one step (J. Mora), Trio Ibèria.

18'00: El Trio Ibèria interpretarà: "Conchita", gavota (P. Palau); "Samsó i Dalila", selecció (C. Saint-Saens); "Chanson de la Reine Mary" (E. Elgar"; "Molinos de viento", selecció (P. Luna); "Aromas españoles", pasdoble (E. Peralta Falcon).

Notícies de presma.

19'00: Tancament de l'estació.

21'00: Obertura de l'estació.

Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de Catalunya. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps a Catalunya, a la mar i a les rutes aèries.

Cotitzacions de monedes i valors. Tancament del Borsí de la tarda.

Sardanes

21'05: Concert a càrrec de la Cobla Barcelona Albert Martí: "Modèstia" (J. Carreres Dagàs); "En Pere aJpó" (M. Bataller); "Joventut dansaire" (L. Arredo); "Tardoral" (Ll. M. Millet); "Empordà i Rosselló" (E. Morera); "La Fada" (J. Garreta).

21'45: Treballs literaris per l'actriu Rosa Cotó i l'actor Ramon R. Colomines.

22'00: Notícies de premsa.

22'05: Concert a càrrec de la soprano lleugera Mary Grissi, amb la collaboració de l'orquestra de l'estació. "Les Girondins", poema simfònic (H. Litolff), orquestra: "Gitana húngara", cançó (J. Tolosa); "Marina", ària, primer acte (Arrieta), senyora Grissi: "Habanera" (J. Turina); "Soir d'été sur la terrasse" (J. Turina), orquestra; "Madrigale di Primavera" (J. Petralia-Carducci): "La flauta màgica", ària (W. A. Mozart), senyora Grissi: "Matinal i cançó a muntanya" (Joaquim Serra), orquestra.

23'15: Emissió de discos selectes.

24'00: Tancament de l'estació.

UNION RADIO CATALANA (268 m.)

15'00: Obertura de l'estació.

Radiobeneficència

Sessió radiobenèfica organitzada exclusivament en obsequi de les institucions benèfiques, asils, hospitals i cases penitenciàries d'Espanya. Seccions literària, instructiva, humorística i musical, amb discos facilitats per la marca Parlophon.

16'00: Tancament de l'estació.

19'00: Obertura de l'estació.

Cotitzacions del Borsí de la tarda. Audició de discos escollits.

Als intermedis: Notícies de premsa.

21'00: Tancament de l'estació.

ESCACS

L'ESDEVENIDOR DELS ESCACS

Actualment és objecte de forta discussió la possibilitat dels escacs com a joc, davant les nombrosíssimes taules que es registren en els torneigs de mestres: tant és així, que en certs torneigs depassa el 50 per 100 del total de les partides.

Indubtablement que això és fruit de l'estudi i la gran preparació de tots els mestres, perquè està demostrat que sense una qualitat de joc excepcional, però sí un caràcter estudiós i una gran meticulositat en les jugades, és possible d'arribar molt amunt, co que demostra el que pot la voluntat.

Amb un coneixement correcte de les obertures i finals, es pot en el primer cas plantejar una partida almenys en igualtat de joc; això permetrà després resistir, la majoria de les vegades, l'envestida del contrincant, sobretot si després al final és conduït amb la mestria que l'estudi posà a l'abast del jugador.

Ha fet fortuna entre els escaquistes la frase que el primer és no perdre, és a dir, primer que tot fer taules, i guanyar si és possible. Un joc portat amb aquest lema és un joc espectant no combatiu, en què el risc és mínim, i aquest és precisament el viarany que porta més sovint a les taules, degut també, en part, a la temença que es tenen mutuament els mestres. Ara ja és corrent veure jugadors que juguen a les taules, i amb aquesta tàctica guanyen més partides que no perden, però les guanyades no són victòries pròpiament dites, sinó que és el contrari el que ha perdut, degut a un lapsus o cosa per l'estil.

No hem de dir, doncs, que aquest sistema resta brillantor al joc i les partides més que altra cosa semblen una lluita de prudència.

Així és de la manera que nosaltres enfoquem aquest assumpte i l'explicació que hi donem, encara que no tothom pensa de la mateixa manera.

Canablanca, entre ells, creu que aquest fenomen de les taules és degut a què els escacs estan esgotats i que amb bona voluntat i disposició es pot arribar al límit del virtuosisme, és a dir, no perdre mai.

Davant d'això, Canablanca ha intentat regenerar els escacs introduint determinades modificacions que farin més difícil el joc i que, per tant, quedin més reduïdes les possibilitats de les taules. ¿No serà, però, tot el que s'intenta en aquest sentit, crear un joc nou, encara que tingui una certa semblança amb els escacs?

Quan la darrera estada a Barcelona de Canablanca ja vàrem conèixer les innovacions per ell introduïdes, que consistien a augmentar el nombre de quadros del tauler fins a un centenar, és a dir, augmentar fins a deu les caselles per costat, en lloc de vuit que en tenen actualment. Creava també, per ocupar aquestes places, una nova peça, que ell titulava princesa, i que tenia el moviment d'alfil i cavall.

Nosaltres, per la nostra banda, no tenim res a dir, a què hom jugui aquest joc o jugui el que vulgui, però de totes maneres no trobem necessària la innovació davant l'exemple que està donant Alekhin, que després de guanyar el match de Buenos Aires, el creador d'aquestes innovacions, o sigui Capablanca, s'ha imposat de tal manera guanyar els torneigs de ogaska-Slatina i San Remo amb uns porcentatges veritablement insuperables, que ha batut Bogoljubow, un mestre de primera línia, de manera que no dóna lloc a dubtes per al Campionat mundial i ha arribat a obtenir el 100 per 100 de la puntuació en les nou o onze partides en el passat torneig per equips d'Hamburg.

R. FEDERACIO ESPANYOLA D'ESCACS

Hem rebut una atenta lletra de l'entitat que encapçalà aquestes ratlles, de la qual en restem molt agraïts, tant per a la nostra modesta secció com pels termes elogiosos per al nostre diari.

CLUB D'ESCACS BARCELONA

Per a avui està convocada la Junta general extraordinària, en la qual, entre altres assumptes a tractar-se hi ha l'afer del canvi de l'estatge social.

Segons sembla, la totalitat dels socis estan completament identificats amb aquesta idea, i la seva realització portarà com a conseqüència que el Club Barcelona, el Club degà dels escacs, s'estatgès en un ampie i senyorívol local, tal com a la tradició del Club pertany.

Amb aquest fet, tots els escaquistes estan d'enhorabona, per quan comptaran amb un Club de l'altura de la nostra ciutat.

A. VILARNAU

PETITS ANUNCIS CLASSIFICATS

VENDES

CAIXES cabals ocasió tot acer des de 150 pessetes Mallorca número 193 interior

LLOGUERS

LOCAL ESPAIOS es traspassa, lloc cèntric i propi per a societat important amb sala teatre. Per tractes, Carme, 64, pral.

MAGATZEM ESPAIOS i despatx, es traspassa pel valor d'installació, lloguer barat, a Diputació prop Passeig de Gràcia; Fernàndez, Borrell, 123, de tres a cinc. Telèfon 35723.

FABRICA DE **CERAMICA**
Rajoles de València
Articles de construcció
CASIMIR VICENTS
Despatx: Tallers, 72
Telèfon núm. 15644
BARCELONA

CONDUCCIO D'AUTOS
Acadèmia Americana d'automobilisme
L'única que fa les condicions següents:
100 PESSETES, TOT COMPRES
Conducció · Mecànica · Reglament · Examen i Títol · Una hora diària de conducció · Mecànica en taller · Classes dia i nit · No es limita el temps. Facilitats de pagament. Consell de Cent, 326 Claris, 49.
Telèfon 20961.

ESPECTACLES

TEATRES

Teatre Català Novetats
MECENES
CARLES SOLDEVILA
Primer d'octubre.

BOXA: Vegen anunci "Nuevo Mundo"

TEATRE CATALA ROMEA
Companyia VILA-DAVI
INAUGURACIO I ESTRENA
Dissabte, 20 de setembre: La comèdia en 5 actes, original de l'AVELI ARTIS,
Quina llàstima de xicot!
Es despatxa a Comptaduria.

TEATRE BARCELONA
COMPANYIA DEL TEATRE LARA DE MADRID
Avui, dimecres, tarda, a un quart de sis. L'entremès **ACACIA Y MELITON**, la comèdia en dos actes, dels germans Quintero,
DOÑA CLARINES
Nit, a un quart d'onze. La farsa còmica en tres actes, de Carles Arniches,
PARA TI ES EL MUNDO
Demà, dijous, tarda i nit: **Para ti es el mundo.**

OLYMPIA
Comiat de l'insigne tenor
HIPOLIT LAZARO
6 UNICS DIES - 6 OPERES DISTINTES
Dissabte, 20: **AIDA.** Diumenge, 21: **TOSCA.** Dimarts, 23: **RIGOLETTO.** Dimecres 24: **LA FAVORITA.** Dissabte 27: **L'AFRICANA.** Diumenge 28: UNA ALTRA DE SENSACIONAL.
Es despatxa a Comptaduria per a totes les funcions.

Quina llàstima de xicot!

BOXA: AVUI, BEN YUSSUF-MONTLLOR

TEATRE NOU
Companyia SAUS DE CABALLE
Tarda, a les 4'30. Butaques pati, 2'50. General, 0'60. I: **EL SEÑOR JOAQUIN.** II: **EL NIDO DEL PRINCIPAL.** III: **LOS PICAROS CELOS.** Nit, a les deu. I: **LA MARCHA DE CADIZ.** II: L'èxit líric de l'any:
EL PINAR
Nota: **EL PINAR** començarà a les 11. Demà, tarda, **LOS PICAROS CELOS, LA CARA DEL MINISTRO i EL NIDO DEL PRINCIPAL.** Nit, **EL PINAR.**

Vegeu **PARA TI ES EL MUNDO**, d'Arniches, per Leocàdia Alba, Concepció Català, Carme Carbonell, de la companyia del teatre Lara, de Madrid, al
TEATRE BARCELONA

BOXA: Vegeu anunci del "Nuevo Mundo"

TEATRE TALIA
Companyia de vodevil, comèdies i sainets. Primera actriu: **ENRIQUETA TORRES**
INAUGURACIO DE LA TEMPORADA 1930-31. Divendres, 19 setembre. Nit, a un quart d'onze. Estrena del vodevil en tres actes, d'André i Dupont
La piga de la felicitat

Gran Teatre Espanyol
Companyia de vodevil **JOSEP SANTPERE**
Divendres, 19 de setembre. Nit, a les deu. INAUGURACIO DE LA TEMPORADA I DEBUT DE LA COMPANYIA. Estrena del sainet barceloní en tres actes, de l'ALFONS ROURE,
¡A L'ARMA, A L'ARMA, FILLS DEL POBLE!...

BOXA: AVUI, BEN YUSSUF-MONTLLOR

TEATRE APOLO
Divendres, 19 de setembre. Presentació de la companyia de
CELIA GAMEZ
i
FAUSTINO BRETAÑO
amb l'estrena a Barcelona de
LAS GUAPAS
El més gran èxit de l'any al teatre Eslava, de Madrid.

TEATRE BARCELONA
Vegeu Manolo Gonzàlez, **GASPAR CAMPOS**, Antoni Nicolau Rodríguez, de la companyia del teatre Lara, de Madrid, en **PARA TI ES EL MUNDO**, d'ARNICHES

TEATRE VICTORIA
Avui, dimecres, dia 17. Tarda, a les 4'30. I: **LA ALEGRIA DE LA HUERTA.** II: **LA VIEJECITA.** III: **LA CORRIA DE TOROS.** Nit, a les deu. I: **LA MANO DE DOÑA LEONOR.** II: **LA ROSA DEL AZAFRAN**, per Marcos REDONDO.

BOXA: AVUI, 6 COMBATS. PTES. 2.

TEATRE POLIORAMA
Gran companyia còmica de **IRENE ALBA - GARCIA LEON PERALES**
Avui, dimecres, tarda, a les 5'15: **LOS DUENDES DE SEVILLA**
Nit, a un quart d'onze: **PEGAME, LUCIANO!**
Divendres, estrena: **LA PERULERA**

Quina llàstima de xicot!

CINÆS
FEMINA. — Programa sonor M. G. M. Aparell Western Electric. Avui, tarda, de 4 a 8. Nit, a les 10. Diari Metro (a les 4, 6 i 10): Lawrence Tibbett en LA CANÇON DE LA ESTEPA, amb Stan Laurel i Oliver Hardy. **CAPITOL.** Programa sonor Fox. Aparell Western Electric. Avui, tarda de 4 a 8. Nit, a les 10'15. Noticiari Fox. LA BELLA DE SAMOA, per Lois Moran; EL PRECIO DE UN BESO, totalment en espanyol per José Mojica.
PATHE PALACE :: EXCELSIOR :: MIRIA
EL CABALLERO DEL AMOR, per John Gilbert; VENGANZA, per Dolores del Río. Còmica. Als Pathé i Excelsior, a més, HERMANO SLIM, per K. Dane i G. Arthur.
:: MONUMENTAL :: BOHEMIA :: IRIS PARK ::
LA MUJER MARCADA, per Lillian Gish. LAS TRES PASIONES, per Ivan Petrovitx i Alice Terry; LOS PECADOS DE LOS PADRES, per Emil Jannings.
GRAN TEATRE COMTAL (Marquès del Duero). Temporada de cinema sonor. Aquesta setmana: INAUGURACIO DE LA TEMPORADA DE CINEMA SONOR. Aparell Western Electric.
DIANA
AMOR ETERNO, EL PRISIONERO DE ZENDA i AGUSTINA DE ARAGON.
ROYAL :: WALKYRIA
EL GAUCHO, Douglas; EL DESIERTO DE LA SED i EL AMOR Y EL DIABLO.

Casa Provincial de Caritat
SERVEI PUBLIC DE POMPES FUNEBRES
Direcció i Oficines: EDIFICI DE LA CASA PROVINCIAL DE CARITAT, Torres Amat, núm. 8.
Telèfons: 16524 - 16525 - 16526

SUBCENTRALS: Carrer del Clot, núm. 80. Telèfon 50461
Carrer de la Creu Coberta, núm. 91. Telèfon 33781
SUCURSALS: Carrer St. Andreu, núm. 221. Telèfon 51051
Plaça del Centre, número 4. Telèfon 33471
Passeig del Triomf, número 17. Telèfon 52012
Carrer de Sarrià, número 72. Telèfon 73682
BADALONA: Reial, número 110. Telèfon 87 - B.
HOSPITALET: Central: Laureà Miró, 60. Telèfon 33 - H.
Sucursals: Pi i Margall, 108. Telèfon 31226
Progrés, número 58. Telèfon 31227
STA. COLOMA DE GRAMANET: Anselm Clavé, número 13

lici, que ho podia fer tot, d'una alegre dansarina a Lady Macbeth, i que sempre feia algun paper que demanés calça curta de seda blava pel seu benefici. Miss Snevellici mirava Nicolau des del fons del seu capell de palla en forma de cubell, i feia veure que l'absorbia completament la relació d'una història divertida a la seva amiga Miss Ledrook, que s'havia portat la feina i estava fent una gorgera de la manera més natural possible. Hi havia Miss Belawney, que poques vegades aspirava a papers parlats, i generalment feia de patge amb mitges de seda blanca, i s'estava amb un genoll flectit contemplant el públic o entrava i sortia darrera Mr. Crummles en majestuoses tragèdies. Miss Belawney endegava els rissos de la bella Miss Bravassa, que l'aprenent d'un gravador havia retratat una vegada en caràcter; diverses reproduccions del qual gravat s'estaven esperant que les compressin, als aparadors del pastisser i l'adroguer, a la biblioteca circulant i a les guixetes, quan sortien els anuncis del seu benefici anual. Hi havia Mrs. Lenville, amb capell i vel molt decandits, decididament en aquella actitud en què hauria volgut ésser si verament amava Mr. Lenville; hi havia Miss Gazigni, amb una pell d'ermini imitació nuada al coll, fuetejant un jove Crummles amb les cues de la pell, per facècia. Finalment hi havia Mrs. Crudden, amb un vestit fosc i un capell de castor, que ajudava Mrs. Crummles en els seus afers domèstics, i cobrava a les guixetes, i vestia les dames, i escombrava la sala, i apuntava quan tothom havia sortit a l'escenari per a la darrera escena, i feia, si calia, qualsevol paper sense aprendre'n mai cap, i figurava als repartiments amb els noms que, segons parer de Mr. Crummles, feien més goig en lletra d'impremta.

Mr. Folair va confiar amablement aquests detalls a Nicolau i després va deixar-lo per a ajuntar-se als seus companys; les presentacions foren fetes per Mr. Vincent Crummles, que anuncià el nou actor com un prodigi d'art i erudició.

—Dispenseu—va dir Miss Snevellici acostant-se a Nicolau. —¿No heu treballat mai a Canterbury?

—Mai — replicà Nicolau.

—Em van presentar un jove a Canterbury — va dir Miss Snevellici; — només el vaig veure un moment, perquè ell entrava a la companyia quan jo en sortia; però us hi assembleu tant que gairebé estava segura que éreu el mateix.

havien deixat beure tanta aigua amb ginebra com havia volgut; i potser aquest sistema de criança havia produït en el fenomen infantil aquells altres fenòmens.

Mentre avançava aquest curt diàleg, el senyor que havia fet de salvatge va acostar-se, amb les sabates de carrer als peus i les plantofes a la mà, fins a unes quantes passes, com si tingués ganes d'entrar a la conversa. Pensant que allò era una bona oportunitat, va ficar cullerada.

—Un talentàs, senyor — va dir el salvatge, assenyalant Miss Crummles amb el cap.

Nicolau assentí.

—Ah — va dir l'actor, estrenyent les dents i xuclant aire sorollosament; — no hauria d'ésser per províncies, ben cert que no

—Què voleu dir? — va preguntar l'empresari.

—Vull dir — replicà l'altre amb calor — que ho fa massa bé per als escenaris provincians i que hauria de treballar en un dels grans teatres de Londres o enlloc; i us diré sense embuts que si no fos per l'enveja i la gelosia de certa gent que jo sé, ja hi treballaria. Potser em presentareu, Mr. Crummles.

—Mr. Folair — va dir l'empresari, presentant-lo a Nicolau.

—Molt de gust de conèixer-vos, senyor. —Mr. Folair va rascar-se amb l'índex l'ala del capell i després va estrènyer la mà de Nicolau. —Un nou recluta, veritat?

—Un recluta indigne — replicà Nicolau.

—Heu vist mai una calamitat com això? — murmurà l'actor, emportant-se'l a part quan Crummles va deixar-los per a parlar amb la seva muller.

—Com què?

Mr. Folair va fer una cara còmica, del seu repertori d'actor de pantomimes, i assenyalà amb el dit per sobre l'espatlla.

—No voleu pas dir el fenomen infantil?

—L'enganyifa infantil — replicà Mr. Folair. —Qualsevol nena una mica eixerida d'una casa de caritat ho faria millor. Ja pot donar gràcies a Déu d'haver nascut filla d'empresari.

—Sembla que us hi acaloreu — observà Nicolau.

—I em sobren raons per a fer-ho — va dir Mr. Folair. —¿No n'hi ha prou per a recremar-vos les sangs, de veure aquesta llagosta posada al millor de la funció cada nit i que es perdin diners per

PRINCIPAL PALACE
(completament reformat)
Divendres, 19 de setembre
INAUGURACIO
amb la primera de les
amb
Tres plàtiques líriques
del màgic de la paraula
FEDERIC GARCIA SANCHEZ
dedicada a benefici de l'ASSOCIACIO CATOLICA INTERNACIONAL PER A LA PROTECCIO A LES NOIES
amb assistència de SS. AA. els Infants Don Carles i Donya Lluïsa i de les autoritats locals

Queda obert un abonament a les tres plàtiques, amb un 20 per cent de bonificació

CINEMES

CINEMA PARIS
TARDA, 4'30 - NIT, A LES 10: Revista Metro (sonora); Atracció Paramount (sonora); El jugador de golf (còmica sonora) i l'èxit de GRETA GARBO en el film sonor
EL BESO

BOXA: AVUI, SIS COMBATS, SIS!!

TRIOMF, MARINA I NOU
Programa per a avui: **LOS HIJOS DE NADIE; NO MENTIRAS**, per Lily Damita. **EL CABALLERO ALERTA**, per Fred Haines. **Periquito paragüero** (dibuixos) i **Noticiari Fox.**

SPLENDID CINEMA
Consell de Cent, 217. - Telèfon 30615
Avui, **Cultural; EUGENIA GRANDET**, per Rudolf Valentino; **LA CASTIGADORA**, per Charles Murray; Ramon Novarro a
ICAROS

BOXA: Avui, BLANCH contra ROSSELLO

ESPORTS

BOXA
AVUI, A LES DEU
"NUEVO MUNDO" Marquès del Duero
GRAN VETLLADA POPULAR
LAPLATA-ZANNY i ZAFONT-BOIRA en 4 rounds; en 6, MIR-OLLER i TARRES-MOLINA, i en 8 rounds
Blanch - Rosselló
Montllor - Ben Yusuf
de Sabadell, ex-campió d'Espanya.
2 ptes. general, impostos compresos

DIVERSOS

Maricel-Park
GRAN PARC D'ATRACCIONS MONTJUIC
Muntanyes russes-Bug-Wiching - Waves
GRAN PISTA DE SKATING
MAGNIFIC RESTAURANT
THE DANSANT DINERS AMERICAINS
JAZZ ORQUESTRINA
Toboggan - Cascada - Discos - Skooter
Demà, dijous, a la nit: Gran partit de desempat de Hockey sobre patins
entre
S. C. CATALUNYA
contra
SELECCIO ENTRE ELS MILLORS JUGADORS DEL DARRER CAMPIONAT
Anada i tornada Funicular de Montjuïc i entrada al Park
UNA PESSETA

:: PISOS :: lloguer, des de pessetes 8 al mes. C. SEGER BRUC, 73

Festa Major de St. Gervasi
ESPLENDID ENVELAT
Situat davant l'estació de Gràcia del f. c. de Sarrià. Avui, dimecres, NIT, a les 10: Sardanes organitzades per l'entitat "Amics de la Sardana" i amenitzades per la COBLA BARCELONA.
NOTA: Si per causes estranyes a la voluntat de la Comissió no pogués celebrar-se el ball anunciat per a avui quedaran anullades les invitacions.

LA PUBLICITAT
són els següents:
REDACCIO I ADMINISTRACIO
14014
TALLERS D'IMPREMTA
19603